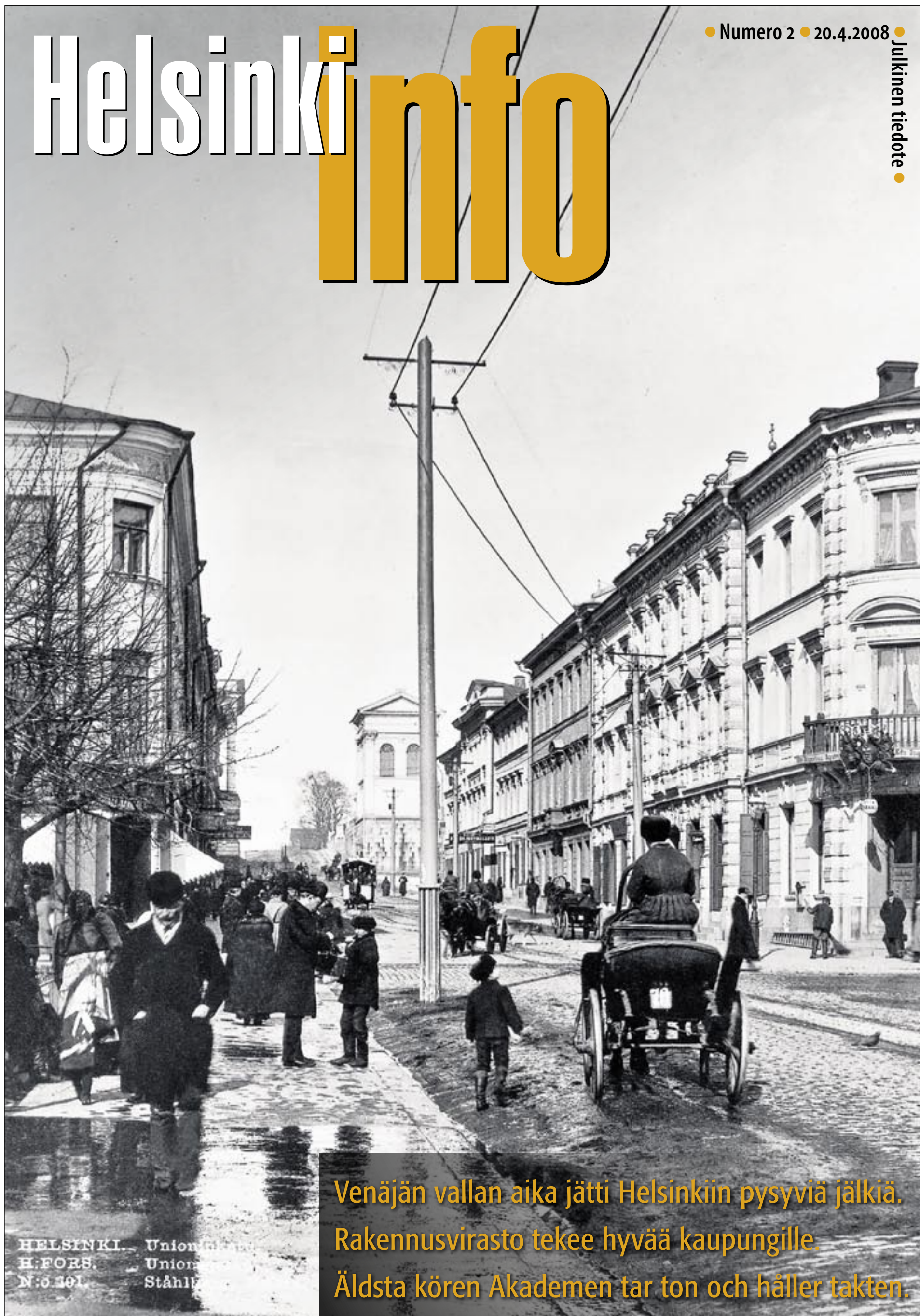

Helsinki info

• Numero 2 • 20.4.2008 •

Julkinen tiedote •

Venäjän vallan aika jätti Helsinkiin pysyviä jälkiä.
Rakennusvirasto tekee hyvää kaupungille.
Äldsta kören Akademien tar ton och håller takten.

HELSINKI. Unionik...
H. FOES. Union...
N: 5 191. Ståhl...

Romuista risainiin

Pienistä puroista voi vähitellen kasvaa mahtava kyymi. Nyt käytetyn ja kierätetyn arvostamisesta on tulossa valtavirtaa.

Tavaroiden, tekstiilien ja hilavitkuttimien ylenpalttisuus ympärillämme aiheuttaa jo ekologista ahdistusta. Kaikki uutuuttaan kiiltelevä onkin alkanut vaikuttaa hiukan epäilyttävältä, jollei suorastaan moukkamaiselta. Helsingin kierrättää jo rakennusmaatakin käyttämällä uudisrakentamiseen entisiä teollisuus- ja satamatontteja.

Yhä useampia ihmisiä askarruttaa heidän ekologinen jalanjälkensä ja mahdollisuus itse vaikuttaa ympäristökuormitukseen. Ekoteot ovat usein pieniä jokapäiväisiä valintoja, jotka jäävät näkymättömiin.

Viikin normaalikoulussa kestävä kehityksen mukainen elämäntapa on osa opetusohjelmaa eikä vain juhlapuheita (ks. s. 8–9). Ekoarki yli tuhan-

nen ihmisen yhteisössä on vaativaa, mutta palkitsevaa puuhaa, todistavat niin oppilaat kuin opettajat. Mitä enemmän ympäristöasioista tietää, sitä mielenkiintoisemmiksi ne muuttuvat.

”Valot sammutetaan vessasta, käsipaperi puoliksi, vesihana kiinni käsienspesun jälkeen”, oppilaat luettelevat kouluarjen ekotekoja. Jätteet lajitellaan, muovipussit kierrätetään ja kotitaloustunnilla opitaan käyttämään ruuantähteet uuden aterian aineksina. Oppilaat vievät opit myös koteihin.

Kaapelitehtaalla järjestetään pian Vapun jälkeen meille kaikille mahdollisuus massiiviseen kierrättämiseen. Kierrätystehtaaksi nimetyn kaksipäiväisen tapahtuman aikana voi vaihtaa tai myydä kaikenlaista itselle tarpeellista, joka kenties jollekulle toiselle on tuiki tarpeellista. Samalla voi tutustua ns. risainia luoviin yrityksiin sekä seurata työnäytöksiä ja esiintymislavan ohjelmaa. Kaapelitehdas on itsessään oiva esimerkki vanhan teollisuusrakennuksen uusiokäytöstä.

Trendikästä suomalaista risainia on yllättäen esillä myös Pariisissa (ks. s. 4). Sosiaaliviraston Uusix-verstas myy kekseliäästi kierrätysmateriaaleista valmistettuja tuotteitaan – laukkuja, koruja ja leikkikaluja – Helsingin kaupungin toritapahtumassa St Sulplice-aukiolla huhtikuussa. Vapise perinteinen design!

Palkinnot ovat tapa kannustaa esimerkillistä toimintaa. Näin tapahtui, kun Työ&Toiminta ry 4.4. sai ensimmäisen Pekka Sauri -ympäristöpalkinnon. Yhdistys kerää ja jatkokäsittelee sähkö- ja elektroniikkaromua. Kunnostettuja ja testattuja laitteita myydään kierrätystavaratalossa Myllypurossa.

Palkintopuheessaan rakennus- ja ympäristötoimen apulaiskaupunginjohtaja **Pekka Sauri** kiitti yhdistystä kestävä kehityksen ekologisen ja sosiaalisen ulottuvuuden yhdistämisestä, sillä yhdistyksen tarkoituksena on myös työllistää pitkäaikaistyöttömiä, maahanmuuttajia ja vajaakuntoisia.

Viikissä kasvaa sukupolvi, jolle kierrätys on itsestäänselvyys ja risaini kova sana. Ehkä ajattelutapa ulottuu siihenkin, mistä sekä Uusix-verstaat että Työ&Toiminta antavat mallia työllistäessään ”kierrätukseen” joutuneita ihmisiä: kolhiintumaton pintakiilto ei ole ihmisenkään arvon mitta.

Rita Ekelund

Kuva Helsingin kaupungin kaupunkin Kuopankki, Mauri Helenius

Työ&Toiminta ry:n tilat Herttoniemessä.

Haluamme rakentaa hyvää Helsinkiä

Kuva Roy Koto

Tänä vuonna 130 vuotta täyttänyt Helsingin kaupungin rakennusvirasto juhlii työn merkeissä. Suunnittelemme, rakennamme ja hoidamme katuja ja puistoja sekä rakennutamme ja korjaamme toimitiloja. Tavoitteemme on kaupunki, jossa on hyvä asua ja yrittää, jonne kelpaa juurtua.

Helsingin menestyksen edellytykset on monessa kohdin niitattu rakennusviraston työhön. Toimiva infrastruktuuri, liikenne, kadut ja puistot ovat perusasioita, joita ilman kaupunki ei toimi.

Työmme ei lopu: Helsinki ei ole koskaan valmis. Työmaamme kasvaa ja muuttuu samaa tahtia, kun uusia alueita rakennetaan. Haasteitamme ovat laatuvaatimusten koveneminen, esteettömyys ja roskaisuus. Ilmastonmuutos pakottaa varautumaan tulviin ja myrskyihin sekä motivoi sitoutumaan ekologisiin ratkaisuihin.

Juuri nyt ajankohtaista on katujen keväinen hiekanpoisto. Se on aina iso urakka. Jotta työ sujuisi kuin tanssi, tulisi jalkakäytäviä puhdistavien kiinteistöhoitajien ja katuja pesevän kaupungin kaluston löytää yhteinen tahti. Silloin kaikki hiekka ja pöly saadaan talven jäljiltä kerralla pois.

Roskaisuuden hillitsemiseksi olemme lisänneet suuria syväsiiliöitä puistoihin ja viheralueille. Katujen varsillakin roska-astioita soisi olevan enemmän, mutta ensin pitää uudistaa pelisäännöt. Nyt roskisten asentamisesta ja tyhjentämisestä vastaavat kantakaupungissa kadun varren kiinteistöt, pysäkeillä HKL. Jos kaupunki ottaisi kaikki yleiset alueet hoitoonsa kantakaupunkia myöten, työstä vastaisi yksi taho, ja työ maksettaisiin verovarjoilla tai laskutettaisiin kiinteistöiltä. Samalla katujen muu hoito tehostuisi.

Helsinki elää historiallista kasvun vaihetta. Tulevaisuuden rakentaminen vaatii myös tekijänsä. 130-vuotiaan kiikarissa ovat erityisesti nuoret. Tiehöylän huippumoderni ohjaamo ja läppärin 3D-ohjelmisto haastavat nuoret tähdet rakentamaan, kehittämään ja hoitamaan tulevaisuuden Helsinkiä. Tarjolla on mielekästä työtä, jonka ansiosta kaupunki toimii, hengittää ja elää nykyajan rytmissä. Työmme on joskus bluesia, useimmiten hard rockia – näkyvää työtä, jolla on merkitystä.

Töistämme ja tekijöistä lisää liitteessämme tämän lehden sivuilla 19–22.

Matti-Pekka Rasilainen, kaupungininsinööri
Kirjoittaja on kaupungin rakennusviraston päällikkö.

Sisälllys

Päätoimittajalta	2
Näkövinkkeleitä	2
Suomalaista risainia Pariisissa	4
Takuumiehissä on rokkia	5
Fillarointi saa oman festarin	6
Työn oppii tekemällä	7
Eko on arkea Viikin normaalikoulussa	8–9
Luottoaikuisena nuorille	10
Kirkkaana virtaa Vantaa	11
Laituri katsoo tulevaisuuteen	12
Uinuva kaunotar	13
Pietarin pikkuserkun tunnistaa yhä	14–15
Nyt menoksi	16–18
Rakennusviraston sivut	19–22
Akademen ljuder högt och firar 170 år	23
Sveps ger tid för tanke	24
Viivi och Laura blir vänner på nya familjekaféet	25
. . . mut sulle sattuu aina	26
Neuvoja eroa harkitseville	27
Huhtikuussa Helsinki alkaa tuoksua	28

Helsinki info

Numero 2 • 20.4.2008 • 32. vuosikerta

Julkaisija Helsingin kaupunki
PL 1, 00099 Helsingin kaupunki
puhelin 310 1641 (vaihe)
faksi 310 36585

Päätoimittaja Rita Ekelund
Toimitussihteeri Leena Seitola
Toimittaja Tiina Kotka
Ruotsinkieliset sivut Nina Weckström
Ulkoasu Pekka Niemi, Rhinoceros Oy
Kannen kuva Helsingin kaupunginmuseo,
K. E. Ståhlberg

Kirjapaino Sanomapaino, Vantaa
Painosmäärä 296 034 kpl
ISSN 0782-0453
Jakeluasiat Itella
puhelin 020 451 5382,
020 451 5658
faksi 020 451 5221

Lehti ilmestyy myös internetversiona
osoitteessa www.hel.fi/helsinki-info.

Seuraava Helsinki-info ilmestyy 8.6.

Kannen kuvassa on K. E. Ståhlbergin
1890-luvulla ikuistama näkymä
Unioninkadulta.

Tässä lehdessä

Kuva Jukka Uotila

Venäläinen Helsinki

14-15 Bonjaaminen, Aleksanterin leivokset ja empirekeskustan rakennukset ovat perua Venäjän vallan ajalta. Osan keisarinvallan tunnuksista voi huomata vasta katsoessaan ylöspäin – näin käy esimerkiksi Kauppatorilla ja Luonnontieteellisen museon luona.

Ei pannaria pahvilautaselle

8-9 Viikin normaalikoulussa painotetaan kestävästä kehityksestä ekologisesti arkea. ”Järkevästi, ei tiukkapipoisesti”, sanoo rehtori **Reijo Honkanen**.

Kuva Kimmo Brandt

Lainattua

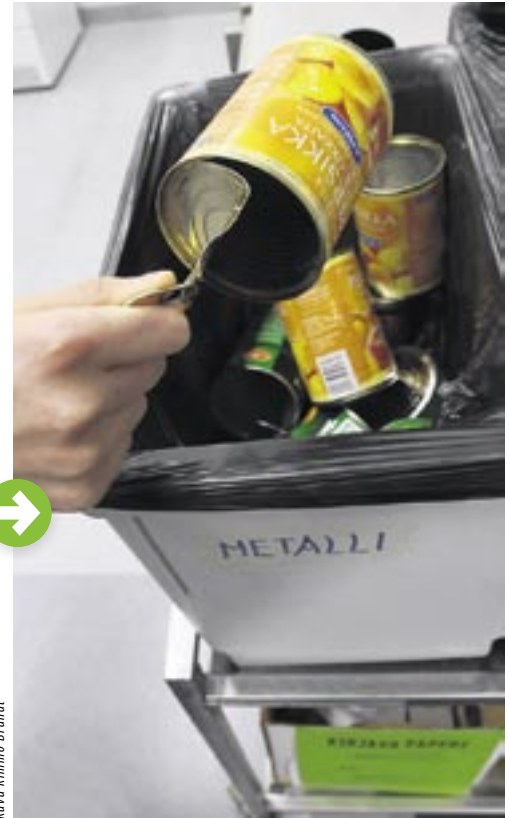
2008 ”Luoja on selvästikin ollut hyvällä tuulella Helsingin edustan merialueita luodessaan; myhäillen hän on viimeistellyt uskomattoman paraatioven tasavallan pääkaupunkiin. Voin hyvin kuvitella, miten isoherra on hymyillyt aurinkoisesti ruuvatessaan Harmajan majakkasaaren viimeisenä nappulana paikoilleen Kuivasaaren ja Katajaluodon väliin.

Luoja on täällä pyrkinyt täydellisyyteen ja onnistunut siinä!”

Jukka Parkkari kolumnissaan *Kansan Uutisten Viikkolehde*ssä 29. helmikuuta 2008

Tukena nuorille

10 Katuluotsit kulkevat nuorten joukossa ja tarjoavat tarvittaessa apua, olivat sitten kyseessä ihmissuhdepulmat tai työnhaun kiemurat. Katuluotsit **Jari Miettinen** ja **Riikka Pirilä** bongaavat Kampin Kauppakeskuksessa **Timo Avdon** (vas.) ja **Tomek Von Hooijdonkin** ja kyselevät heiltä kuulumisia.

Kuva Kimmo Brandt

Selvää vettä

11 Vantaanjoen vedestä tehdään Pitkäkosken puhdistamolla kirkasta. Säännölliset laboratoriokokeet takaavat sen, ettei putkiin pääse pöpöjä. Pääkaupunkiseudun asukkaat sammuttavat janonsa Vantaan vedellä vuoden loppuun asti Päijänne-tunnelin remontin vuoksi.

1846 ”Nyt, kuten usein aiemminkin, kun järvet ovat vapautuneet sinertäviksi aalloiksi ja kevät on levittänyt hymyilevän vehreytensä yli maan, olen seissyt Ulriikkaporin vuorella ja katsellut Helsinkiä ajatellen mielessäni: mitä tästä lapsesta mahtaa tulla? Myös täällä taotaan Suomen tulevaisuutta, olen ajatellut, sen kuona on erotettava, sen kulta puhdistettava, sen rauta sulatettava, taottava ja leimattava.”
Zacharias Topelius Kapteeni Leopold -kirjeissä Helsingfors Tidningar -lehdessä 3. kesäkuuta 1846

Suomalaista risainia Pariisissa

Uusix-verstaiden työpajapäällikkö **Vuokko Oikarinen** elää kiireistä aikaa. Parhaillaan hän on pariisilaisella torilla markkinoimassa verstaidensa valmistamia tuotteita. Kulttuuritapahtumassa ranskalaisille esitellään suomalaista taidetta, muotia ja musiikkia.

Uusix-verstaiden tuotteista Pariisiin valittiin muun muassa koruja, käsitöitä ja leikkikaluja. Tuotteet ovat erityisen mielenkiintoisia materiaaliensa vuoksi.

”Koivupuiset palapelit on valmistettu käytöstä poistetuista koulutuolien kansista ja markiisikankaiset kesäkassit on ommeltu helsinkiläisen ammattioppilaitoksen esiripusta”, paljastaa Oikarinen kierrätyksen mahdollisuuksia.

Verstailla käytettävä materiaalivalikoima on monipuolinen ja suorastaan ällistyttävän kekseliäs. Uuteen käyttötarkoitukseen sopivat muun muassa sähkölaitteista puretut komponentit, silputtu paperi, rikkinäinen taidelasi, messuosastojen kertakäyttöiset matot sekä polkupyörien ketjurattaat ja tietokonehiirien kuulat.

Osaan Pariisissa esillä olevista tuotteista on painatettu Helsinki-aiheisia kuvia. Kasseja koristavat esimerkiksi raitiovaunu- tai tuomiokirkkoprintit ja leikkikaluihin valloittaa kuvanveistäjä **Miina Äkkijyrkän** vasikkateos nimeltään Joy.

Risaintuotteita otettiin torille myyntiin rajatusti. Esimerkiksi keramiikkatuotannosta oli mahdollista ottaa mukaan vain pieniä esineitä. Kuljetusvaikeuksien vuoksi saviastiat päädyttiin jättämään verstaiden Kyläsaaren myymälään odotamaan helsinkiläisiä asiakkaita.

”Otamme Ranskaan kuitenkin servietirenkaita, joiden keramiikkaseoksessa on käytetty myös toimistopaperisilppua”, kertoo Oikarinen. Renkaat myydään kahden seteissä ja mukana on lisäksi vanhasta valkoisesta pellavapöytäliinasta ommellut ja painamalla koristellut servietit.

Vuokko Oikarinen on koulutukseltaan diplomi-insinööri, joka työttömäksi jäätyään pääsi vuoden kestäneeseen jatkokoulutukseen taideteolliseen korkeakouluun. Opiskeluun liittyvän harjoittelujakson hän teki Uusix-verstailla, ja pian sen jälkeen hänet pestattiin taloon markkinointitehtäviin. Nykyisessä tehtävässään työpajapäällikkönä hän on ollut pari vuotta.

Hopeakorut ja puutyöt ovat työpajapäällikölle itselleenkin tuttuja. Tämän kevään harrastuksiin on kuulunut myös tiivis ranskan opiskelu.

Sosiaaliviraston Uusix-verstaat on työhönkuntoutusyksikkö pitkäaikaistyöttömille, jotka valinnaisilla pajajaksollaan

Kuva Kimmo Brandt

Vuokko Oikarisen olalla kulkee kannettava tietokone. Laukku on valmistettu kierrätysmateriaaleista, kertakäyttöisestä messuosaston matosta sekä turvavyöstä. Laukkuja myydään Pariisissa juuri nyt.

voivat löytää onnistumisen tunteen myötä uuden otteen elämäänsä. Joskus verstaalta löytyy myös uusi ammatti, sillä pajoilla työskennelleitä on päätynyt sinne ohjaajaksi. Uusix-verstailla on 10 työpajaa, joissa valmistetaan persoonallisia tuotteita myös tilauksesta. Parhaillaan kaavallaan nuorille omia pajoja. Verstaiden tuotteita myydään omassa myymälässä ympäri vuoden ja Kauppatorilla parin viikon ajan kesäisin.

Suomalaista kulttuuria esitellään Pariisin trendikkäässä 6. kaupunginosan taiteilijakorttelissa. Tapahtuma jatkuu Saint-Sulpice -aukiolla 27.4. asti. Lisätietoja siitä saa www.helsinkiainsulpice.fi -nettiosoitteesta.

Leena Seitola

- Uusix-verstaat, Kyläsaarenkatu 8 J, www.uusix.fi. Myymälä sijaitsee verstaiden yhteydessä ja on avoinna ma–to klo 9–17, pe klo 9–16, la klo 10–14.30.

Toiveena esteettömämpi ympäristö

Itäkeskuksen metroaseman kupeeseen valmistui viitisen vuotta sitten näkövammaisia palveleva Iris-keskus. Taloon astujaa tervehtivä lintujen liverrys auttaa suunnistamaan kohti ulko-ovia. Opasteissa on käytetty muun muassa kohomerkinäköä sekä iso- ja pistekirjoitusta. Liikkuamista helpottavat myös kaiteiden, laattojen ja listojen ohella puhuvat hissit. Kaikki nämä keinot ovat tarpeen, sillä Iiriksessä pitävät majoitukseensa useat näkövammaisten yhdistykset.

Ilkka Väisänen on työskennellyt parikymmentä vuotta Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry:ssä (HUN), neljä viimeistä vuotta tiedottajana. Hänen työnsä kuuluu esimerkiksi lehtien tekemistä, edunvalvontaa ja varainhankintaa.

Yhdistyksessä tuotetaan kuutta äänilehteä, joista yksi on Helsinki-infon ääniversio. Yhdistyksen jäsenet voivat halutessaan tilata sen HUN:ista.

Vapaaehtoiset lukijat äänittävät lehdet digilevyille, joita nykyisin kuunnellaan uusilla Daisy-eritysoittimilla.

”Se on lohkolämmitintä pienempi laite, jonka koholla olevat näppäimet helpottavat kelailua. Soittimia saa lainaksi Näkövammaisten Keskusliitosta, ja niitä voivat kysellä käyttöönsä myös sellaiset henkilöt, jotka eivät esimerkiksi kykene pitämään kirjaa kädessään”, kertoo Väisänen.

Ilkka Väisäselä yhdistys tuli tutuksi vuosia sitten, kun hän osallistui sen nuorisotoimintaan. Verkkokalvon rappeumaa lapsesta asti sairastanut Väisänen muistelee, että näön heikkous alkoi vaikuttaa hänen elämäänsä tuntuvasti kouluikäisenä.

Väisänen sairaus, johon kuuluu myös hämäräsokeus, on vuosien saatossa pahentunut. Se rajoittaa muun muassa

Kuva Kimmo Brandt

Tiedottaja Ilkka Väisänen esittelee näkövammaisille tehdyn Helsinki-infon ja muiden äänilehtien lukuun tarkoitettua Daisysoitinta. Siinä on selkeät koholla oleva näppäimet, joiden avulla voi muun muassa hidastaa tai nopeuttaa puhetta.

liikunnan harrastamista. Hän näkee hahmot, mutta ei erota yksityiskohtia. Tututkin kasvat hän tunnistaa vastan noin 30 sentin etäisyydeltä.

”Kävely on minulle mieluisaa, mutta ilman saattajaa se ei ole täysitehoista. Oppaan kanssa kävellessä voi liikkua vauhdikkaammin, jolloin siitä saa liikuntamuotona enemmän irti. Kuntopyörää poljen kotona, ja perheen kanssa käymme silloin tällöin keilaamassa. Sinne 14- ja 17-vuotiaat lapsetkin lähtevät mielellään mukaan”, toteaa Ilkka Väisänen.

Suuren osan työstään Väisänen tekee näyttöpöytäteelä, jonka teksti on suurennettu nelinkertaiseksi. Apuna hän käyttää lisäksi erilaisia väripohjia.

Suomessa on arviolta noin 80 000 näkövammaista ja heistä yli 2 000 on HUN:n jäseniä. HUN yrittää jatkuvasti vaikuttaa esteettömien ratkaisujen lisäämiseen kaupungissa. Toivelistalla ei ole kovin pitkä, mutta toteuttaminen on joskus pitkä uurrastuksen tulosta. Metroasemille on kuitenkin saatu käyttöön kirkkaan keltaista karheapintaista tärinäteippiä, joka varoittaa laiturin ulkoreunasta. Itäkeskuksessa on käytössä myös teippiopasteet lippuhalista laiturille johtaville portaille ja hissille.

Näkövammaisten kulkua helpottaisivat myös äänioasteet ja liikennevälineiden pysäkkikuulutukset. Kuu- lukuksia on toistaiseksi ainoastaan metrossa. Yksi ongelmallisimpia asioita näkövammaisten kannalta ovat katu- jen varsille pystytetyt liikkeiden mainoskyttilä ja ulkotulet. Niiden kieltäminen helpottaisi liikkuamista huomattavasti, mutta toistaiseksi asiaan ei ole ollut luvassa parannusta.

”Katutasen yläpuolella voisi meidän puolestamme mainostaa kuinka paljon hyvänsä, mutta kulkuväylille sijoitetut mainokset ja ulkotulet aiheuttavat todellisia vaaratilanteita päivittäin”, harmittelee Väisänen.

Leena Seitola

Takuumiehissä on rokkia

Lasten rock on rymissyt Kurkimäen korttelitalossa jo vuosien ajan muun muassa vuosittain järjestettävässä Skidirock-tapahtumassa. Idean isä **Pablo Salmes** on Kurkimäen leikkipuiston tiiminvetäjä ja sosiaaliohjaaja. Musiikki on muutenkin osa hänen elämäänsä, sillä hän myös perusti bändin nimeltään Takuumiehet vuonna 1996 yhdessä silloisen työtoverinsa kanssa.

Takuumiesten nykyiseen vauhtitrioon kuuluvat, basisti Salmesin ohella kitaristi **Ville Leppänen** sekä rumpali **Juha Tanninen**.

"Ensin järjestin musiikkituokiota leikkikentän muksuille. Sitten syntyi ajatus bändin perustamisesta, ja jossain vaiheessa alkoi tulla keikkojakin sen verran, että niitä oli jopa pakko rajoittaa. Esitimme aluksi muiden tekemiä coverbiisejä, mutta sitten otimme mukaan myös omia kappaleita", muistelee Salmes.

Nimi yhtyeelle keksittiin **Eduard Uspenskin** lastenkirjasta Takuumiehet.

Kitaristi Ville Leppäsellä on klassisen musiikin tausta, mutta rokkikärpäsen purema johti toisenlaisille poluille. Takuumiehiin hän lähti viitisen vuotta sitten.

"Asuimme tässä lähellä ja kävimme lapsen kanssa usein leikkipuistossa. Puistokäynnit ja esikoinen sytyttivät innostuksen lastenmusiikkiin, josta minulla ei ollut aiempaa kokemusta", kertoo Leppänen.

Kun mukaan saatiin vielä Leppäsen bändikaveri Tanninen, alkoivat Takuumiesten uuden kokoonpanon treenit.

Kaverusten musiikkimaku osui yksiin, sillä kaikki ovat kiinnostuneita vanhakanlaisesta rytmimusiikista.

Salmesin ja Leppäsen kynistä alkoi syntyä lastenkappaleita siihen tahtiin, että ensimmäinen pitkäsoitto julkaistiin neljä vuotta sitten. Skidirock-levyllä muun muassa rokataan ja lollataan, pistetään pipoa päähän ja jätetään tutti narikkaan. Hyväntuulisissa musiikissa kuuluu lasten "ääni", mutta aikuinenkin kuuntelee sitä mielellään. Kappaleiden teossa laadusta ja meiningistä ei tingitä. Uusien kappaleiden tehoa testaillaan myös yleisön edessä.

"Teemme lapsille musiikkia yhtä kunnianhimoisella asenteella kuin aikuisillekin", toteaa kolmikko.

Nyt on toinen levy tekeillä ja loppuvuodesta julkaistavaan koosteeseen tulevat kappaleet ovat kutakuinkin valmiina.

Porukan laulujen sävellyksistä ja sanoista vastaavat Salmes ja Leppänen. Pientä apua he ovat saaneet perhepiiristä, sillä uudelle levyille on tulossa kappale nimeltään Myrsky oli. Sen juuret juontavat Leppäsen esikoisen harrastuksiin.

"Nyt ekaluokkalainen **Akseli** räppäs 2-vuotiaana ukulelea ja lauleli laivasta, joka oli pulassa", kertoo Ville Leppänen.

Kaikkien kolmen omat lapset virittelevät muutenkin isiensä mielen lastenmusaan sopivalle aaltopituudelle. Muita uuden levyn lauluja ovat ainakin Janne Keppihevonen, Motokutsi ja Tee Paviaani.

Musiikilla on iso osa jokaisen Takuumiehen elämässä. Pablo Salmes aloitti uransa rumpalina ja teki levytyksiä jo 1970-luvulla. Kokemusta on vuosien varrella kertynyt erilaisissa bändeissä. Hän on opiskellut myös Sibelius-Akatemiassa musiikkiterapiaa. Leppänen soittaa useammassa kokoonpanossa rootsmusiikkia ja opettaa kitaransoittoa yksityisessä musiikkiopistossa. Rumpali Juha Tannisella on alan opintoja niin Orivedeltä kuin Helsingin Pop Jazz Konservato-

riostakin, jossa hän myös opettaa 20 tuntia viikossa. Tanninen on valmistunut rumpujensoiton lehtoriksi, tekee keikkoja monien artistien kanssa ja soittaa muun muassa Keystone Copsissa, sekä Royal Quintetissä. Lisäksi hän on rumpalien yhdistyksen Viidakkorumpu-lehden päätoimittaja.

Leena Seitola

• Lisätietoja saa www.takuumiehet.com -nettiosoitteesta.

Takuumiehet vauhdissa. Ville Leppänen (vas.), Juha Tanninen (kesk.) ja Pablo Salmes (oik.) valmistelevat uutta lastenlevyä.

LyhytInfo

Lisäsähköä Pukinmäkeen

Pukinmäen urheilukentän laidalle rakennettavan sähköaseman työt ovat käynnistyneet, ja asema otetaan käyttöön kesäkuussa 2009. Jakelualueen asiakasmäärä tulee olemaan noin 27 000.

Nyt rakennettava sähköasema keventää muun muassa Kannelmäen kuormitusta Vantaanjoen ali rakennettavan kaapelin avulla.

Kaapelit sijoitetaan pääasiassa kevyenliikenteen väylille, jotka ovat tilapäisesti poissa käytöstä kaivutöiden ja kaapeloinnin ajan.

Kytkinlaitoksen ja sähköaseman työmaat aida- taan ja niille tulee nauhoitettava kameravalvonta.

Helsingin sähköjakelusta vastaavalla Helen Sähköverkko Oy:llä on käytössään 20 asemaa Helsingissä. Uusia asemia rakennetaan riittävän sähköjakelun takaamiseksi.

Tennisvuorot jaossa

Liikuntaviraston ulkotenniskenttien kesän vakio-, kausi- ja kuukausivuorojen varauksia otetaan vastaan neljässä toimipisteessä 24.4. klo 8–16. Vuoroja voi varata Töölön kisahallissa, Paavo Nurmenkuja 1 e, Oulunkylässä, Käskynhaltijantie 1, Liikuntamyllyssä, Myllypurontie 1 ja Mustikkamaalla, Mustikkamaantie 3. Mustikkamaalla otetaan vastaan ainoastaan Mustikkamaan varauksia. Muissa kolmessa paikassa sen sijaan voi varata vuoroja muillekin kentille.

Varauksen tehtyään asiakas saa sähköisen asiointitunnuksen, jolla hän voi varata ja vaihtaa kenttiä internetissä.

• Lisätietoja saa www.hel.fi/liv -nettiosoitteesta.

Haku iltapäivätoimintaan

Helsingin kaupunki järjestää koululaisille iltapäivätoimintaa kouluissa, päiväkodeissa, nuorisotaloissa sekä seurakuntien ja järjestöjen toimitiloissa. Toimintaan voivat hakea mukaan 1.–2. luokkalaiset sekä peruskouluikäiset erityisopetusta saavat oppilaat. Hakuaika suomenkieliseen toimintaan päättyy 2.5. Lapset valitaan lukuvuodeksi kerrallaan.

Hakulomakkeita saa koululta, kaikista toimintapaikoista ja netistä, jossa on myös tiedot toimintapaikoista ja yhteyshenkilöistä. Hakulomake palautetaan siihen toimintapaikkaan johon haetaan.

Iltapäivän aikana lapsille tarjotaan välipala. Toiminnasta peritään 80/100 euroa kuukaudessa.

• Lisätietoja saa internetistä osoitteesta: www.edu.hel.fi > Iltapäivätoiminta.

Elämä on Pelkkää teatteria

Nuorisosiainkeskus järjestää teatterista innostuneille 10–20-vuotiaiden ryhmille Pelkkää teatteria -tapahtuman. Nopeimmat ehtivät vielä tarttua tilaisuuteen, sillä ilmoittautuminen päättyy 30.4. Teatterikatselmus järjestetään Narrin näyttämöllä 17.–18.5.

Pelkkää teatteria ei ole kilpailu vaan ennen kaikkea mahdollisuus tavata muita harrastajia ja ammatillaisia. Mukaan mahtuu niin komediaa, katu-uskotavaa tragediaa, monologia, runoa kuin liikettä ja sketsin pätkiä.

Ilmoittautua voi joko netissä (www.nk.hel.fi/pelkkaateatteria), tai puhelimitse numeron 310 29113. Tapahtuman järjestävät Helsingin, Vantaan ja Espoon nuorisotoimet.

Kuva Kimmo Brandt

Fillarointi saa oman festarin

Toukokuussa pyörähtää käyntiin uusi kulttuurilla maustettu liikuntatapahtuma, kun FillariFestari valloittaa Mellunkylän torstaista sunnuntaihin 15.–18.5.

”Juhlat tarjoavat mojavon paketin pyörä- ja pyöräilytietoa, liikuntaa sekä kulttuuria”, kertovat tapahtumajärjestelyissä mukana olevat tuottaja **Ilkka Tuominen** ja tiedottaja **Larri Helminen**.

Valtakunnallisen pyöräilyviikon ilmaiseen päätapahtumaan osallistuu yli 20 järjestöä, yrittäjiä sekä seuroja. Helsingin ja lähikuntien pyöräilyseurat järjestävät tapahtuman aikana eripituisia retkiä, jot-

ka ovat kaikille avoimia. Myös maasto- ja taitoajajille on tarjolla omat lenkkinsä.

Aloituspäivänä torstaina kokoonnuetaan kello 13.30 alkaen Kontulan nuorisotalolle liikennepoliittiseen seminaariin, jonka avaa liikenneministeri **Anu Vehviläinen**. Kulttuuria on luvassa Kurkimäessä perjantaina 16.5. jo aamutuimaan. Silloin juhlatunnelmaa viritellään lasten Skidirock-tapahtumassa, joka pärähtää käyntiin klo 9.30 Kurkimäen korttelitalolla. Luvassa on menoa ja meininkiä neljän tunnin ajan. Tunnelmaa nostattavat muun muassa **Mikko Perkoila** ja pyörä-

tempuineen taituroiva Cirkus Helsinki. Esitysten ohella lapset pääsevät kokeilemaan taitojaan fillaritaitoradalle sekä liikennekaupunkiin. Fillaripoliisit ovat mukana Skidirockissa, kuten muissakin festaritapahtumissa.

Lauantaina juhlinta laajenee Kontulaan ja Mellunmäelle. Aamupäivä aloitetaan Mellunmäen vanhalla ostarilla klo 10–13 järjestettävillä polkupyöräihisillä esityksillä, ostarin ympäriajolla, toritansseilla ja lasten piirustuskilpailulla.

”Puoliltapäivän alkaa Kontulan ostarilla kolme tuntia kestävä pyörämarkkinat.

Paikalla on myös liikenneturvallisuuksiesittelyjä, ja FillariRiksa tarjoaa kyytiä ostarin ympäri”, kertoo Larri Helminen.

Illan tullen voi päivän antia sulatella vaikkapa Festariklubi Wenlassa kello 20 alkaen.

Festarin päätapahtuma on vuorossa sunnuntaina 18.5. Kontulan Kelkkapuistossa klo 11–17.

”Itä-Helsingin Kaivariksi kutsutussa Kelkkapuistossa vietetään koko perheen juhlaa. Esiintyjinä ovat muun muassa Cirkus Helsinki, Halavatun Papat sekä Helsingin Poliisioitokunta solistinaan **Seppo Bruun** ja **Kosti Kotiranta**”, paljastaa Ilkka Tuominen.

Kelkkapuistossa on musiikin ja sirkustempujen ohella tiedossa muun muassa pyöräilyyn liittyviä esittelyjä, Fillarimesut, huoltoklinikka, turvapiste, rompetori, maasto- ja BMX-pyöräilynäytöksiä, kiihdytysajot ja Mellunkylän ympäriajo. Liikuntavirasto järjestää seniorien pyöräilykoulun, ja paikalle saapuu myös kirjaston festaribussi, josta voi lainata pyöräilyyn liittyvää materiaalia. Esillä on fillareita museaalista pyöristä tulevaisuuden tuunattuihin menopeleihin. Fillariklinikalla voi teettää pientä korvausta vastaan pyörälleen pikatarkistuksen. Festaritorilta saa ostaa syötävää ja juotavaa.

Mellunkylän ympäriajon yhteydessä fillariopaat johdattavat polkupyöräilijät 5, 10 tai 15 kilometrin kierrokselle Mellunkylän (Kivikko–Kontula–Kurkimäki–Mellunmäki–Vesala) maisemiin.

Tapahtumaa tukee muun muassa Helsingin kaupungin kulttuuriasiainkeskusten Kulttuuriraide-hanke ja sen tuottaa KontuKeskus ry.

Leena Seitola

• Lisätietoja tapahtumasta saa nettiosoitteesta www.alueportaali.net/fillarifestari.

Fillarifestari tarjoaa mojavon paketin pyöräilytietoa ja kulttuuria Mellunkylässä 15.–18.5.

Tilaisuus tekee roskaajan

Näyttäisi siltä, että tilaisuus tekee varkaan. Ihmiset eivät hyväksy roskaamista, mutta heittelevät roskia ympäriinsä esimerkiksi elokuvateatterissa tai yleisötaapahtumassa. Roskaajalta olisikin tärkeä kuulla perusteluja itse teossa”, tutkija **Risto Haverinen** toteaa.

Haverinen on selvittänyt kaupungin rakennusviraston toimeksiannosta kaupunkilaisten suhtautumista roskaamiseen. Tutkimuksen mukaan ihmiset vähättelevät

omaa roskaamistaan, mutta kokevat muiden roskaamisen häiritseväksi.

Aikuisten ja kouluikäisten välillä on suuria näkökulmaeroja suhtautumisessa roskaamiseen syihin ja vastuukysymyksiin. Aikuisten mielestä roskaamisen tärkein syy on välinpitämättömyys ja piittaamattomuus muista ihmisistä. Koululaisten mukaan tärkein syy on, ettei roskista vaan ole näköksellä eikä roskia viitsitä kantaa mukana.

”Välinpitämättömyyden kitkeminen ja vastuuseen kasvaminen edellyttävät nykyistä selkeämpiä rajoja. Roskaamisen kustannuksista ja vaikutuksista yleiseen viihtyisyyteen on tärkeää keskustella säännöllisesti kouluissa ja kotona. Eri ikäryhmille on puhuttava heidän ymmärtämällään tavalla ja heille sopivissa medioissa”, Haverinen painottaa.

• Tutkimus löytyy pdf-muodossa verkko-osoitteesta: www.hel2.fi/tietokeskus/julkaisut.

Työ & Toiminta ry sai ympäristöpalkinnon

Ensimmäisen Pekka Sauri -ympäristöpalkinnon sai Työ & Toiminta ry, joka sekä kerää että jatkokäsittellee sähkö- ja elektroniikkaromua. Palkinto on tunnustus esimerkillisestä ympäristöteosta, josta on helsinkiläisille ja koko kaupungille hyötyä.

Palkintopuheessaan rakennus- ja ympäristötoimen apulaiskaupunginjohtaja **Pekka Sauri** kiitti yhdistystä siitä, kuinka hyvin se on onnistunut yhdistämään kierrätyksen ja sosiaalisen toiminnan. Vuonna 1999 perustet-

tu yhdistys työllistää pitkäaikaistyöttömiä, vajaakuntoisia ja maahanmuuttajia. Heitä on tällä hetkellä mukana toiminnassa kuutisenkymmentä.

Yhdistys myy kunnostamansa ja testaamansa laitteet kierrätystavaratalossaan Myllypurossa. Laitteiden muovikuoret yhdistys toimittaa pieneksi rouhittuina lämpölaitosten polttoaineeksi. Tällä hetkellä romua tulee käsiteltävään huimat 300 tonnia kuukaudessa.

”Toiminnanjohtajan ja työntekijöiden kekseliäisyyden

ja sitkeyden ansiosta toiminta on kasvanut ja kehittynyt koko ajan, ja yhdistyksellä on toimipisteitä nyt myös Vantaalla ja Espoossa”, kiitti Sauri palkintoa jakaessaan.

Kaupunkilaisilta tuli 29 ehdotusta Pekka Saurin nimeä kantavan ympäristöpalkinnon saajaksi. Ympäristölautekunta valitsi loppukarsintaan seitsemän ehdotusta. Apulaiskaupunginjohtaja valitsi niistä voittajan. Palkinto jaettiin nyt, niin kuin jatkossakin, huhtikuun 4. päivänä, joka on Helsingin ympäristötoimen perustamispäivä.

Työn oppii tekemällä

Ammatin opiskeleminen oppisopimus-koulutuksella kasvattaa suosiotaan Helsingissä. Koulutusmuodolla on nyt muutenkin syytä juhlaan, sillä Helsingin opetusviraston oppisopimustoimisto vietää 50-vuotisjuhlavuottaan. Oppisopimus-

koulutukseen osallistui Helsingissä viime vuonna reilut 5 000 opiskelijaa ja yli 1 000 yritystä yhteistyössä lähes 100 oppilaitoksen kanssa.

”Pääsy oppisopimuskoulutuksen suosioon on sen kyky palvella sekä työnanta-

jaa että työntekijää. Yli 90 prosenttia opiskelijoista työllistyy siihen työpaikkaan, jossa koulutetaan. Opiskelu sopii kaikenikäisille. Nuorimmat opiskelijamme ovat 15-vuotiaita ja vanhimmat yli 60-vuotiaita. Monet valitsevat oppisopimuksen sen vuoksi, että opiskeluajalta saa palkkaa ja aiempi työkokemus huomioidaan opiskelussa”, kertoo oppisopimusjohtaja **Kari Viinisalo** opetusvirastosta.

Viinisalon edustama oppisopimustoimisto on Suomen vanhin. Se on tehnyt urauurtavaa työtä paitsi Suomen oppisopimuskoulutuksen kehittämisessä, myös kansainvälisten yhteyksien luomisessa.

”Helsingissä on eniten kansainvälistä yhteistyötä maassamme tällä alalla. Muutenkin koulutustarjonta on täällä monipuolista. Pääkaupunkiseudulla toimii lisäksi parisenkymmentä oppisopimuskoulutusta järjestävää tahoa”, toteaa Viinisalo.

Oppisopimuskoulutusta annetaan toisen asteen ammatillisia tutkintoja sekä yrittäjyyttä varten. Helsingissä lähes 40 prosenttia koulutautujista opiskelee kaupan ja hallinnon sektoreilla. Viidesosa sijoittuu ravitsemis- ja talousalalle, ja toinen viidennes tekniikan ja liikenteen saralle. Sosiaali- ja terveysalalle sekä kauneudenhoidon ja liikunnan ammatteihin valmistuu 15 prosenttia opiskelijoista.

Tiina Kotka

Oppisopimukset yleistyvät. Painoviestinnän perustutkintoon tähtäävä Jussi-Pekka Näriäinen (vas.) solmi oppisopimuksen Pakilan Kirjapainon toimitusjohtajan Mikael Sirenin kanssa.

Lähde Kaapelille kierrättämään

Kaaapelitehtaalla järjestetään 3.–4.5. Kierrätystehdas. Kaksipäiväisen tapahtuman aikana voi tutustua ”risainia” luoviin yrityksiin, seurata työnäytöksiä, vaihtaa tavaroita tai tuoda niitä myyntiin.

Kierrätystehdas jakaa Merikaapelihallin kolmeen osaan, jotka kertovat uusio-ikäisten mahdollisuuksista, laittavat tavarat hyötykäyttöön ja pienentävät kaatopaikalle päätyvän jätteen määrää.

Tavaranvaihtotorilla voi tehdä mielenkiintoisia löytöjä, sillä se mikä on yhdelle tarpeeton esine voi olla toiselle jopa aarre. Jotta mahdollisimman moni tavara vaihtaisi omistajansa, on vaihtotorilla kaikki ilmaista. Sinne voi tuoda käyttökelpoiset, ehjät ja puhtaat tavarat ja mukaansa saa ottaa mitä haluaa. Vaihtotorille voi tuoda koko tapahtuman ajan käyttökelpoista tavaraa. Sen pitää olla käsin

kannettavaa, joten esimerkiksi isoja huonekaluja ei vastaanoteta. Vaihtotorille ei myöskään oteta sähkölaitteita, koska järjestäjä ei pysty vastaamaan laitteiden toimivuudesta ja turvallisuudesta.

Tietotorilla ympäristö- ja kierrätysjärjestöt esittelevät toimintaansa. Lisäksi siellä voi osallistua lukuisiin työpajoihin tai seurata työnäytöksiä ja esiintymislavan ohjelmaa.

Myyntitori on sijoitettu Merikaapelihallin parvelle, joten sieltä avautuvat koko hallin kattavat näkymät. Myytävät tuotteet on valmistettu ympäristöystävällisiä arvoja kunnioittaen. Torilta löytää kierrätysmateriaaleista valmistettuja uusiotavaroita, tekstiilejä, luomua, reilun kaupan tuotteita sekä paljon muuta.

Myyntitori on jaettu tekstiili-, kulttuuri-, huonekalu- (ainoastaan pienet huonekalut), harrasteväline-, keittiötarvike-

Kuva Martti Tiri

seksi lastenosastoihin. Toivomuksena on, että tavarat lajitellaan osastoittain ennen paikalle tuomista. Se nopeuttaa tavaroiden vaihtuvuutta ja helpottaa paikoilleen asettelua. Mikäli mietit kelpaako tavarasi vaihtotorille, ota yhteyttä järjestäjään.

Kierrätystehdas on ilmaistapahtuma, johon kaikki ovat tervetulleita.

- Yhteystiedot: tuottaja Lauri Helle, Kiinteistö Oy Kaapelitalo, Tallberginkatu 1 C 15, lauri.helle@kaapelitehdas.fi, p. 040 833 9263.
- Lisätietoja tapahtumasta saa www.kierratystehdas.fi -nettiosoitteesta.

Tasokkaasti verkossa

Helsinki palkitaan sähköisten palvelujen tasokkuudesta, kertovat ennakkotiedot kansainvälisestä tutkimuksesta.

YK:n joka toinen vuosi tekemässä tutkimuksessa nimeltä Digital Governance in Municipalities Worldwide Survey 2007 vertaillaan kaupunkien sähköisiä palveluja. Helsinki on valittu 100 kaupungin joukosta niiden 10 parhaan joukkoon, joiden arvioidaan

saavuttaneen korkeimman tason niin sanotuissa e-government-palveluissa. Tutkimus on tehty lähettämällä kysely kaupungeille ja arvioimalla kaupunkien verkkosivustoja.

Palkinnonjakotilaisuus on konferenssin yhteydessä Etelä-Korean Soulissa ensi kesänä. Tilaisuudessa julkistetaan 10 palkitun kaupungin keskinäinen sijoitus kokonaisuutena ja eri aihealueissa.

LyhytInfo

Kuva Mika Lappalainen

Luonnon syliin

Lepakkoretki, Sipoonkorven vaellus ja saariseikkailu ovat esimerkkejä luontoretkeistä, joita pääsee tekemään ohjatusti tänä kesänä. Pääkaupunkiseudun luontokalenteri kokoaa yksiin kansiin yli 130 retkeä. Ne ovat pääasiassa maksuttomia eivätkä vaadi ennakoilmoittautumista. Ilmaisen luontokalenterin voi noutaa kirjastoista, Helsinki-tiedotuksesta, luontotalosta ja Gardeniasta.

Luontokalenteriin on koottu Helsingin, Espoon, Kauniaisen ja Vantaan alueella järjestettäviä luontoretkeä, ja niille voi osallistua kuka vain – kunta-rajat eivät ole esteenä. Osallistujien ei tarvitse olla huippukuntoisia, vaan tavallinen kunto riittää.

- Lähiaikoina voi lähteä muun muassa 26.4. Viikkiin ja Isoon Huopalahteen tarkkailemaan lintujen kevätmuuttoa, 10.5. vaellukselle Sipoonkorpeen, 14.5. kukkivaa kirsikkakeidasta ihaillemaan Roihuvuoreen, 17.5. yrttiretkelle Hämeenkylässä, 21.5. iltakävelylle kartanopuistoon Träskändaan ja 31.5. yölaulajia kuuntelemaan Isoon Huopalahteen.

Kesäkivaa koululaisille

Kesällä on koululaisille tarjolla tekemistä mikroautilusta leipurikurssiin. Tarjontaa esittelevästä Kesäpassista löytyy yli 200 aktiviteettia helsinkiläisille 7–17-vuotiaille.

Lomailevat koululaiset voivat osallistua vaikka metroraitin varrelle tehtyyn Amazing MetroRace-kaupunkiseikkailuun ja saada palkintoja suorittuaan tehtäviä. Teemaleirejä on liikunnasta seikkailuun, Harry Potterista kansainväliseen työleiriin ja Kesälentistä ala-asteikäisten päiväleireihin. Rantalomailusta innostuneiden kannattaa suunnata Itä-Pakilan tai Munkkiniemen uimaranneille, joilla on ohjattua tekemistä kesäkuussa. Töölönlahdella voi kokeilla purjehdusta.

Kesäpassia jaetaan Helsingin kaupungin kouluissa ja nuorisotaloilla. Tietoa on netissäkin osoitteessa <http://nuoriso.hel.fi/kesapassi>. Muita kesätoimintoja löytyy osoitteesta <http://nuoriso.hel.fi/kesastadi>. Kesäpassi-toiminnasta vastaavat Helsingin kaupungin nuorisosaainkeskus ja helsinkiläiset nuorisopiirijärjestöt.

		FESTAREILLA TAVATAAN! 08		
Loistefestari 14.–19.3. Nuori maailma tänään		Musiikki- ja händikatselmus Aloit ja viikko 2.–19.4. Aluekatselmukset 5.–9.5. Seurimatit, 10.5. Imaali Gloriasse		nuoriso.hel.fi
Ohjattu-elli tempurilisteluksesi 10–17-vuotiaat 8.8. klo 10–14		Falilla gies extreme 13–17-vuotiaat 24.6.–27.6.		
Oppaan Stadion 14–16-vuotiaat 2.6.–5.6. klo 12–16		BMX-ryhdyllä-kurssi 9–14-vuotiaat 4.–5.8. klo 10–14		Kesäpassi
LEIRILLE!		Temppeleiri 10–17-vuotiaat 23.6.–29.6.		
TALLELLE-08 "Nuori sinä olet tähti!" 13–17-vuotiaat 1.6.–7.6.		Teatterileiri + tanssi 13–17-vuotiaat 8.6.–14.6.		
Selviytymäleiri 9–14-vuotiaat 13.6.–19.6.		Iso nelliväline 13–17-vuotiaat 23.6.–27.6.		

Eko on arkea Viikin normaalikoulussa

Ekopainotuksen läpivieminen yli tuhannen ihmisen jättimäisessä kokonaisuudessa on haastava tehtävä, mutta toisaalta pienilläkin teoilla on vastaavasti valtava kerrannaisvaikutus. Viikissä on lähdetty liikkeelle arjen pienistä asioista.

Ekoarki – kestävän kehityksen mukainen elämäntapa – merkitsee koulun eri ihmisille vähän eri asioita, mutta kaikille se tarkoittaa lajittelua, sähkön ja veden säästämistä ja kierrättämistä.

Pienet teot tarkoittavat esimerkiksi siveltimien huuhtomista purkeissa, ei juoksevan veden alla, paperien käyttämistä molemmilta puolilta ja valojen sammuttamista. Jokaisessa luokassa on roska-astiat erikseen sekajätteelle, biojätteelle, kartongille ja paperille.

Kuudennen luokan opettaja **Leena Hänninen** kertoo, että lajittelu on pienimmillä oppilailla jo selkäytimessä: ”Heurekassa meinasi tulla pulma, kun siellä oli vain yksi roskis.”

Hän kertoo monesti pohtivansa ääneen ongelmallisia lajiteltavia. Viimeksi luokan kanssa mietittiin, mihin roskikseen vesiväreillä maalattu paperi kuuluu.

Pienet koululaiset ovat kiitollisia ohjattavia, tunnollisia ja tarkkoja toimissaan. Viikin opetussuunnitelman

ideana on, että alaluokilta lähtien ympäristöasioita opetetaan joka vuosi vähän lisää. Ensimmäisinä kouluvuosina pieniä käytännön tekoja, isompien kanssa pohditaan asioita syvällisemmin ja keskustellaan vaikkapa tuotteen elinkaaresta ja ekologisesta selkäreputa.

Kuudesluokkalaiset **Krista Äyräväinen** ja **Laura Partanen** muistelevat viimeisyyksistä ekotekoa. Jokainen luokka valitsi ekoteon, jota se sitoutui noudattamaan. Ekoteoista tehtiin julisteet koulun seinälle.

”Meidän luokka päätti, ettei ota pannaria pahlavilautaselle”, Laura muistelee.

”Valot sammutetaan vessasta, käsipaperi puoliksi, vesihana kiinni käsienspesun jälkeen”, Krista luettelee muita ekotekoja.

Tyttöjen mielestä ekologinen elämä ei ole vaikeaa, kunhan siihen tottuu ja muistaa toimia oikein. Molemmat ovat jakaneet kotona koulussa opittuja hyödyllisiä vinkkejä.

”Neuvoin kotiväkeä laittamaan talouspaperin biojäteastiaan”, Krista muistaa.

Ekaluokkalaisten opettaja **Anna Kervinen** kertoo, että Viikin oppilaat ovat aivan tavallisia lapsia ja nuoria. Vain pieni osa perheistä on niin sanottuja vihreitä ajatusmaailmaltaan. Ekoasioita opetetaan vähän jokaisen aineen yhteydessä, mutta sopivina annoksina. Koko ajan ei kannata tuputtaa vihreää linjaa.

”Omassa luokassa ja naulakolla kiinnitämme päivittäin huomiota ympäristön viihtyisyyteen, samoin ruokailussa. Ekaluokkalaisten ovat tunnollisia jätteiden lajittelijoita. He tietävät kertoa, miten kotonakin lajitellaan. Läksynä on ollut esimerkiksi kodin lajittelupisteiden selvittäminen yhdessä vanhempien kanssa. Kierrätystä olemme harjoitelleet vaate- ja leluirpputorin merkeissä.”

Niin kouluravintolan henkilökunta kuin opettajatkin ovat huomanneet saman asian: murrosikäiset taantuvat ekoasenteissa.

”Murrosikäisille siisteys on vähemmän tärkeää. Välillä löydämme valitettavasti jogurttipurkkeja biojäteastiaista. Onneksi lukiolaiset suhtautuvat taas vastuullisesti näihin asioihin”, keittiöapulainen **Anja Halonen** kertoo.

Keittiön väki harmittelee sitä, että biojätettä syntyy aina. Ruokaa jää yli eikä sitä nykymääräysten mukaan voi käyttää seuraavana päivänä. Ruokalistat kyllä suunnitellaan niin, että ruoka maistuisi mahdollisimman monelle.

Uuden koulun kestävät puitteet

Ekologisesti tiedostavien ihmisten asuinalueena tunnettuun Viikkiin oli luonnollista perustaa kestävä kehitystä painottava koulu. Haagasta 2003 muuttanut normaali-koulu asetti ekologiset tavoitteet toiminnalleen jo suunnitteluvaiheessa.

”Oikeastaan meillä ei ollut muuta mahdollisuutta”, paljastaa lukion rehtori **Reijo Honkanen**. Hän viittaa toisaalta alueen ekomaineeseen, toisaalta nykytrendiin. Uudet koulut tehdään kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Sekä koulun opetussuunnitelma että rakennus on suunniteltu kestävän kehityksen periaatteiden mukaan. Rakennuksessa tämä tarkoittaa luonnonmateriaaleja, energiatehokkuutta ja uusinta teknologiaa.

Lukion ympäristöaktiivit Minna Mäkitarkka ja Tiina Savolainen suosivat pyörällä liikkumista. Viikin koululla on vain 60 autopaikkaa.

Seitsemäsluokkalaiset Lotta Dallyn, Anna Band ja Annika Mäkinen jauhavat kuivunutta leipää korppujauhoiksi kotitaloustunnilla. Pula-ajan säästövinkit toimivat yhä.

Honkanen on iloinen ennen kaikkea rohkeudesta investoida dataprojektoreihin ja lukukameroihin.

”Kallis ja edistysellinen kertainvestointi on osoittautunut erinomaiseksi ratkaisuksi. Dataprojektorit ja lukukamerat korvaavat niin piirtoheittimet, diaprojektorit kuin televisionkin. Paperikopiota tarvitaan paljon normaalia vähemmän, muovisia piirtoheittinkalvoja ei lainkaan.”

Koulussa seurataan jätteen määrää, sähkön- ja vedenkulutusta. Viimeisen vuoden aikana kopioiden käyttö on vähentynyt 14 prosenttia, veden ja lämpöenergian kulutus viisi prosenttia ja sähkönkin kulutuksen kasvu on saatu taittumaan.

”Yritämme olla järkeviä, mutta emme tiukkapipoisia. Joskus on tehtävä myönnytyksiä joko säästö- tai hyvinvointisyyistä. Olemme tarkoituksella lähteneet liikkeelle pienin tavoittein. Ison koulun liikuttaminen vie aikaa. Prosessi kehittyy koko ajan. Tänä vuonna tavoitteena on energijätteen lajittelun aloittaminen.”

Rehtori kertoo, että esimerkiksi kouluravintolassa lapset saavat jättää ruokaa lautaselleen, vaikka heitä toki opetetaan arvioimaan ruokalinjastolta otettavan annoksen määrää. ”Varsinkin pienille ruokailu on niin herkkä asia, että ehdottomuus ei ole perusteltua.”

Sähkönkulutuksen ylimmäinen portinvartija on vahtimestari, joka kiertää koulupäivän päätteeksi luokissa, sulkee avonaiset ikkunat ja sammuttaa valoja. Koulusiistijöiden vastuulla on lajiteltujen jätteiden vieni jätehuoneeseen oleviin lajitteluastioihin. Mitä paremmin luokissa, työskentelytiloissa ja opettajanhuoneessa lajitellaan, sitä helpompaa on siivoajien työ.

Siistijät **Gundel Vaahtera** ja **Anne Malasso** kertovat lajittelun vievän aikaa. ”Harmittaa kyllä, kun linsapuloja löytyy roskiksesta.”

Biologian ja maantiedon opettaja Outi Kosonen käyttää dataprojektorin ja lukukameraa tunnilla.

Rehtoria ei ekoelämä harmita. Päinvastoin.

”Huolettomasta asenteesta on toki joutunut luopumaan, mutta se ei varsinaisesti ole mikään menetys. Hyvä mieli tulee siitä, kun saa toimia kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti ja saa vielä oppilaat mukaan siihen. Oletan, että jonain päivänä saamme myös toiminnallamme euroja säästöön, jotka voi sitten käyttää johonkin muuhun asiaan.”

Tiina Sandberg

- Helsingin yliopiston Viikin normaalikoulu, Kevätkatu 2, www.vink.helsinki.fi.

Ekotekoja kotitaloustunnilla

Pienistä puroista kasvaa suuri virta. Ekoteot ovat pieniä jokapäiväisiä valintoja. Kotitalous on aine, jossa voidaan harjoitella kodin ekotekoja. Siksi se on yksi keskeisimmistä aineista ekologiselta kannalta.

Kotitaloustunnilla muun muassa lajitellaan jätteet, kierrätetään muovipusseja, purkkeja ja paperia, käytetään tähteet, opetellaan luontoystävällisiä siivoustopoja ja energiaa säästäviä ruoanlaittovinkkejä.

Kotitalousopettajat ovat Viikissä ymmärtäneet vastuunsa esimerkkeinä. **Raija Ijäs**, **Kristiina Österman** ja **Terhi Hinkkanen** ovat onneksi ekohenkisiä siviilielämässäänkin.

Österman kertoo olevansa pula-ajan lapsi, jolta ekologinen elämä sujuu luonnostaan. Pula-ajan opit ja vinkit ovat ekoajattelun nykypäivää.

”Opettelemme ihan perusasioita, kuten sitä että tähteet eivät ole roskaa, vaan ne voi käyttää seuraavan päivän ateriaan. Tai sitä, että leipäpusseja käytetään uudelleen ja kuivat leivät jauhetaan korppujauhoiksi.”

Hinkkanen sai herätyksen ympäristöasioihin esikoiseltaan. Tämä kiinnostui ekoasioista ja veti koko perheen mukaansa. Opetustyön lisäksi hän ohjaa nuorten vastaperustettua ympäristöryhmää.

Kotitaloustunnilla voidaan opettaa ekologisesti järkevää toimintaa, mutta joskus esimerkiksi käytettävissä oleva aika rajoittaa tekemisiä.

”Ruuat pitää valitettavasti laittaa uuneihin yhtä aikaa. Opetämme kyllä että kotona kannattaa valmistaa ruokia peräkkäin samalla lämmöllä.” *TS*

Viesti kulkee ryhmien kautta

Helsingin yliopiston Viikin normaalikoulu on massiivinen kokonaisuus, jossa oppilaita on lähes tuhat, opettajia noin sata, opetusharjoittelijoita parhaimmillaan 300 ja muuta henkilökuntaa 30. Niinpä koulussa saattaa olla 1 300 ihmistä päivän aikana. Jotta viesti kulkisi, jokaiselle tarvitaan erilaisia viestinviejä.

Ekoajattelua viedään eteenpäin erilaisissa ryhmissä. Opettajien ympäristöryhmä suunnittelee ja valmistelee erilaiset isommat ekohankkeet ja valvoo niiden toteutumista. Ryhmään kuuluu lukion ja yläluokkien rehtorien lisäksi kymmenkunta opettajaa.

Yleensä ympäristöryhmä kokoontuu pari kertaa luku-kaudessa, mutta kiireisimpinä aikoina useammin. Esimerkiksi tänä keväänä, kun energijakeen lajittelu on tarkoitus polkaista käyntiin, ympäristöryhmä on kokoontunut lähes joka toinen viikko.

Periaatteena on, että ekoasiat koskevat koko koulua, joten niistä puhutaan aina tarpeen mukaan ja kaikkialla: opettajankokouksissa, käytävillä, opettajanhuoneessa. Uudet opettajat ja opetusharjoittelijat perehdytetään ekoikäntöihin samalla kun muihinkin koulun asioihin.

Myös oppilaat miettivät ja toteuttavat ekoasioita erilaisissa ryhmissä. Alaluokkien oppilaat käsittelevät ekoasioita ja tekevät aloitteita Pikkuparlamentissa.

”Pikkuparlamenttiin on joka luokalta valittu edustaja, joka välittää viestiä omalle luokalleen”, **Laura Partanen** kertoo. ”Esimerkiksi Ekoteko oli Pikkuparlamentin järjestämä juttu.”

Ryhmä kokoontuu kerran kuukaudessa ja toimii pääasiassa oppilasvoimin puheenjohtajanaan kahdeksaslukkalainen **Wilhelmiina Kaikkonen**. Opettajat pysyttelevät taustalla.

Yläluokkalaisten ja lukiolaisten ympäristöryhmä on vasta järjestäytymässä. Sen aktiivijäseninä toimivat lukiolaiset **Tuija Savolainen**, **Minna Mäkitarkka** ja kotitalousopettaja **Terhi Hinkkanen**. Tuija on ympäristöasioissa jo pioneeri. Hän toimi yläasteella koulunsa ympäristöagenttina.

Tuija kertoo, että mitä enemmän ympäristöasioista oppii, sitä kiinnostavammiksi ja tärkeämmiksi ne muuttuvat.

Paitsi koulussa, tytöt jakavat ekoaatetta siellä missä liikkuvat. Tuija kertoo olevansa tiukempi kuin Minna. Täydellisiä eivät ole kumpikaan.

”Välillä menee roska väärään astiaan”, he nauravat. *TS*

Kuvat Kimmo Brandt

Siistijät Aune Malasso ja Gundel Vaahtera toivovat että niin oppilaat kuin opettajat olisivat vielä tarkempia lajittelijoita. Isossa koulussa riittää töitä.

"Osalle nuorista on ihan tavallista vetää iltapäivä- ja arkikännejä", kertovat nuoria auttavat katuluotsit Riikka Pirilä ja Jari Miettinen yhden päivystyspaikkansa, Kampin Kauppakeskuksen, edustalla.

Luottoaikuisena nuorille

Iltapäiväkännit, pedofiilit ja teiniraskaudet ovat kaduilla liikkuvien luotsien työn arkea. Luotsit ovat monille nuorille ainoat luotettavat aikuiset.

Nuoret ryppäävät aikuisten tavoin yhä enemmän. Sixpack on vaihtunut mäyräkoiraan. Iltapäiväkännit ovat yleistyneet, ja entistä nuoremilla. Enää ei ole niin väliä, minä päivänä juodaan. Esimerkiksi luokatonta lukiota käyville on opetuksettomia päiviä, jotka voivat kuluu kannänessä. Monet myös ottavat pari kaljaa rankan koulupäivän jälkeen samalla lailla kuin osa vanhemmista tekee työpäivänsä päätteeksi", kertoo nuorisohjaaja **Jari Miettinen** havainnoistaan.

Hän liikkuu työparinsa kanssa viikoittain ydin-keskustassa auttamassa nuoria, olivat sitten kyseessä ihmissuhdeongelmat tai päihderiippuvuudet.

"Nuoret voivat jutella meille asioistaan luottamuksellisesti. Olemme joillekin ainoat luotettavat aikuiskontaktit. Moni nuori tarvitsee apua ja tukea, muttei osaa, uskalla tai tajua hakea sitä. Siksi olemme jalkautuneet nuorten pariin etsimään tukea tarvitsevia. Siitä tulee työmme nimikin, etsivä nuorisotyö", kertoo Miettinen.

Jari Miettinen työskentelee Helsingin kaupungin nuorisoihmissuhteiden Katuluotsi-yksikössä. Sen työntekijät paitsi liikkuvat nuorten suosimissa paikoissa, kuten Asematunnelissa ja Kampin keskuksessa, myös lähtevät tarvittaessa nuorten kanssa hoitamaan asioita.

"Olemme menneet nuorten tueksi esimerkiksi työvoima- ja mielenterveystoimistoon tai selvittämään koululle pitkän pinnaamisen aiheuttamia järjestelyjä. Välillä olemme saattaneet nuoria tur-

vataloihin tai sairaaloiden päivystysosastoille. Aika usein sovimme, että nuori tulee toimistoomme juttelemaan tilanteestaan kaikessa rauhassa. Otamme silloin tarvittaessa yhteyttä eri viranomaisiin ja muihin tahoihin", kertoo Miettinen.

Teiniätien buumi

Yhtä lailla kuin vanhemmat koettavat säilyä nuorekkaina yhä pidempään, yrittävät lapset ja nuoret aikuistua aina vain aiemmin. Samalla nuorten käsitykset kehostaan ja sen määräysvallasta voivat vääristyä.

"Seksi saatetaan aloittaa jo ala-asteikäisenä. Nykyään monet 13–15-vuotiaat tytöt seurustelivat yli 20-vuotiaiden kanssa. Me muistuttelemmekin nuoria siitä, että seksin harrastaminen alle 16-vuotiaan kanssa on aikuiselle rikos. On hälyttävää, että jotkut nuoret suostuvat seksiin tupakan, alkoholin tai hampurilaisten vastineeksi. Useat myös luulevat, että on tavallista harrastaa ryhmäseksiä ja käyttää fetissejä. Nettiporno on selvästi vaikuttanut asenteisiin. Kehottaisin kaikkia vanhempia opettelemaan netin käytön ja seuraamaan, millaisilla sivuilla heidän lapsensa liikkuvat ja puhumaan näistä asioista kotona", toteaa Katuluotsin toiminnanjohtaja **Hanna-Kaisa Lähde**.

Muutkin seksuaalisuuden ilmiöt ovat Katuluotsin tiimille tuttuja. Työntekijät ovat esimerkiksi joutuneet aika ajoin hätyyttelemään keski-ikäisiä nuorten tyttöjen luota.

"Puutumme aina tilanteeseen, jos epäilemme pedofiliaa, ja tarvittaessa teemme yhteistyötä siviilipoliisien kanssa. Onneksi suurin osa nuorista tajuaa varoa namsuusiä ja muita epäilyttäviä aikuisia. Nuorille ei kuitenkaan koskaan muistutella liikaa siitä, että esimerkiksi netissä ei saa sopia treffejä tuntemattomien kanssa, jaella heille yhteystietojaan tai lähteä tuntemattoman aikuisen kotiin", kertoo Miettinen.

Yksi viime aikojen uusista ilmiöistä on teiniraskausbuumi, joka alkoi viime vuonna.

"Monella teiniäidillä on laitostausta. He ajattelevat saavansa oman kodin vauvan avulla, joko yhdessä lapsen isän kanssa tai yksin. Nykyisin steissillä on jonkin verran vaunujen kanssa kulkevia teiniäitejä, koska heidän kaverinsa hengaillevat edelleen siellä", kertoo Miettinen.

Kännipakon selätystä

Vaikka tutkimusten mukaan nuoret voivat nykyään keskimäärin paremmin kuin koskaan, ovat ongelmat kasaantuneet ja moninaistuneet. Useilla nuorilla on kotoa mallina päihteiden, mielenterveysongelmien, työttömyyden ja muiden ongelmien sävyttämä elämä. Heille ei ole mitenkään itsestään selvää, että kouluttautuminen, työssäkäynti tai päihteiden käytön rajoittaminen kannattaisivat.

"On iso voitto, kun saamme nuoren tajumaan, että töissä käymällä voi tienata enemmän kuin työttömänä tai ettei ole pakko vetää kännä joka viikonloppu vanhempien tai kavereiden tapaan. Huumevalistus on purrut sen verran hyvin, että nuoret tietävät huumeiden vaaroista, mutta alkoholin aiheuttamista terveysriskeistä tai muista ongelmista ei puhuta tarpeeksi", Miettinen toteaa.

Katuluotsi on alkanut tehdä töitä myös netissä, koska nuoret viettävät siellä yhä enemmän aikaansa.

"Liikumme IRC-Galleriassa. Jos esimerkiksi huomaamme nuoren laittaneen itsestään liian paljastavan kuvan sinne, muistuttelemmekin hänelä, ettei niin kannata tehdä. Joidenkin nuorten on helpompi puhua kanssamme aroista asioista netissä kuin kadulla kavereiden nähden. Yleisesti ottaen tytöt pohtivat ihmissuhteita ja pojat motivaatio-ongelmiaan koulussa tai mieheksi kasvamiseen liittyviä juttuja. Aika paljon kelailemme väkivaltaakin, ja ylipäättään sitä, mitä toiselle saa tehdä ja mitä ei", Miettinen kertoo.

Katuluotsissa työskentelee toiminnanjohtajan lisäksi kaksi nuorisohjaajaa ja sosiaaliohjaajaa, joka tuo tiimiin lastensuojelun ja sosiaalihuollon näkökulmaa. Viime vuonna Katuluotsin kanssa asioi 760 nuorta, ja keskusteluja käytiin 2 300 kertaa.

Katuluotsin lisäksi Helsingissä toimivat alueelliset Länsi-, Koillis- ja Itäluotsi. Ne eivät tee etsivää nuorisotyötä, vaan auttavat 13–15-vuotiaita ja heidän lähipiiriään ennalta sovittujen tapaamisten avulla. Niissä saman pöydän ääreen saattavat kokoontua nuoren lisäksi hänen vanhempansa, ystävänsä, opettajansa ja sosiaaliohjaajansa. Itäluotsin alaisuudessa toimivat käytöshäiriöisille nuorille tarkoitettu Skanssi sekä Spinnu, joka on suunnattu niille, joilla on juuret entisen Neuvostoliiton alueella.

Helsinki on tehnyt etsivää ja monihallinnollista nuorisotyötä jo 15 vuotta ja on alan uranuurtaja Suomessa. Osaamista on viety Tallinnaankin, jossa ollaan parhaillaan käynnistämässä vastaavaa työtä Mustamäen alueella.

Tiina Kotka

Kirkkaana virtaa Vantaa

Tehokas puhdistus, kattava laadunvalvonta sekä huolellinen etukäteissuunnittelu varmistavat sen, että helsinkiläiset saavat myös Päijänne-tunnelin remontin aikana hyvää vettä juodakseen.

Helsingin Vesi käänsi huhtikuun puolivälissä Päijänteen venttiiliin kiinni tunnelin eteläpään korjauksen vuoksi. Pääkaupunkiseudun asukkaiden hanoista virtaa vuoden lopulle Vantaanjoen vettä, joka on ruskeana tunnettua, eikä muutenkaan järin hyvässä maineessa.

Käyttöpäällikkö **Veli-Pekka Vuorilehto** Helsingin Veden Pitkälän vedenpuhdistuslaitokselta rauhoittelee huolestuneita.

”Talousveden laatuvaatimukset eivät muutu poikkeusjärjestelyn vuoksi”, hän sanoo. ”Vedenpuhdistusjärjestelmämme on suunniteltu Vantaanjoen vettä silmällä pitäen.”

Vesi kulkee monen myllyn läpi ennen kuin se lähtee puhdistamolta putkiin. Ensin vedestä saostetaan pääosa orgaanisesta aineesta ja se selkeytetään. Sitten vesi lasketaan hiekkapatjojen läpi, jolloin lähinnä savesta johtuva ruskeus on Vantaanjoen vedestä tiessään. Suodatusta seuraa otsonointi, jolloin vedessä vielä mahdollisesti lymyävät bakteerit, virukset ja pieneliöt tuhoutuvat. Otsonoinnin jälkeen vesi johdetaan aktiivihiilisuodattukseen, joka sekä poistaa orgaanista ainetta että kirkastaa vettä edelleen. Otsonointi ja aktiivihiilisuodatus parantavat myös veden esteettisiä ominaisuuksia eli hajua ja makua.

Vuorossa ovat vielä UV-desinfiointi ja jälkikemikaalointi jossa veteen lisätään pieni määrä klooria, kalkkia ja hiilidioksidia, jotta se olisi kaikin puolin sopivaa verkostoon pumpattavaksi.

Päijänteen ja Vantaanjoen vesien käsittely ei muuten poikkea toisistaan, mutta kemikaaleja kuluu jälkimmäisen enemmän.

”Vantaanjoen vesi sisältää enemmän orgaanista ainetta, jonka saostukseen tarvittavaa ferrisulfaattia syötetään veteen normaalioloissa 100–150 milligrammaa litraa kohti, kun Päijänteen vedessä käytetään 50 milligrammaa”, Vuorilehto kertoo.

Vantaanjoesta kokemusta

Veden laatua valvotaan huolellisesti. Vedenpuhdistamolla on oma käyttölaboratorio, joka pystyy tekemään vedelle noin 40 erilaista määrittystä.

Normaali vuotuinen analyysimäärä on yli 30 000. Tänä vuonna määrä kasvaa selvästi.

”Helsingin Vesi on tietämäni mukaan ainoa vesilaitos Suomessa, jolla on laboratoriossaan oma mikrobiologi”, Vuorilehto mainitsee. ”Laboratoriomme uusittiin vuonna 2004 perusteellisesti ja olemme sen jälkeen kehittäneet järjestelmällisesti laadunvalvontaamme. Laboratoriomme akkreditoitiin vuonna 2005.”

”Olemme tarpeen mukaan yhteydessä myös esimerkiksi yliopistojen ja kansanterveyslaitoksen vesiasiantuntijoihin sekä tietysti muihin vesilaitoksiin. Viranomaisena vettä valvoo Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen ympäristöterveysyksikkö.”

Kuvat: Kimmo Brandt

Vesi on Pitkälän puhdistamolla tarkassa syynissä. Pullosta etsii totuutta käyttöpäällikkö Veli-Pekka Vuorilehto.

Käyttöpäällikkö esittelee myös koelaitoksen. Huoneessa on mahdollista käydä lävitse koko Pitkälän vedenpuhdistusjärjestelmä. ”Teemme täällä säännöllisesti koepuhdistuksia”, Vuorilehto kertoo.

Käyttöpäällikkö luottaa vahvasti yli 60 vedentuotannon ammattilaiseen, joilla on Vantaanjoen vedestä myös aikaisempaa kokemusta.

”Päijänne-tunneli oli poikki neljä kuukautta vuonna 2001. Seurasimme tuolloinkin laatua tarkasti ja se pysyi hyvänä koko jokijakson ajan.”

”On myös hyvä muistaa, että Vantaanjoki toimi helsinkiläisten raakavesilähteenä reilut sata vuotta ennen kuin Päijänne-tunneli valmistui vuonna 1982”, Vuorilehto sanoo.

Haasteena kuiva kesä

Vuorilehto ei kiellä, etteikö vesissä olisi eroja, muitakin kuin ulkonäkö.

”Vantaanjoen ja Päijänteen suola- ja mineraalipitoisuudet poikkeavat toisistaan ja Vantaanjoen vesi on kesäisin lämpimämpää, koska se ei tule yhtä syvältä. Päijänteen vesi on kaiken kaikkiaan tasalaatuisempaa.”

Laatua suurempi haaste käyttöpäällikölle on veden riittävyys, mikäli kesästä tulee vähäsateinen.

”Voimme kuitenkin ottaa lisäveittä Vantaanjoen latvajärviltä ja meillä on myös oikeus pumpata Hiihtävedestä tunnelin kautta vettä Vantaanjokeen. Sitten on vielä Silvola tekoallas aivan vedenpuhdistamon vieressä. Vaikka vuoden 2006 kesä oli kuiva, olisimme tuolloinkin varavesiämme käyttämällä pystyneet puhdistamaan vettä kulutusta vastaavan määrän.”

”Helsingin Veden periaate Päijänne-tunnelin remonttiin on ollut vanha viisaus, että hyvin suunniteltu on puoliksi tehty”, Vuorilehto summaa.

Tapio Tolmunen

Pitkälän puhdistamon laboratoriossa analyysimääriä nostetaan reilusti niiksi kuukausiksi, jolloin Helsinki juo Vantaanjoesta.

Laituri katsoo tulevaisuuteen

Näyttelykoordinaattori **Reetta DeWan** tarkastelee tulevaa valtakuntaansa: kaupunkisuunnitteluviraston 400 neliömetrin suuruista, paikoin yli seitsemän metrin korkeuteen yltävää näyttely- ja toimintatilaa vanhalla linja-autoasemalla. ”Tämän pylvään ympärille tulee pyöreä asiakaspalvelutiski. Tuonne taemmas rakentuu work-shop-tila, jonka seinät voidaan avata, ja sen viereen sijoittuu kahvila.”

Valoa tulvii tilaan ikkunarivistöistä kahdelta suunnalta. Toisella puolen aukeaa Narinkkatori, toisella puolen Lasipalatsin aukio on heräilemässä kevääseen. Remontti on vielä kesken ja seinät paljaita, mutta toiminnan suuntaviivat ovat jo pitkään olleet selvillä.

”Tästä tulee paitsi näyttelytila myös kohtauspaikka ja keskustelufoorumi. Kaupunkisuunnitteluvirasto on vetovastuussa, mutta yhteistyötä tehdään moninaisten asumiseen ja ympäristöön, arkkitehtuuriin ja kaavoitukseen, liikenteeseen ja rakentamiseen liittyvien tahojen kanssa”, kuvailee viestintäpäällikkö **Heikki Mäntymäki**.

Heikki Mäntymäki (vas.) ja Juha-Pekka Turunen kannustavat kansalaisia keskustelemaan.

”Keskeistä on Helsingin tulevaisuudensuunnitelmien esittely ja eri vaihtoehtojen käsittely”, vuorovaikutussuunnittelija **Juha-Pekka Turunen** tiivistää Laituriksi ristityn tilan toimintaidean. Työkseen asukkaiden kanssa vuorovaikuttava Turunen korostaa keskustelun merkitystä:

”Jotta syntyisi aitoa keskustelua vaihtoehtoista, suunnitelmat ja esimerkiksi arkkitehtuurikilpailujen työt pitää esitellä ennakkoon eikä vasta sitten kun voittaja on jo valittu.”

Laiturin on tarkoitus luodata tulevaisuuden Helsinkiä. Sen sijainti keskellä historiallista, mutta monia muutosvaiheita kokenutta Kampin kaupunginosaa onkin mainio paitsi maantieteellisesti myös mentaalisesti.

”Vanha linja-autoasema oli alun perin Turun kasarmin talousrakennus ja rakennettiin 1830-luvulla. Se lienee keskustan vanhimpia säilyneitä rakennuksia”, Mäntymäki sanoo. ”Talo on suojeltu, mutta sitä on toki moneen otteeseen uusittu vaihtuvien tarpeiden mukaan. Tämä on kulutuskestävä käyttörakennus, ei museo.”

Maalinhajuista tilaa mitellessään kolmikko pulppuaa ideoita, jotka liikkuvat näyttelysuunnitelmista tuleviin tapahtumiin ja uuden tekniikan hyväksikäyttöön, keskusteluryhmiin ja yhteistyöverkostoihin. Ideoita ja ehdotuksia toivotaan myös asukkailta.

Laituri avautuu yleisölle Helsinki-päivänä 12. kesäkuuta. Pysyvän perusnäyttelyn lisäksi ohjelmassa on pienempiä ja suurempia vaihtuvia näyttelyitä. Tavoitteena on verkottua laajasti myös jo olemassa olevien tapahtumien ja kansalaisyhteiskunnan toimijoiden kanssa.

”Helsinki-päivänä alkaa myös äänestys Helsingin parhaasta paikasta. Tulokset julkistetaan Taiteiden Yönä elokuussa”, DeWan kertoo.

Kesän avajaisnäyttely esittelee kerrostalojen kehittämishankkeita kotimaisin ja kansainvälisin esimerkein. Syksyllä esille ja keskusteluun nostetaan Kuninkaantammen pihakilpailun ehdotukset. Kilpailulla etsitään uudentyyppisiä ratkaisuja kerrostalopihojen suunnitteluun. Kilpailutöitä arvioivat esimerkiksi pihojen suurkanvääntäjä edustavat nuoret arkkitehtuurikoulu Arkista.

Lapset ja nuoret ovat keskeistä kohderyhmää muutenkin, DeWan toteaa. ”Teemme yhteistyötä koulujen kanssa ja suunnittelemme Annantalon kanssa ohjelmapaketteja koululuokille.”

Yhteistyössä Helsingin kaupunginosayhdistysten liiton Helkan kanssa tähtäimessä on näyttely- ja ohjelmakokonaisuus nimeltä Kuukauden kaupunginosa. Syksyn Helsinki Design Week -tapahtumaan Laituri nivoutuu valaistuksesta kertovan näyttelyn kautta.

”Perusnäyttelymme käsittää muun muassa laajoja ilmakuvia, joihin on piirretty Helsingin uudet kehittämisalueet. Näin saa nopeasti kokonais kuvan siitä, mitä eri puolilla kaupunkia on tapahtumassa, missä on tulossa suuria muutoksia”, DeWan kuvailee.

Asiakaspäätteiltä pääsee kaupunkisuunnitteluviraston verkkosivuille, joilta löytyy tietoa muun muassa ajankohtaisista suunnittelukohteista. Vaihtuvien näyttelyiden sisältöä puolestaan täydennetään ja syvennetään kolmen ison kosketusnäytön avulla varta vasten suunnitelluin materiaalein.

Laiturin on tarkoitus toimia myös lähtöpaikkana bussikiertoajeluille, joilla seurataan suunnitelmien toteutumista ja rakentamisen etenemistä kaupungin eri puolilla.

Rita Ekelund

● Laituri avautuu Helsinki-päivänä 12. kesäkuuta ja on sen jälkeen avoinna ti–pe klo 10–18 ja la klo 10–14.

Reetta DeWan vastaa kaupunkisuunnitteluviraston pian avautuvasta näyttely- ja toimintatilasta.

Uinuva kaunotar

Seurasaaren saapuminen on kuin astuisi kansanlauluun.

Koristeellisen puusillan päässä kohoaa norjalaisromanttinen metsänvartijan asunto. Jyrkän kalliorannan takana hämmöittää Niemelän savutuvan pihapiiri. Sillan alla joutsenet uivat vilua vettä.

Seurasaaren monipuolista luontoa ulkoilureitteineen ja ulkomuseoaluetta vanhoine rakennuksineen arvostavat niin helsinkiläiset kuin matkailijatkin. Kävijöitä riittää kaikkina vuodenaikoina.

Huhtikuun julma valo nostaa esiin myös saari-kaunottaren tietyn ränsistyneisyyden. Viime vuonna vanhaa kansanpuistoaluetta on arvosteltu sekä kasvillisuudesta että kalusteiden hoitamattomuudesta ja moni kaipaisi nykyistä enemmän eloa ja

yleisöystävällisiä palveluja ulkomuseoalueelle.

Yleisten töiden lautakunnan pari vuotta sitten hyväksymä Seurasaaren hoito- ja kehittämissuunnitelma listaa lukuisia puutteita ja kehittämiskohteita etenkin niissä osissa saarta, jotka kuuluvat kaupungin hoitoon. Kansanpuistoajalta periytyvät kulkuväylät kiviportaikkoinen ja siroine kaiteineen ovat huonokuntoisia, samoin juhla-kentän rakenteet. Hienot merinäkyvät ja katselupaikat ovat paljolti kasvaneet umpeen, huolitellut puisto-alueet supistuneet ja idyllisten lampien rannat rämettyneet.

Seurasaaren hoitosuunnitelmassa tavoitteeksi asetetaan yleisilmeen vähittäinen muokkaaminen enemmän kansanpuistoaikaa muistuttavaksi. Hoidettujen maisema-alueiden lomaan jätetään myös luonnonvaraisia alueita, tiheikköjä, ruovikkoja ja keloipuita lin-

tujen, lepakoiden ja muun eläimistön tarpeisiin. Suunnitelmassa esitetään myös perinnepihapiirien ja talojen alkuperäisen aikakauden mukaisten puutarhaistutusten luomista ulkomuseon rakennusten ympärille.

Seurasaaren kansanpuisto perustettiin vuonna 1889. Tuolta ajalta ovat peräisin arkkitehti **Frit-hiof Mieritzin** suunnittelemat yhä käytössä olevat ulkoilualan rakennukset, kuten kesäravintola jylhine kiviportaineen ja komea isännän talo saaren lounaiskulmassa.

Ulkomuseo aloitti Seurasaaressa vuonna 1909, jolloin sinne siirrettiin Niemelän torppa Konginkankaalta Keski-Suomesta. Pohjoismaisen ulkomuseo-alueen hengessä saarelle haluttiin otos kansatieteen tai kulttuurihistorian kannalta mielenkiintoista vanhempaa rakennuskantaa Suomen eri maakunnista.

Valtion museoviraston hallinnoiman museo-alueen rakennuksista vanhin on Karunan kirkko 1600-luvulta. Suurin osa taloista liittyy talonpoikaisiin perinteisiin ja hirsirakennustekniikkaan. Säätyläiskulttuuria edustavat Kahiluodon kartano ja Iisalmen maalaiskunnan pappila.

Kansatieteilijälle ulkomuseo on varmasti aarreaitta, mutta kuka tahansa kiireetön kävijä voi nauttia iäkkäiden hirsirakennusten viipyvästä tunnelmasta ja sukupolvien aikana patinoituneiden puisten tarve-esineiden eleettömästä kauneudesta. Sisään taloihin pääsee vain kesäisin. Silloin kannattaa jututtaa talojen oppaita, jotka osaavat kertoa kiinnostavia tarinoita niiden alkuperäisistä asukkaista.

Suuri mahdollisuus

Matkailun näkökulmasta Seurasaari on Helsingin tärkeimpiä nähtävyyksiä Korkeasaaren, Suomenlinnan ja Pihlajasaaren ohella.

”Seurasaari on suuri mahdollisuus”, sanoo kaupungin matkailupäällikkö **Pirkko Nyman** ja viittaa Seurasaaren ystävät ry:n helmikuussa järjestämään keskustelutilaisuuteen Unelmien Seurasaari. Keskustelussa muun muassa kaupungin ja museoviraston edustajat pohtivat saaren tulevaisuutta. Unelmista puhuttaessa voi hetkeksi unoh-

taa tämänpäiväiset raha- ja resurssipulat ja muut rajoittavat tekijät.

”Kävijöiden kannalta hankalaa on esimerkiksi ulkomuseon talojen kovin rajoitettu aukioloaika. Kesällä ne sulkeutuvat jo viiden aikaan ja talvisin yksikään talo ei ole avoinna. Toivoisin että illemmalla pääsisi käymään edes Karunan kirkkoon, joka on aivan ainutlaatuinen nähtävyys.”

Matkailupäällikkö näkisi mielellään laivaliikenteen saareen taas käynnistyvän. ”Seurasaaren merellisyyttä pitäisi hyödyntää enemmän. Uimarantoja voisi kehittää ja ehdottomasti tarvittaisi rantasauna.”

Matkailijoiden kannalta tärkeitä ovat esimerkiksi kahviloiden ja käymälöiden kaltaiset palvelut ja niiden kunto. Kesäravintola ja sen vuonna 1952 valmistunut kahvilasiipi on onneksi äskettäin remontoitu. ”Mainio paikka kahvilalle merinäköalalla olisi myös isännän talon yläkerta, joka alun perin oli laivamatkustajien odotussali.”

Nyman kaipaisi Seurasaareen nykyistä enemmän perheille sopivaa ohjelmaa ja yhteistä tekemistä ympäri vuoden.

”Kaiken kaikkiaan voisi olla enemmän historiaa oivaltavasti elävöittäviä tapahtumia. Seurasaarisäätiöllä on nyt käynnissä hanke uuden perinneyhtymän rakentamiseksi, mikä osaltaan mahdollistaa ohjelman lisäämisen. Myös vesikelpoisen uuden kirkkoveeneen hankkiminen yleisösuojien varten on vireillä. Perinteisiä juhannusjuhla haluaisin kehittää entistä rikkaammiksi ja monipuolisemmiksi. Siellä on aina paikalla runsaasti turisteja eri maista ja myös monia ulkomaisia televisiokuvausryhmiä.”

Seurasaaren hetki saattaa koittaa lähitulevaisuudessa: ensi vuonna on suuri juhlavuosi kansanpuiston täyttäessä 120 vuotta ja ulkomuseon 100 vuotta.

Rita Ekelund

• Ulkomuseo on avoinna 15.5.–31.5. ma–pe klo 9–15, la–su klo 11–17, 1.6.–31.8. ma–su klo 11–17, 1.9.–15.9. kuten toukokuussa.

• Lisätietoja Seurasaaresta ja kesän tapahtumista, perinnemarkkinoista ja konserteista: www.nba.fi/seurasaari, www.seurasaarisaaatio.fi, www.geocities.com/seurasaarenystavat.

Seurasaaren kesäravintola valmistui 1890.

Senaatintoria ympäröivissä rakennuksissa näkyvät pietarilaisen empiren vaikutteet. Keisari Aleksanteri I yöpyi vuoden 1819 vierailullaan pylväskoristellussa kenraalikuvernöörin talossa, joka sittemmin toimi raatihuoneena ja on nykyisinkin kaupungin omistuksessa.

Pietarin pikkuserkun tunnistaa yhä

Venäjän vallan aika jätti Helsinkiin jälkiä, jotka näkyvät katukuvassa, maistuvat ruoissa ja kuuluvat puheessa.

Hyökkäsi paholainen joukkoineen Helsingin kaupunkiin”, kirjoitti kaupunginsihteeri **Stichaeus** almanakkaansa maaliskuun 2. päivänä vuonna 1808 tarkoittaen venäläisiä. Sodan seurauksena alkoi yli vuosisadan kestänyt Venäjän vallan aika.

Helsinki oli uudelle hallitsijalle **Aleksanteri I**:lle tärkeä Pietaria lähellä olevan sijaintinsa ja merilinnoituksensa takia. Olikin selvää, että hän halusi keisarinvallan tunnusten näkyvän kaupungissa. Niinpä hallintokeskustan suunnittelijaksi valittu arkkitehti **C. L. Engel** noudatti valtakunnan pääkaupungin Pietarin empiretyyliä Senaatintorin ympäristön rakennuksissa. Muiden muassa nuori **Zacharias Topelius** totesi lopputuloksesta, että Helsinki on kuin Pietarin pikkuserkku.

Vallanvaihdoksen piti näkyä nimistöissäkin. Senaatintorin laidoilla toimivat Keisarillinen Aleksanterin-Yliopisto, Keisarillinen Senaatti ja Nikolainkirkko. Oman nimityksensä saivat muiden muassa Aleksanteri I:n sisar suuriruhtinatar **Helena**, leskikeisarinna **Maria** ja Aleksanterin isoäiti **Katarina II**. Myöhemmin nimettiin katu myös Aleksanterin mukaan. Katukyltit olivat kolmikielisiä.

”Kadunnimillä iskostettiin keisariperheen jäsenten nimet kansan mieleen. Osa nimistä poistettiin tai suomalaistettiin 1920-luvulla. Esimerkiksi keisarinna **Elisabethin** mukaan nimetty katu lyhennettiin Liisankaduksi ja suuriruhtinas **Mikaelin** nimeä kantava katu Mikonkaduksi. Myös venäläisten ritarikuntien sekä pyhimysten, kuten Annan ja Yrjön, nimiä käytettiin. Keisari halusi nimetä kaupungin silloisen valtaväylän Unioninkaduksi muistuttamaan Venäjän ja Suomen hallitsijaliitosta eli unionista”, kertoo kaupungin historiaan perehtynyt erikoistutkija **Martti Helminen** Helsingin tietokeskuksen kaupunginarkistosta.

Tähdet loistivat Bulevardilla

Vaikka Helsingin laajin pietarilaista empireä noudattava rakennuskanta sijoittui pääosin Senaatintorin ympäristöön, nähtiin vastaavia vaikutteita fasadeissa ja toiminnois-

sa muuallakin kaupungissa. Esimerkiksi Aleksanterin teatterissa Bulevardilla esiintyi venäläisen teatterin ja musiikin huippunimiä 1800-luvulla yhtä lailla kuin tänä päivänä.

Myös patsain ja muistomerkein kerrottiin uusista valanpitäjistä. Yliopiston juhlasaliin kunniapaikalle asetettiin – sittemmin viereisen yliopiston kirjastorakennuksen puistikoon siirretty – Aleksanteri I:n rintakuva. Hänet ikuistettiin myös Säätytalon friisiin Porvoon valtiopäiviä avaamassa. Senaatintorin keskelle pystytettiin Suomelle suoepen **Aleksanteri II**:n patsas ja Luonnontieteellisen museon julkisivuja koristeltiin hänen monogrammeillaan, sillä alun perin rakennus oli Aleksanterin poikakymnaasi. Vielä nykyisinkin Helsingissä saa opetusta venäjäksi muun muassa suomalais-venäläisessä koulussa, ja toimiipa täällä venäläinen kirjastokin.

”Aleksanterin leivos kehiteltiin Helsingissä Aleksanteri I:n vierailua varten jo edellisvuonna 1818, ja siitä asti leivos on ollut suosittu”, kertoo Helsingin tietokeskuksen kaupunginarkiston erikoistutkija Martti Helminen.

Kauppatorille pystytettiin Keisarinna kivi, jonka huipulle asetetun maapallon päällä on kaksipäinen kotka suuriruhtinaskunnan vaakuna rinnassaan muistuttamassa keisarikunnan tunnuksista ja keisari **Nikolai I**:n ja keisarinna **Aleksandra**n käynnistä kaupungissa vuonna 1833. Kaiken kaikkiaan keisarien 14 vierailua olivat loisteliaita tapahtumia, jolloin kaupunki asukkaineen sonnustautui parhaimpiinsa. Samoin toimivat asukkaat ja vieraat suunnatessaan Seurahuoneen – nykyisen Kaupungintalon – tanssiaisiin tai Kaivohuoneelle.

Höyrylaivalla kylpemään

Rauhallinen ja luonnonläheinen Helsinki houkutteli venäläisiä ruhtinaita ja ruhtinattaria lomailemaan. Vuonna 1838 avattu Kaivopuiston kylpylä vielä lisäsi kaupungin vetovoimaisuutta. Osa vieraista, kuten ruhtinatar **Zinaida Jusupoff**, rakennutti Kaivopuistoon huvilan. Varakkaat perheet tekivät Helsinkiin höyrylaivalla huviretkiä Tallinnasta ja Pietarista. Rikkaiden vieraiden tuomat tulot otettiin suurimmaksi osaksi kiitollisuudella vastaan, mutta varallisuuserojen leimaamassa kaupungissa äveriäisyys nostatti myös kielteisiä tunteita – niin kuin venäläisyyskin.

”Närkästystä herätti esimerkiksi se, että monissa kodeissa jouduttiin pakkomajoittamaan venäläissotilaita ennen suurien kasarmien valmistumista. Tavallisella kansalla oli aluksi epäilyksiä venäläisiä kohtaan, sillä 1700-luvun alkupuolen tapahtumat olivat vielä muistissa. Yläluokka sen sijaan huomasi voivansa hyötyä tilanteesta ja suhtautui tulokkaisiin suopeammin. Noilta ajoilta onkin peräisin moni kreivillisen arvon saanut suomalaisuku. Kahdesta ensimmäisestä Aleksanterista ja ensimmäisestä Nikolaista pidettiin melko laajalti, toisin kuin Nikolai II:sta”, kuvaa Helminen asukkaiden ajan myötä muuttuneita asenteita.

Kaaliryssiä ja muita kauppiaita

Helsingissä asui runsaasti venäläistä sotaväkeä koko Venäjän vallan ajan. Kasarmit leimasivat Viaporin lisäksi kaupunkikuvaa nykyisillä Kampin, Kasarmitorin, Kruununhaan ja Katajanokan alueilla. Nokalle kunnostettiin vanhaan tiilivarastoon Venäjän Keisarilliselle laivastolle meriupseerikasino, joka tunnetaan tänä päivänä Katajanokan kasinona. Armeijaa varten koulutettiin poikia Unioninkadun Kantonistikoulussa – ja nykyään yliopisto-opiskelijoita.

Kuva Jukka Uotila

Seurahuoneen – nykyisen Kaupungintalon – laskussa vuodelta 1904 ovat tekstit venäjäksi, suomeksi ja ruotsiksi ajan tapaan. Kuittia säilytetään Helsingin kaupungin tietokeskuksen kaupunginarkistossa.

Myös siviilejä, pääasiassa virkamiehiä ja kauppiaita, muutti Helsinkiin. 1800-luvun puolivälissä jo 40 prosenttia kauppiaista oli venäläisiä. Heistä tunnetuimpiin kuuluivat **Sinebrychoffit**, jotka perustivat olutpanimon ja vaikuttivat esimerkiksi rakennusallalla. Heidän kotitalonsa Bulevardilla on säilyttänyt alkuperäisen julkisivunsa ja pitkälti sisätilansakin, vaikka niitä on paikoin uudistettu koti- ja taidemuseon tarpeisiin.

Alkuperäinen fasadi on säilynyt myös sokeritehdasta ja kaasulaitosta pyörittäneiden **Kiseleffien** kotitalossa Senaatintorin laidalla, jossa tänä päivänä myyvät tuotteitaan lukuisat käsityöläiset ja muut yrittäjät. Alkuperäinen julkisivu on sitä vastoin modernisoitu esimerkiksi Mannerheimintien ja Lönnrotinkadun kulmatalossa, mutta sen ortodoksisurakunnalle lahjoittanutta kauppias **Nikifor Tabunoffia** kunnioitetaan kutsumalla paikkaa Tabunoffin kulmaksi.

Sinebrychoffeista tuli kaupungin rikkain suku ja se osallistui laajalti hyväntekeväisyyteen. Suurin osa venäläiskauppiaista kuitenkin harjoitti pienimuotoisempaa

kauppaa esimerkiksi torilla tupakka- ja jäätelökauppiaina tai partureina. Osa venäläisistä kasvatti vihanneksia vuokramailla Töölössä sekä Pitkän sillan pohjoispuolella ja kaupitteli satoaan torilla. Kantaväestö nimitti heitä suorasukaisesti kaaliryssiksi.

”Kaupungissa on yhä venäläinen kauppiasyhdistys. Vihanneskaupan perinnettä jatkavat muiden muassa **Putiinit** Wanhassa Kauppahallissa. He valmistavat sukunsa vanhan reseptin mukaan esimerkiksi herkullisia suolakurkkuja. Kantaväestö omaksui aikanaan venäläisiltä monia ruokia, kuten borsseikon, kaali- ja lihapiirakat sekä bliinit. Keisarillista perua oleva Aleksanterin leivoskin säilytti asemansa, samoin tsinuskileivokset”, luettelee Helminen.

Tänä päivänä venäläiseen ruokakulttuuriin pääsee tutustumaan Helsingissä lukuisissa ravintoloissa. Niistä vanhin on vuodelta 1917 oleva Bellevue, joka arvioi olevansa maailman vanhin Venäjän ulkopuolella toimiva venäläisravintola.

Bulit mestat ja kolpakot

Vallanvaihdoksen aikaan kantaväestö puhui suomea ja ruotsia, ja ylhäisö seurusteli venäläisten upseerien ja silmätekevien kanssa ranskaksi. Ajan myötä venäjänkieliset sanat kuitenkin sekoittuivat kantakieliin, mutta Suomen ainoa virallinen kieli ei venäjämästä ehtinyt tulla kenraalikuvernööri **Bobrikovin** toiveiden mukaisesti. Hän kuitenkin sai lisättyä venäjän kielen opetusta kouluissa.

Kuva Jukka Uotila

”Hyökkäsi pahalainen joukkoineen Helsingin kaupunkiin, mutta se tullaan karkottamaan Belsebubin avulla”, kirjoitti kaupunginsihteeri **Stichaeus** almanakkaansa 2.3.1808 tarkoittaen kaupunkiin hyökänneitä venäläisiä. Almanakkaa säilytetään Helsingin kaupungin tietokeskuksen kaupunginarkistossa.

Kuva Helsingin kaupunginmuseo, Signe Brander

Venäläiset kauppasivat torilla tupakkaa, vihanneksia ja jäätelöä – kuten tässä vuonna 1907 Kauppatorilla otetussa kuvassa, jonka oikeassa laidassa näkyy Keisarinna kivi kaksipäisine kotkineen.

Kuva Helsingin kaupunginmuseo, Eugen Haffers

Uspenski-katedraali on Helsingin harvoja bysanttilaisia rakennuksia. Vuonna 1868 käyttöön otettu kirkko pyhitettiin Neitsyt Marian kuolonuneen nukkumisen muistolle – slaavilainen sana uspenie merkitsee kuolonuneen nukkumista.

Kuva Helsingin kaupunginmuseo, Charles Riis

Aleksanterin teatterissa Bulevardilla esiintyi venäläisen teatterin huippunimiä 1800-luvun lopussa aivan kuten nykyäänkin.

Ei olekaan ihme, että puhekielessämme elävät yhä mestat kapakoista ja muista lafkoista putkaan, niin kuin safatkin kiisselistä seljankaan. Pomot ja staratkin juontavat noilta ajoilta, samoin kuin pätkä, buli, kolpakko ja sontsa. Täällä myös edelleen bonjataan ja snajataan.

”Erityisesti lapset puhuivat sekakieltä ja riimittelivät monikielisiä loruja. Vanhin tätini on opettanut minulle esimerkiksi lapsuutensa Kaalimaa-lorun, joka päättyy aivan luontevasti tsajupannuun ja nagaikkaan”, Helminen kertoo.

Kulttuurivaihto kuului musiikissakin haitarien ja balaikkojen yleistyttyä. Nykyisin perinnettä jatkaa vuonna 1910 perustettu Helsingin Balalaikkaorkesteri, joka on maailman vanhin harrastuspohjainen alan orkesteri.

Oma kappeli virkatalolle

Venäläisten myötä Helsingin katukuvassa alkoi näkyä ortodoksisuus paitsi varsinaisina kirkkoina, myös esimerkiksi sotilassairaaloitten ja virkatalojen kappeleina. Kun Pyhän kolminaisuuden kirkko Unioninkadulla kävi pieneksi, rakennettiin pääpyhätköksi Uspenskin katedraali rannan korkeimmalle kalliolle. Katedraali on harvoja venäläisarkkitehtien suunnittelemia ja varsinaista bysanttilaista tyyliä edustavia rakennuksia Helsingissä. Myös Viaporin **Aleksanteri Nevskille** pyhitetty varuskuntakirkko oli alkuperäiseltä ilmeeltään hyvin venäläisvaikutteinen.

Papisto asui Unioninkadun ja Liisankadun kulman Pappilatalossa ja myöhemmin naapuritontille kohonneessa kerrostalossa. Nykyisin Liisankatu 29:n huoneistoista löytyvät myös Helsingin ortodoksisen seurakunnan toimisto, kirjasto sekä kotikirkko, jonka katolla kimaltelee sipulikupoli. Rakennus toimintoiheen kuvastaa monia Venäjän vallan jälkeä Helsingissä: niitä on ympäri kaupunkia yllätävissäkin paikoissa, mutta ne pitää itse huomata.

Tiina Kotka

Lähteinä on käytetty erikoistutkija Martti Helmisen haastattelun lisäksi Helsingin kaupunginmuseon teosta ”Venäläisyys Helsingissä 1809–1917” vuosilta 1984–1985 ja opasvihkoa ”Venäläinen Helsinki” sekä Helsingin Yliopiston julkaisua ”Kruununhaka, tieteen kaupunginsa” vuodelta 2000.

Nyt menoksi!

Muksuille

Lentoon!

Teatteri Annan festivaali on saanut uuden ilmeen. Lentoon! on esittävän taiteen viikko, jossa perheet voivat osallistua teatterin tekoon viikonlopputyöpajoissa. Pääosassa ovat kuitenkin Annantalon lasten ja nuorten esitykset. Viikon mittaisessa kavalkadissa on tarjolla suomen- ja ruotsinkielistä teatteria sekä tanssiteatteria. Marjatta Meritähden Ihahaa-opisto avaa ovensa laulun ja leikin maailmaan. Festivaalin jälkeen nähdään vielä toukuussa esitykset Anna ystäväni (teatteriryhmä Tähdet) sekä Mummon saappaissa soi fox (teatteriryhmä Särmä).

• Esittävän taiteen viikkoa vietetään 19.–27.4. Esityksiin on vapaa pääsy. Paikkavaraukset: Annantalon vahtimestarilta, p. 310 37185. Tarkka ohjelma: www.annantalo.fi.

• Annantalon taidekeskus, Annankatu 30.

• Annantalon teatteriryhmä Tähdet: Anna ystäväni.

Kuva Mikka Pakarinen

Anna ystäväni

Kaikille tuulihatuille, sydänystävälle, kauneuden ja ilon rakastajille on luvassa valloittava teatterihetki Kanneltalossa.

"Rouva Rachel Lynde hämmästyy" on kirjailija L. M. Montgomeryn sata vuotta sitten ilmestyneen Annan nuoruusvuodet -kirjan ensimmäisen luvun nimi. Loppu onkin historiaa, sillä sukupolvien ajan Annan tarina on onnistunut tenhoamaan uusia lukijasukupolvia. Kirjasarjan alitusosassa Anna, punatukkainen, hyväsydäminen ja vilkkaalla mielikuvituksella varustettu orpolapsi, etsii paikkaansa ja perhetä Prinssi Edwardin saarella. Anna valloittaa kylän asukkaiden ja ottovanhempiensa sydämen hersyvän mielikuvituksensa ja vilpittömän elämänsenteensä ansiosta.

Teatteriohjaaja Maire Saure on dramatisoinut ja ohjannut teoksen merkkipäivän kunniaksi kirjasta suomenkielisen näyttämöversion. Sen esittää Annantalon taidekeskuksessa teatteria opiskelevien nuorten ryhmä "Teatteri Tähdet".

• Näytelmän kantaesitys nähdään Kanneltalossa 3.5. klo 16. Näytelmä on suunnattu yli 7-vuotiaille, kesto 1 h. Muut esityskerrat ovat 4.5. klo 16, 5.5. klo 10.00. Liput 4 e, koululaisryhmille vapaa pääsy, pakolliset ennakoilmoittautumiset p. 310 32418.

Aasia Kirjasto kymmissä

Nukketeatteri Sytkyen nukkenäyttely on esillä Kirjasto kymmissä 28.4.–11.5. Näyttelyssä on nukketheaterinukkeja muun muassa Indonesiasta, Thaimaasta ja Kiinasta. Nukkenäyttelijä Juha Laukkanen on opiskellut aasialaisten nukkemestareiden johdolla nukkelikuntaa, ja Sytkyt on tehnyt Aasia Helsingissä -festivaalille nukkesatuja. Tänä vuonna festivaali on peruttu, mutta maistiaisiksi kaukaisista maista saa näyttelyn lisäksi sunnuntaina 4.5. klo 13 ja 15, kun nukketatteri Sytkyt kertoo aasialaisia tarinoita, kesto 15 min. Näyttelyn yhteydessä on PowerPoint-esitys Sytkyen Aasia-nukkesaduista.

• Kirjasto 10, Pääpostitalo, Elielinaukio 2 G, p. 310 85703. Avoinna arkisin klo 10–22, pe klo 10–18, la–su klo 12–18.

ILO – maalauksia ja tapahtumalaatikoita lapsille

Kuva Kaarina Alstan, Pöngylini rekastaa molla.

Kaarina Alstan näyttely kutsuu erityisesti lapset mukaan leikkimään ja löytämään iloisia fantasia- ja leikkikaluhahmoja maalauksista ja tapahtumalaatikoista. Laatikot ovat kolmiulotteisiksi kasvatettuja maalauksia, lasivitrinejä, joissa valmiit leikkikalut ja esineet ovat osana kokonaisuutta. Näyttelyssä on myös leluurukka, jossa voi leikkiä ja piirrellä pehmolelut mallina. Malmitalon galleriassa 3.5. asti.

• Malmitalo, Ala-Malmintori 1.

Musiikkia

Klassista ja Vappumatineoita

Kaupunginorkesterin Vappumatineat kuullaan 1.5. Finlandia-talossa klo 12 & 14. Matineat johtaa John Storgårds, Jukka Perko, saksofoni. Liput 17,50/11,50/5 e.

Kaupunginorkesterin klassikkosarja tarjoaa 8.5. klo 19.00 Ajan siementen satoa johtajana Jani Telaranta, Roland Pöntinen, piano. Ohjelmassa Veli-Matti Puumalan "Seeds of Time", pianokonsertto sekä Igor Stravinskyn Petrushka.

Veli-Matti Puumalan Teosto-palkittu pianokonsertto "Seeds of Time" kutkuttaa mielikuvitusta jo otsikollaan. Säveltäjä leikkii kuulijan ennako-odotuksilla ja

hänen aikakäsityksellään myös itse musiikissa. Teoksen haastavasta soolo-osuudesta vastaa kantaesityksenkin soittanut Roland Pöntinen. Liput 17,50/11,50/5,00 e.

Klassikkosarjassa on 22.5. klo 19 vuorossa klassikot polvesta polveen. Konsertin johtaa Leif Segerstam ja solistina on Isabelle van Keulen, viulu. Giovanni Bonato: Arcanae Obices (2003) – Johannes Brahms: Viulukonsertto – Pjotr Tšaikovski: Sinfonia nro 4. Liput konserttiin maksavat 17,50/11,50/5 e.

• Finlandia-talo, Mannerheimintie 13, p. 40 24 265. Konserttiliput ovat myynnissä Lippupisteessä.

Kevätillassa soi Brahms ja Ravel

Veteraanit vauhdissa -konserttisarjassa ovat esiintymisvuorossa pianisti Liisa Pohjola sekä viulisti Janne Malmivaara ja sellisti Marko Ylönen. He tulkitsevat kahta pianotriokiirjallisuuden kulmakiveä, jotka ovat Maurice Ravelin ja Johannes Brahmsin käsialaa.

Pianotrio opus 8 oli Brahmsin ensimmäinen julkaistu kamarimusiikkiteos, josta säveltäjä itse vielä 34 vuotta myöhemmin teki uuden, nyt kuultavan version. Muodoltaan laaja trio on lähes sinfonisen mit-

takaavan saavuttava mestariteos. Konsertin avausnumerona kuultavaa Ravelin pianotrio voidaan myös pitää yhtenä aikansa merkittävimmistä trioista. Teos leikkitelee kekseliäällä sävelkielellä ja muodolla ollen samalla tasapainoinen ja hurja, välillä riipaisevan kaunis ja välillä kolmen solistin ekstaattinen voimannäyte.

• Konsertit kuullaan 24.4. klo 19 Malmitalossa, Ala-Malmin tori 1 ja 26.4. klo 16 Kanneltalossa, Klaneettitie 5. Liput 10/8 e. Lipunmyynti p. 310 12000 ja Lippupalvelu.

Ourvision on musiikin juhlaa

Kuva Juha Kivimäki, kuvassa 2008 finalistit Anissa Proskuryakova, Yendi

• Ourvision finalistit nousevat lavalle 26.4. klo 20–23 Finlandia-talossa, Mannerheimintie 13. Liput: 20/15 e Lippupalvelusta, www.lippupalvelu.fi tai p. 0600 10 800

Kun Ourvision 2008 laulukilpailu huipentuu finaaliin 26.4., on lakeista, huiveista ja lapasista parasta pitää kaksin käsin kiinni, sillä sellaisella taidolla aikovat finalistit kajauttaa kilpailukappaleensa. Katso videoita esikarsinnoista ja semifinaaleista www.ourvision.fi -sivustolta!

Ourvision on Kansainvälisen kulttuurikeskus Caisan järjestämä laulukilpailu maahanmuuttajataustaisille laulajille. Kolmen voittajan lisäksi finaaliassa palkitaan myös paras ääni, paras esitys, paras bändi ja paras oma sävellys koko kilpailun ajalta. Kilpailun juontaa sekä suomeksi että englanniksi Jani Toivola.

Ruma ankanpoikanen

Musiikkisatu Ruma ankanpoikanen hurmaa Stoassa ja Vuotalossa. Sanoittajamestari Vexi Salmi on kirjoittanut H. C. Andersenin rakastetuimmasta sadusta huikean, haikean, jännittävän ja vapauttavan tarinan, joka tarjoaa sekä hauskoja riimillisiä koukkuja että kauniita, tunnelmallisia säkeitä. Ankkalammikon lumpeikossa riittää vipinää, kun Vexin tekstejä tulkitsee voimakaksikko Puntti Valtonen ja Eero Pekkonen.

Musiikkisatu Ruma ankanpoikanen on tarina erilaisuuden hyväksymisestä ja oman paikan löytämisestä. Se saa tässä läpisävelletyissä esityksessä uusia ulottuvuuksia ja nautitsee penkkiin niin lapset kuin vanhemmatkin. Esitys sopii yli 5-vuotiaille.

Vuotaloon Ruma ankanpoikanen uiskenkentelee 29.4. kello 10. Esitys nähdään myös Stoassa (katso Makupaloja kaiskenikäisille). Liput 4 e. Lipunmyynti: p. 310 12000 ja Lippupalvelu.

• Vuotalo, Mosaikkitori 2, Vuosaari, www.vuotalo.fi.

Kuva Terho Aalto

Ruma ankanpoikanen Vuotalossa ti 29.4. klo 10. Kuvassa Puntti Valtonen.

Rebecca tuo lavalle suuria tunteita

Helsingin Kaupunginteatterin suuren näyttämön valloittaa syksyllä uutuusmusikaali Rebecca. Luvassa on väkevää musiikkia, suuria tunteita, intohimoa ja kaikki vastoinkäymiset voittavaa, palavaa rakkautta. Pohjoismaisen kantaesityksen Kaupunginteatterin suurella näyttämöllä **28. elokuuta** saavan Rebeccan ohjaa musikaaliguru, Kurt Nuotio.

Tarinan loi aikoinaan brittikirjailija Daphne du Maurier ja Alfred Hitchcock teki siitä Oscar-palkitun elokuvan vuonna 1940. Musikaaliversio syntyi muuta-

Rebecca-musikaalin keskeisissä rooleissa nähdään Sari Ann Moilanen, Sanna Majuri ja Kari Arffman.

ma vuosi sitten ja keskieurooppalaiset ovat seonneet Rebeccasta. Sitä on esitetty pari vuotta täpötäysille katsomoille Wienin Raimund-teatterissa.

Musikaalissa nuori nainen matkailee Monte Carlossa rikkaan amerikkalaisen naisen seuraneitinä ja tapaa hiljattain leskeksi jääneen englantilaisen aristokraatin Maxim de Winterin. Pari rakastuu, solmii avioliiton ja asettuu miehen suvun vanhaan kartanoon Cornwallin rannikolle. Vastaanotto kartanossa on jäätävä. Palveluskunta, etunenässä taloudenhoitaja, ei tahdo hyväksyä uutta rouva de Winteriä. Nuorikkoa odottaa toisenlainen tulevaisuus kuin hän oli kuvitellut. Mieheensä edesmenneen vaimon Rebeccan muisto ei jätä häntä rauhaan, vaan hän saa jatkuvasti kuulla miten lumoava nainen hänen edeltäjänsä oli. Kaikki ei kuitenkaan ole aivan niin, miltä aluksi näyttää. Melodramaattinen trilleri pitää jännityksen yllä huikeaan ja näyttävään loppuratkaisuun asti.

• **Helsingin Kaupunginteatterin suuri näyttämö**, Eläintarhantie 5, liput 49 / 44 e. Kaupunginteatterin lipunmyynti, p. 394 022, Ensi Linja 2, ma–pe klo 9–18, Eläintarhantie 5, la klo 12–18, Eerikinkatu 2 p. 696 27 033, ma–pe klo 9–19, la klo 12–19, ja Lipupiste joka päivä klo 7–22 p. 0600 900 900 (1,50 e/min +pvm).

Näyttelyitä

Maaginen maisema

Iija Repin: Pellon pientareella, Vera Repin lapsineen, 1879, kuva Tretjakovin galleriasta.

Kaupungin taidemuseo Meilahteen on ksaatu lainaksi komea katsaus 1800-luvun lopun venäläiseen maisemataiteeseen. Tretjakovin gallerian kokoelmiin kuuluvat teokset ovat esillä **1.6. asti**. Mukana ovat ajan merkittävimmät mestarit Repinistä Aivazovskiin. Maaginen maisema esittelee venäläisen maalaustaiteen kultakauden teoksia yhteensä 55 taiteilijalta.

Näyttely on alku Helsingin kaupungin taidemuseon ja moskovalaisen Tretjakovin gallerian viisivuotiselle yhteistyölle.

• **Taidemuseo Meilahti**, Tamminiementie 6, avoinna: ti–su klo 11–18.30, p. 310 87031. Liput: 7/5 euroa, alle 18-vuotiaat ilmaiseksi. Perjantaisin on sisään-pääsy kaikille ilmainen.

Havis Amanda rakastettuni

Ville Vallgrenin suunnittelema suihkulähde paljastettiin suuren julkisen kohun saattelemana kaupattorilla syyskuussa 1908. Keveän keskieurooppalaisen tuulahduksen Helsinkiin tuoneesta Havis Amandasta on vuosien myötä tullut pääkaupungin suosituin julkinen veistos. Manta-neidin monet vaiheet skandalöösistä alusta kaikkien kaupunkilaisten ja erityisesti juhlivien opiskelijoiden lemmikkiksi tulevat esille näyttelyssä. Helsingin kaupungin taidemuseon tuottama näyttely on avoinna Jugendsalissa **30.4.–31.8.** ma–pe klo 9–17, su klo 11–17.

• **Jugendsali**, Pohjoisesplanadi 19.

Kuva Helsingin kaupungin taidemuseo, Lesse Mattila

Muuta menoa

TEHDAS Teatteri: Vau-Va! Vauvateatteriesitys Stoassa 22.4. klo 10, 12 ja 13.30.

Makupaloja kaikenikäisille

Stoassa järjestetään Vauvasta vaariin S-viikko **22.–29.4.** Ohjelman aloittaa vauvateatteri. Parivuotiaalle oikea esitys on IIK, sormi tulee! Viikon lopulla kaikkia yli 5-vuotiaita hauskuuttaa musiikkisatu Ruma ankanpoikanen. Lisäksi teemaviikko tarjoaa muun muassa teatteria, musiikkia ja tanssia sekä kotimaisia sota-aikaa kuvaavia elokuvia kansallisen veteraanipäivän kunniaksi.

• **22.4. klo 10, 12 ja 13.30** Tehdas Teatteri: Vau-Va! Iloinen esitys vauvan ja perheen elämästä etenee pienen lapsen hahmotusmaailman rytmissä. Katsomoon otetaan kerralla 15 vauvaa vanhemman kanssa. Kesto noin 45 min. 6–12 kk:n ikäisille ja koko perheelle. Liput 4 e.

• **22.4. klo 19** William Shakespeare: Hamlet – Tanskan prinssi. Näyttelijä Valtteri Tuominen esittää kaikki roolit ja lisäksi vielä Norjan kuninkaan sotajoukkoja! Kesto n. 1 h 15 min. Liput 10/6 e.

• **23.4. klo 19** Mikä naamataulu. Lauluja naisen elämästä – ja hiukan miehenkin. Kesto n. 1 h, liput 10/6 e.

• **24.4. klo 10, 12 ja 13.30** IIK, sormi tulee! Esitys on puhumaan aloittelevien lasten arkitouhuista, ilosta ja yhdessäolosta. Kesto n. 30 min, 2–3-vuotiaille. Liput 4 e.

• **24.4. klo 19** Pauli Hanhiniemi & Hehku-mo. Kesto n. 1 h 15 min, liput 10/6 e.

• **26.4. klo 14 & 16, 27.4. klo 14, 28.4. klo 10** H.C.Andersen – Vexi Salmi: Ruma

ankanpoikanen. Kesto n. 1 h, yli 5-vuotiaille. Liput 4 e.

• **27.4.** Kansallisen veteraanipäivän kunniaksi esitetään sarja kotimaisia, sota-aikaa kuvaavia elokuvia. **Klo 11** Lupaus (2005), **K11, klo 13** Pikkusisar (1999), **K10, klo 15** Etulinjan edessä (2004). Tarina suomenruotsalaisen jalkaväkirykmentti JR 61:n vaiheista Syvärillä ja Kannaksella jatkosodan aikana. Perustuu todellisiin tapahtumiin ja henkilöihin, K11. Elokuviin on vapaa pääsy, paikkavaraukset: p. 310 88412.

• **29.4. klo 18** Kansainvälinen tanssin päivä. Of(f) Course. Kun eri tanssilajien edustajat astuvat pois omalta tutulta alueelta, mitä syntyy? Liput 10/6 e. Lipunmyynti: p. 310 12000, stoa.lipunmyynti@hel.fi, Lippupalvelu tai tuntia ennen ovelta.

• **Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskus**, Turunlinnan-tie 1, Tarkemmat ohjelmatiedot: www.stoa.fi.

Of(f) Course. Uutta luova tanssiesitys Stoassa tiistaina 29.4. klo 18.

Kilpapurjehdusta Emäsalon Lenkillä

Purjehduskausi alkaa kilpapurjehduksen klassikolla **24.–25.5.** Suomenlahden saaristomaisemissa. Järjestyksessään 59. Emäsalon Lenkki on uudistunut kilpailijoiden antaman palautteen myötä. Kisan kokonaispituus on 60 meripeninkulmaa (118 km). Veneiden miehistöjen on pysyttävä virkeinä noin 18 tuntia veneen vauhdista sekä säästä riippuen. Voittajat selviävät Pyysaaren ravintolassa järjestettävän palkintojenjaon yhteydessä. Tasoituskilpailun voittajien lisäksi Emäsalon saaren nopeimmin kiertänyt vene palkitaan presidentti Mauno Koiviston, lahjoittamalla kiertopalkinnolla.

Kisakeskuksena toimii Laajasalon kupeessa oleva Pyysaaren kesäravintola. Pyysaaren voi tulla vaikka piknikille, siellä on tarjoilla muun muassa elävää musiikkia ja lastenohjelmaa. Kisakeskus,

Pyysaaren Kerhoravintola, Henrik Borgströmin polku 3, parkkipaikka on Henrik Borgströmin tie 13.

Pyysaari sijaitsee Laajasalon Tullisaaren ulkoilupuiston vieressä. Bussi 88 lähtee Herttoniemen metroasemalta, pysäkki on Tullisaari 2.

• Järjestäjä pitää oikeuden muutoksiin.

• Lisätietoja saa www.https.info/joomla ja www.https.info/emasalo-nettiosoitteista.

Kuva Petri Lappalainen

Kohti ultrasirkusta!

Kolmatta kertaa järjestettävä Cirko – Helsingin nyky sirkusfestivaali tuo 7.–14.5. kansainvälisen nyky sirkuksen parhaimmistoa Kiasman, Stoaan ja Malmitalon lavoilta. Ranskalaisryhmien lisäksi nähdään myös kotimaisia taitureita. Festivaalin kotimainen ensi-ilta on **Taikateatteri 13** tuottama Kokko. Se on futuristinen avaruusdisko, jossa lavalle astuvat japanilainen tanssija-laulaja Takako Matsuda, taikuri Tatu Tyni ja Aavikko-yhtye.

Taiteul liikkuu nyky sirkuksen vielä kartoittamattomilla alueilla, avaten tietä ultrasirkuksen aikakaudelle. Yleisö kuljetaan läpi hassunkurisen, painajaismaisen tarinan ja tapahtumien, joissa klovnerian eri sävyt seuraavat toisiaan. Taiteul kommentoi yhteiskunnallisia aiheita kylvämällä kysymyksiä, jättäen vastausten etsimisen katsojalle. (La Scabreuse-ryhmä).

3–4 Petites Pièces Pour Vélo on Cirque du Soleilin tunnustuspalkinnollakin palkitun taiteilijan unenomainen nyky sirkusesitys miehen ja BMX-pyörän yhteisestä maailmasta. (Companie 2,4/3,6).

Le Petit Travers hurmaa villillä huumorillaan, pienten eleiden klovnerialla sekä taikuuden ja jongleerauksen yllättävillä yhdistelmillä.

Festivaalilla esittäytyy myös suomalaisen nyky sirkuksen uusin sukupolvi. Keväällä Tukholman Danshögskolanista valmistuvat sirkustaiteilijat esittävät uudet sooloteoksensa ensi kertaa kotimaassaan. Vauhdikkaita ja värikkäitä nuorisosirkusesityksiä tarjoilevat Lahden sirkuskoulun ensimmäisen vuosikurs-

Kuva Andu Poirot

Compagnie 2,4/3,6 (Ranska): 3–4 petites pièces pour vélo. Cirko-festivaalin ohjelmistoa Stoassa pe 9.5. klo 19.

sin opiskelijat sekä pääkaupunkilainen nuorisosirkus Circus Helsinki.

Ilmainen kokoperheen avajaisjuhla järjestetään 7.5. Lasipalatsin aukiolla. Ohjelmassa on muun muassa suurtrampoliinitaiturointia, akrobatiaa, elävää musiikkia, ulkoilmaelokuva, yllätyksiä ja popkornia. Bio Rexin seinälle heijastetaan festivaalin aikana kolme sirkuselokuvaklassikkoa, illat jatkuvat virallisella festivaalilubilla mbarissa. Valokuvaaja Heidi Uutelan näyttely Stadin Sirkus – Documentary Photographs of Circus in Helsinki levittäytyy Lasipalatsin aukiolle 5.–23. toukokuuta.

- Cirko-festivaalin lippuja myydään tapahtumapaikoilla sekä Lippupalvelussa.
- Lisätietoja: www.sirkusfestivaali.net.

Jutun juurta kotiympäristöstä

Teatteri ILMI Ö tuo Vuotaloon Jutun juuri -esityksen. Se on uudenlainen, rohkeasti erilaisia improvisaatiotekniikoita yhdistelevä, ratkiriemukas ja yleisöä lähentävä kokemus. Esityksessä katsojat saavat kertoa ajatuksiaan ja mietteitään monikulttuurisesta kotiympäristöstään. Yleisön kertomukset alkavat elää omaa elämäänsä, kun esiintyjäseurue esittää ne takaisin kertojalle ja yleisölle. Tuloksena voi olla pieni kohtaaminen, tanssiesitys, runo tai vaikka laulu.

Miltä näyttää kotipihasi? Mitä sanoja tulee mieleen Vuosaaresta? Onko sinulla mielessäsi juttuja arjen tähtihetkestä tai mieleen painuneista sattumista? Jutun juuri sopii sekä lapsille että aikuisille.

- Esitys on 9.5. klo 18. Liput 5 e, lipunmyynti vuotalo.lipunmyynti@hel.fi, p. 310 12000 ja Lippupalvelu.
- Vuotalo, Mosaikkitori 2, Vuosaari, www.vuotalo.fi.

Teatteri ILMI Ö: Jutun juuri.

Hauskaa vappua kaikille – Malmitalossa!

Malmitalon vappupäivän juhla on ollut vuosikaudet paikallisten suosiossa, mutta yhtä lailla hilpeässä joukossa viihtyisivät kauempaakin tulleet. Koko perheen juhla sisältää tanssia Saksa Brothersin tahdissa, hupihetkiä Teatteri ILMI Ö:n Elämysautomaatilla ja muuta hauskaa vappuhulinaa. Talon ravintolasta saa pientä suolaista purtavaa sekä vappumakeaa; simaa ja samppanjaa!

Elämysautomaatti on suuri vaaleansininen laatikko, jossa Teatteri ILMI Ö:n näyttelijät piilottelevat, kunnes joku painaa haluamansa esityksen nappulaa – ja saa mitä tilaa. Elämykset ovat kekseliäitä, hauskoja ja koskettavia. Nämä lyhyet sketsit koostuvat muun muassa klovneriasista, mimiikasta, nukke- ja esineteatterista sisältäen roppakaupalla huumoria ja yllätyksiä. Teatteri ILMI Ö:n automaattista put-

Luontoretkiä nuorille

Nuorten Luontotalo ja Luonto-Liiton Uudenmaan piiri (Lup) järjestävät kesäkuussa luontopäiväretkiä 10–25-vuotiaille.

- **3.6.** lähdetään saaristoristeilylle Tammissaaresta Tvärminneen. Tammissaarella pesivät lähes kaikki merilintumme, ja viimeiset arktiset muuttajat viilettävät pitkien Suomenlahden pohjoisreunaa kohti pohjoisia pesimäalueita.
- **5.6.** matkataan Liesjärven kansallispuistoon, jossa kuljetaan hiekkaisen rantojen ja jylhien metsien poikki Korteniemen perinnetilalle tutustumaan 1910-luvun metsänvartijatilin elämänmenoon.
- **17.6.** kohteena on Teijon retkeilyalue. Vaihteleva maasto järvineen, kallioineen ja metsineen houkuttelee retkelle, joka ei olisi mitään ilman eväitä! Tällä retkellä ne voi nautiskella nuotiolla.
- Lähdöt retkille Nuorten Luontotalolta (Mecheli-

ninkatu 36) klo 9.00 ja paluu noin klo 17.00. Hinta 20 e sisältää kuljetuksen, oppaan palvelut ja tapaturmavakuutuksen. Ota mukaan omat eväät ja säähän sopiva varustus. Ilmoittautumiset 15.5. mennessä p. 446 313/Lup.

Päiväluontoleiri 7–9-vuotiaille

Nuorten Luontotalo järjestää neljä päivää kestävä luontoleirin 7–9-vuotiaille 9.–12.6. ma–to klo 9.30–15.00.

Leirillä löytöretkeillä luonnon ihmeellisessä maailmassa, tutustutaan kellarikerroksen salaperäiseen väkeen sekä ratkaistaan kadonneen aarteen arvoitus.

Leirin hinta on 25 e + nuorisosaainkeskuksen jäsenkortti 5 e sisältäen lounaan, välipalan ja materiaalit.

- Nuorten Luontotalo, Mechelininkatu 36, p. 310 89038, email: luonto.talo@hel.fi, <http://nuoriso.hel.fi/luontotalo>.

Aino Acktén huvila herää talviuniltaan

Aino Acktén huvilan ohjelmistokausi alkäynnistyy tiistaina 22. huhtikuuta, jolloin huvilalla nähdään Huhtikuinen kohtaaminen. Esitys perustuu Bo Carpelanin runoihin ja Kesän varjot -romaniin. Carpelanin romaanihenkilöt Sonja ja Mattias kohtaavat pitkän eron jälkeen lapsuutensa tutussa talossa muistellen elämäänsä ja kokemuksiaan. Esityksessä luetaan lisäksi otteita Aino Acktén elämäkerrasta ja niitä kuullaan myös nauhalta.

- Esitykset myös 24. ja 28.4. Liput 10 e, varaukset: pk-tuotannot@suomi24.fi tai p. 050 535 0610.

• **7.5. klo 19** Mustaa tai valkoista. Runoilija Edith Södergranin, tulieluuden modernistin lyriikkaa kuullaan sekä lausuttuna että runoihin sävellettyinä lauluina. Sävellykset ja runojen vaikuttava tulkinta johdattavat kuulijan rakastetun runoilijan omaperäiseen maailmaan. Liput 12 e.

• **10.5. klo 14** Ainin päivän konsertti. Itä-Helsingin musiikkiopiston laulajat esiintyvät. Vapaa pääsy.

• **14.5. klo 19** Sakarat – laulun iloa 20 vuotta. Juhlailottelussa kuullaan Sakarat-laulupelimannien esittämänä energisen vauhdikasta kansanmusiikkia ja laulelmiä vuosien varrelta. Yleisökin saa laulaa mukana! Vapaa pääsy.

• Aino Acktén huvila, Tullisaaren ulkoilupuisto, Laajasalo. Lippuja myydään tuntia ennen esityksiä ovelta. www.ainoacktenhuvila.fi

• Huhtikuinen kohtaaminen Aino Acktén huvilalla ti 22.4.08, to 24.4. & ma 28.4. klo 19. Kuvassa: Päivi Kangas, Enni Honkanen, Veikko Honkanen.

Kuva Peppi Kajanne

Kuva Antti Ollikkala

Vappu Malmitalossa.

ta, mistä on myös mukavat näköalat aulaan ja tanssilattialle.

Harri, Jussi, Voitto ja Reijo Saksa eli The Saksa Brothers tanssittaa suomalaisen tanssimusiikin tahtiin Malmitalon aulassa. Veljekset perustivat yhteensä vuonna 1969. Ryhmä on soittanut monenlaista musiikkia – kuuluvathan veljessaraan sekä puolustusvoimien ylikapellimestari Harri Saksa että Pop & Jazz Konservatorion apulaisrehtori Jussi Saksa. Vappu, Malmitalo ja Saksa Brothers löysivät toisensa kymmenisen vuotta sitten ja paria poikkeusta lukuun ottamatta veljekset ovat siitä lähtien vuosittain tanssittaneet Malmitalon vapunviettäjiä.

• **1.5. klo 12–15** Koko perheen vappujuhla. Jaossa myös 500 Malmitalo-ilmapalloa. Vapaa pääsy.

- Malmitalo, Ala-Malmin tori 1, www.malmitalo.fi.

Harrastuksesta versoi ammatti

Hortonomi Frans Karkkimaä kasvatkaa kukkia Helsingin puistoihin ja kukka-astioihin Kaupunginpuutarhalla – ainutlaatuisissa maisemissa Eläintarhan mäellä.

Maalis-kesäkuu on Kaupunginpuutarhan kiireisintä aikaa. Taimia ja pistokkaita saapuu laatikkokaupalla taimittajilta ja niille tehdään tilaa itse viljeltyjen kylvötaimien joukkoon. 130 000 kasvia odottaa pääsyä puutarhalta Helsingin kukkaistutuksiin. Tulevan kesän kaunotaria hoidetaan ammattitaidolla.

”Työvaiheita on useita: taimet istutetaan, niitä latvotaan, harvennetaan ja lannoitetaan ja niiden kasvua säädellään”, hortonomi Frans Karkkimaä, 30, selostaa.

Fransin taimiruukut ovat jämtissä järjestyksessä valtavilla kasvatuspöydillä. On uudenguineanliisaa, kannaa, samettikuk-

kaa, ahkeraliisaa, hopeakäpälää ja papukaijalehteä.

Huhti-toukokuun vaihteessa Helsingin puistoissa alkaa orvokkien ja sipulikukkien istutus – liikkeellä ovat rakennusviraston puistotyöntekijät sinikeltaisissa asuissaan. Kesäkuun alussa kukkapenkkeihin ilmestyvät kesäkukat.

Viherpeukalo jo pienestä pitäen

Frans Karkkimaä valmistui hortonomiksi (AMK) Hämeen ammattikorkeakoulusta Lepaalta vuonna 2001. Rakennusvirastossa hän on ollut töissä kuusi vuotta ja viihtyy hyvin.

Into kasveihin versoi 9-vuotiaana, kun opettaja selosti auringonkukan pienen taimen kasvamista jättimäisiin mittoihin. ”Se kuulosti uskomattomalta, ja kasvien maailma alkoi kiehtoa siltä istumalta”, Frans kertoo.

Punalehden taimet kasvavat kohisten kohti kesää Frans Karkkimaan huomassa Kaupunginpuutarhalla. ”Muistakaa ihmeessä kastelun lisäksi myös lannoittaa, etenkin ruukkukasvit ja ampelit”, Frans opastaa kotipuutarhureita.

Kodin ikkunalaudoille ja pöydille alkoi pian ilmestyä kukkapurkkeja. Poika pilasi innokkaalla kukkien kastelullaan jopa arvokkaan rokokoopöydän. Vanhemmat joutuivat hankkimaan kasvimaan kotipihalle ja seuraavaksi kasvihuoneen – jälkikasvun ammatinvalinnasta ei ollut epäilystäkään.

Laurentia puistojen uutuus

Ennen kuin puistoihin ilmaantuu uusia kukkalajikkeita, puutarhalla kokeillaan niiden menestymistä. Viime kesänä testissä olivat sininen ja punertavan lila sini-tähtilobelia, Laurentia.

”Laurentia on upea ja helppo kukka, josta tulee vielä kasviharrastajien suosikki. Sitä näkee ensi kesänä Eduskuntata-

lon edustalla ja Annalan kartanon ympäristössä”, Frans lupaa.

Harrastajapuutarhurille Frans vinkkaa, että Laurentian taimi kannattaa ostaa valmiina. Esikasvatus vaatii normaalia pidemmän ajan, ja paikaksi käy viileä ikkunalaute tai kuisti. Koko kesän kukkiva kukka sopii valoisaan, aurinkoiseen paikkaan.

Takuuvarma tärppi pihalle ja parvekkeelle on helppohoitoinen ahkeraliisa. Sille sopii puolivarjoisa paikka, eikä sitä tarvitse nyppiä. Frans rohkaisee sisustamaan myös parvekkeet rohkeasti esimerkiksi kelloköynnöksellä, mustasilmäsusannalla ja päivänsinillä. ”Myös verbena, sinivihukka ja ampelirusokki ovat hyviä – liikaa ollaan uskollisia tutuille lajeille!” *EL*

Puistot puhkeavat puhumaan

Neljättä kertaa järjestettävä valtakunnallinen Vihervuosi tulee kaikkien asukkaiden ulottuville.

Espoo, Helsinki ja Vantaa esittelevät Vihervuonna 2008 vuoroviikoin puistohelmiään. Naapurukset kannustavat asukkaita löytämään kiinnostavia kohteita kotinurkilta ja vähän naapurinkin puolelta. Vihervuoden päätökseen, 14. marraskuuta mennessä, esittelyvuoron on saanut 10 puistoa Espoosta, 18 Helsingistä ja 9 Vantaalta.

Viikon puistojen kirjo on monipuolinen Meilahden Arboretumin ruusutarhasta ja Tapiolan Silkkiniitystä aina Pähkinärin-

teen Lammaslammen puistoon. Puistossa järjestetään historialuentoja, puistokävelyä, juhlia ja talkoita.

Puistot on merkitty teemavuoden tunnukseksi. Soita numeroon **020 690 090** ja kuuntele esittelyvuorossa olevan puiston tarina suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi! Tarinat löytyvät myös rakennusviraston verkkosivuilta: www.hkr.hel.fi/viheralueet. Lisätietoja vihervuodesta: www.vihervuosi.fi. *RK*

Poimintoja Helsingin tapahtumista

- Liiku terveemmäksi -päivä 10.5. Hesperian puistossa. Puistojumppaa, sauvakävelyä ym.
- Hanami-juhla Roihuvuoren Kirsikkapuistossa 11.5. tai 18.5., ajankohdan ratkaisee puiden kukinta. Piknik, japanilaishenkistä ohjelmaa.
- Helsinki-päivänä 12.6. keskustan patsaat heräävät henkiin puistokävelyllä.
- Meilahden uudistuneen arboretumin ruusutarhan avajaiset 24.6.
- Esteettömän Puumerkki-luontopolun avajaiset Kivinokassa, huhti-toukokuu.
- Esteettömän Ratsaspuiston avajaiset Ruskeasuolla syyskesällä.
- Vihervuoden päätös: Maaherran puiston avajaiset ja valotapahtuma Viikissä 14.11.

Rakennusvirasto suunnittelee, rakentaa ja hoitaa Helsingin katuja ja puistoja. Suunnittelemme, rakennamme ja rakennuttamme myös kaupungin toimitiloja.

Rakennusviraston toimittamasta liitteestä saat tietoa:

- Katujen puhdistuksesta
- Haltialan tilan luomuviljelystä
- Liikenneympyräboomista
- Oppisopimuskoulutuksesta
- Roskaamisesta ja roskiksista
- Vihervuoden tapahtumista
- Unelma-ammattista puutarhurina
- Romuajoneuvojen hävittämisestä
- Uudesta pysäköintimaksulaitteesta
- Rakentamisesta
- Asiakaspalvelusta.

Sivun 22 kaupunkipielissä näet, miten monessa olemme mukana – pelataan yhdessä!

Liitteen toimittajat: Anu-Liina Ginström, Roy Koto, Katariina Käyhkö, Erja Lehto, Marli Masalin ja Mikko Uro. Kaupunkipelin piirsi Terhi Ekebon.

Ammattiin oppisopimuksella

Mikä kumman koltsu? Mikä palju? Rakennusalan oppisopimusopiskelijat tuntevat termit ja taitavat tekniikat.

Emilia Yläne, 20, ja **Miika Busk**, 31, valmistuvat HKR-Tekniikasta (TEK) rakennusalan ammattilaisiksi – oppisopimuksella. Molemmat löysivät TEKiin kaverin suosituksesta. Untuvikkoja he eivät ole, ja alan kokemus onkin tarpeen, jotta ”työkieli” olisi hanskassa.

”Kun oppisopimusoppilas tulee ensimmäisenä päivänä seitsemältä töihin, hän on jo yhdeksältä tuottavassa työssä. Silloin pitää tietää valmiiksi, mikä on palju ja mikä koltsu”, TEKiissä oppilaita kaitseva **Pertti Nurmela** karrikoi.

TEKin palvelut kattavat rakentamisen A:stä Ö:hön: korjausrakennus-, kosteusvaurio- ja asbestityöt, LVI- ja sähkötyöt, metalli- ja puutyöt. Työmaana on kaupungin ja yksityisten kiinteistöjä. Bisnes kukoistaa, eikä Nurmela peittele oppilaiden osuutta asiaan:

”Ensimmäinen vuosi menee miinukselle, viimeistään sitten oppilas jo tuottaa meille.”

Oppisopimuksella saadaan sitoutunutta työvoimaa, joka tuo koulusta alan tuoreet tiedot. Vain 60 prosenttia voi jäädä vakituiseksi. Pallo on oppilaalla – teoiltaan voi osoittaa että tänne jään. Niin teki sekin oppilas, jonka ensimmäisiä keikkoja oli aityömaa. Rankkasade yllätti, ja oppilaalle haettiin sadetakki. Kun päivän lopuksi palattiin työmaalle, oppilas oli litimärkä – takki oli kiedottu moottorisahan ympärille. Tästä on 11 vuotta, ja huippukaveriksi osoittautunut sahamies on yhä TEKin leivissä.

Tätä on oppisopimus

Oppisopimus on ammatin oppimista työn ohessa konkareiden rinnalla – kisälliperinnettä 2000-luvulle sovitettuna. HKR-Tekniikassa voi suorittaa 30 eri tutkintoa 4 eri tutkintotasolla, perustutkinnosta erikoisammattitutkintoon asti. Työtä ryydittävät teoriajaksot ja oppimista arvioidaan näyttökokein. Opiskelija saa työstään täyden palkan. Koulutus räätälöidään opiskelijan ja työpaikan tarpeiden mukaan, ja opiskeluaikat vaihtelevat. Lisätietoja aiheesta saat osoitteesta www.opityossa.fi.

Tarkoin askelin nukkekotikaupassa

Emilia Ylänteellä on oppisopimusta takanaan pian vuosi. Hän on ollut mukana mm. Lauttasaaren terveysaseman ja Vuosaaren kartanon julkisivuremonteissa. Talven päätyömaa oli Kivelän sairaalassa.

Kollega Miika on rakentanut väliseiniä, madaltanut kattoa, valanut lattiaa. Työmaat ovat vaihdelleet sairaalasta päiväkotiin, joka uudistettiin asuntolaksi.

Etenkin ammattitutkinnon tekijän pitää jo kyetä itsenäiseen työhön. Työn on oltava niin joutuisaa, että sillä voisi elättää itsensä. ”Yllätyin, kun jo ensimmäisen viikon jälkeen sain oman projektin, Vuo-

➤ *Emilia Yläne ja Miika Busk opiskelevat oppisopimuksella rakennusalaan HKR-Tekniikassa Toukolassa.*

saaren koulun ovien maalauksen. Tuntuu hyvältä kun luotettiin”, muistelee Yläne.

Haastattelupäivänä oppilailla on yhteinen työmaa: Paavalin kirkon kupeessa kunnostetaan tilaa nukkekotikaupalle. Miika tasoittaa pintoja, Emilia maalaa kattoa ruiskulla. Maalarimestari **Kari Heino** opastaa kuin tv:n tanssikisassa. ”Liiku koneen jatkona, taivutat näin...” ”Sivuaskeleita saa ottaa!” Emilia taipuu pitkäkärsäisen tanssipartnerin kanssa. Oletko Emilia ennenkin maalannut tällä tekniikalla?

”En”, itsekin hieman epäuskoinen maalarioppilas henkäisee. *AG*

Pieni raksasanasto

- Koltsu = sahattu puu, koko 50 x 100 mm
- Palju = laasti- tai betoniastia

➤ *Miika Busk on ehtinyt neljässä kuukaudessa tehdä eri työmailla kaikkea lattiasta kattoon. Nyt vuorossa ovat nukkekotikaupan ikkunasyvennykset.*

Kukkia – ei roskia

Vinkki pelisuunnittelijoille: kaupungin roska-astiabisneksessä on kaikki keskivaikean strategiapelin ainekset. Vastakkain ovat puistojen suunnittelijat, käyttäjät – ja lokit.

”Kaupungin puutarhurit kyykkivät roskien perässä, ja kukkaistutusten vaalimiseen jää entistä vähemmän aikaa”, harmittelee puistovastaava **Petri Arponen**.

”Jotta kaupunki pysyisi siistinä, tarvitaan riittävästi roska-astioita oikeisiin paikkoihin. Keskeistä on astioiden koko ja tyhjennysrytmi. Tavoite on, ettei Helsingin puistoissa ole ylipursuvia roskiksia.”

Rakennusviraston asiakaspalveluun tulee eniten valituksia täysistä roskiksista. Viime kesänä valitus väheni, ehkä uusien syvässäiliöiden ansiosta. Säiliön kitaan

mahtuu jopa 5 000 litraa roskia, kun tolppaan kiinnitetty pikkuroskis vetää 60 litraa ja jumittuu ensimmäisestä mäyräkoirasta tai pitsalaatikosta.

Samalla kun syvässäiliöitä asennetaan, pieniä roska-astioita vähennetään. ”Roskisten määrä vähenee, mutta yhteenlaskettu tilavuus moninkertaistuu. Jokaisen penkin viereen ei tule roskista hajuhaittojenkaan takia, mutta näköetäisyydellä roskis useimmiten on. Ei kotonakaan ole roskista joka nurkassa”, Arponen muistuttaa.

Jos roskat on helppo panna roskikseen, ne on myös helppo ottaa sieltä ulos ja levittää ympäristöön. Lokki on roskissuunnittelijan haaste. On kehitelty suuaukkoa, josta lokki ei pääse sisään. Ainakin linnun iso kengännumero vaikeuttaa roskasaa-

Kuva Mari Hohtari, Rhinoceros Oy

listusta – räpylöillä ei keikuta roskiksen suulla, jos reuna on sopivan terävä.

Puistovastaava **Päivi Apajalahti** ihmetteli aikoinaan, miksi lokki-varmojenkin roska-astioiden ympärillä oli selvästi lintujen levittämiä roskia. Lintujen tarkkailu paljasti syyn: ”Lokeilla on YYA-sopimus varisten kanssa. Varis menee roskikseen ja tuo saaliin ylös. Sitten kaverukset nauttivat sovussa roskan sekaan jääneet ruuantähteet.”

Syvässäiliöitä tulee puistoihin lisää. **Keksi sympaattinen nimi isolle roskikselle!** Lähetä ehdotus 6.6.2008 mennessä: hkr.viestinta@hel.fi. Paras ehdotus palkitaan piknik-repulla.

Roska-asioissa onnistuminen on lopulta ihmisestä kiinni. Älä aloita roskaketjua – siivoa omat jälkesi! *MM*

Roskikset Helsingissä

- Roska-astioita ..... 6 000 kpl
- Syvässäiliöroskiksia ..... 200 kpl

Roska-astiat tyhjenetään

- Edustuspuistot ..... 5 x viikko
- Leikkipuistot ..... 3 x viikko
- Käyttöpuidot (hoitoluokka A2) ..... 1 x viikko
- Aluepuistot (hoitoluokka A3) ..... joka 2. viikko
- Metsäiset alueet ..... tarpeen mukaan

Asiaa asiakaspalvelusta

Helsingiläiset ovat löytäneet rakennusviraston. Viraston asiakaspalveluun tuli viime vuonna 124 501 yhteydenottoa. Noin kaksi kolmesta soitti, mutta paikan päälläkin kävi yli 34 000 kaupunkilaista. Sähköposteja kolahti noin 15 000.

Asiakaspalvelu neuvoo ja ottaa vastaan palautteita pysäköintiin sekä katuihin ja viheralueisiin liittyvissä asioissa. Paikan päällä voi maksaa asukas- ja yritys pysäköintitunnuksen sekä pysäköintivirhemaksun tai jättää siitä vastalauseen. Asiakaspalvelussa voi myös tutustua katu- ja puistosuunnitelmiin ja rakennusviraston julkaisuihin.

- **Rakennusviraston asiakaspalvelu:** Pohj. Makasiinikatu 9, puh. (09) 310 39000, sähköposti rakennusvirasto@hel.fi; avoinna ma 8.15–17, ti–to 8.15–16, pe 9–15, puhelinpalvelu ma–to 8.15–16, pe 9–15.

Rakentamisen vimmaa

Helsinki käyttää tänä vuonna ennätysmäärän rahaa uusien puistojen ja katujen rakentamiseen. Etenkin puistorakentamisen budjetti kasvaa.

Työn alla on erityisen näyttäviä ja laadukkaita kohteita paratipaikoilla, kuten Eiranrannassa ja Salmisaassa. Ruoholahtea ja tulevaa Jätkäsaarta yhdistämään rakennetaan Crusellin silta. Uutta ratikkakiskoa vedetään enemmän kuin miesmuistiin.

Samalla kun rakennetaan uutta, peruskorjataan vanhaa. Uudisrakentamisbuumin takia kuitenkin esim. puistojen peruskorjauksista voidaan toteuttaa vain välttämättömimmät.

- **Rakennusviraston työkohteet netissä:** www.hkr.hel.fi/tyokohteet.

Draamaa puistoissa

Suosittu puistokävely jatkuu kesällä 2008 Vihervuoden teemoilla. Niitä on vaikka Hakasalmen puistossa, Annalan puutarhassa, Meilahden arboretumissa, Lautasaaren Nuori Suomi -puistossa tai Pihlajamäen hiidenkirnuilla! Kävelyillä paikallistuntemus syvenee. Joillakin kävelyillä historian hahmot heräävät eloon kertomaan tarinoitaan.

- **Puistokävelysten lähtöpaikat ja -ajat:** www.hkr.hel.fi/viheralueet.

Parcard poistuu – Comet tulee

Pysäköinnin maksutavoissa on mistä valita: kännykkä, asukasparkeeraus tai kolikko- ja luottokorttiautomaatit. Yksi kuitenkin poistuu käytöstä pikkujuljasta, nimittäin Parcard-pysäköintilaitte. Miksi näin, kunallinen pysäköinninvalvoja **Kaija Kossila**? "Laitetta ei enää valmisteta, ja sen teknologian on vanhentunut. Tilalle tulee uusi Comet-maksulaitte. Se on edeltäjänsä näppärämpi, sillä pysäköintiäikää voi ladata myös netistä."

Comet tulee markkinoille kesäkuun alussa ja Parcard-laitteen myynti loppuu. Parcard-korteille voi silti ladata rahaa vuoden vaihteeseen saakka, ja ladatun rahan voi käyttää loppuun tämän jälkeenkin.

- **Lisätietoa Comet-maksulaitteesta ja pysäköinnistä:** www.hel.fi/pysakointi.

Hyvästit romuautoille

Helsingissä ei enää pitäisi löytyä mitään verukkeita hylätä autonraatoja parkkipaikoille tai lähimetsiin. Romusta pääsee nimittäin nyt eroon hyvin helposti – ja ilmaiseksi.

Rakennusvirasto noutaa romuautosi vaikka kotipihalta. Auto toimitetaan autojen valmistajien ja maahantuojien valtuuttamaan viralliseen vastaanottopisteeseen, jossa auton osat kierrätetään tiukkojen ympäristövaatimusten mukaisesti.

Koska romurauta on arvossa, jotkut autopurkamot maksavat romuista. Jos tartut tarjoukseen, tarkista, että purkamo kuuluu virallisiin vastaanottopisteisiin! Vain näin varmistat, että moottoriöljyt ja muut nesteet käsitellään ympäristöystävällisesti.

- **Ajoneuvojen siirtoyksikkö:** puh. (09) 310 38 600, sähköposti asy@hel.fi; ks. myös www.virallinenvastaanotto.fi.

Kuva Mari Mesälin

Katupölylle kyytiä

Katujen kevätsiivous on Helsingissä taas vauhdissa ja pöly saa kyytiä. Rakennusvirasto puhdistaa valtaosan kaduista.

Kantakaupungissa ja osassa Itä- ja Koillis-Helsinkiä jalkakäytävät puhdistaa taloyhtiö. Siivotessa jalkakäytävä on hyvä kastella. Lehtipuhallin on pannassa, eikä hiekkaa saa lakaista jo puhdistetulle ajoradalle. Mallikkaassa yhtiössä on jo talvella käytetty vain pestyä ja seulotua sepeliä ja siivottu pois ajoradalta jalkakäytävän reunaan aurattu lumi.

Jokainen autoilija voi tehdä osansa pölyttömän kaupungin eteen. Siivouksista tiedotetaan siirtokehotuskylteillä, jotka pystytetään katujen varsille kaksi päivää ennen puhdistusta. Siirrä autosi kyltin nähtyäsi, niin siivoustyö nopeutuu merkittävästi!

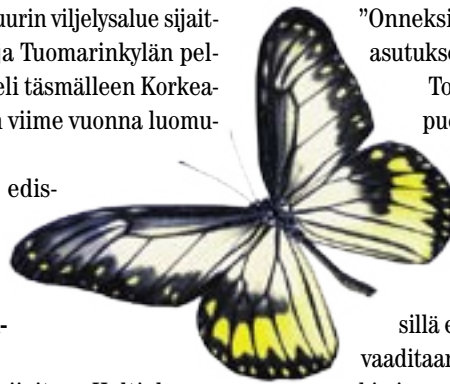
Katupöly syntyy lähinnä liikenteen vaikutuksesta. Sepeli hioo autonrenkaiden alla asfalttia kuin hiekkapaperi. Myös renkaiden nastat syövät tien pintaa. Kevään pölycocktailiin sekoittuu lisäksi pienhiukkasia autojen moottoreista ja jarruista. Yksinkertaisin tapa vähentää katupölyä onkin välttää turhaa autoilua. *MU*

Helsinki kokeilee luomuviljelyä

Tiesitkö, että Helsinki on suurtilallinen? Kaupunki omistaa 423 hehtaaria peltoa, josta suurin viljelyalue sijaitsee Pohjois-Helsingissä Haltialan ja Tuomarinkylän pelloilla. Tästä alueesta 25 hehtaaria eli täsmälleen Korkeasaaren pinta-alan verran asetettiin viime vuonna luomuviljelykokeiluun.

"Luomua kokeillaan, koska se edistää ympäristönsuojelua ja luonnon monimuotoisuutta. Tästä hyötyvät etenkin linnut ja perhoset", vastaava luontomestari **Jari Kuusinen** kertoo.

Puolet luomukokeilualueesta sijaitsee Haltialan puolella. Sen lannoittamiseen tarvittiin kaikkiaan 360 kuutiota hevosen lantaa. Lantaa ei tarvinnut kuljettaa kaukaa: se kerättiin viereisen Tuomarinkylän kartanon ratsutallilta, jossa tuotannosta vastasi tallien 150 hevosta.

Kuva Mari Heikanti

Onko asukkailta tullut valituksia hajusta? "Onneksi peltoalueet sijaitsevat aika kaukana asutuksesta", Kuusinen naurahtaa.

Toinen kokeilupuoletuolisko Tuomarinkylän puolella lannoitetaan typensitojakasvien, kuten apilan avulla. Vasta neljäntenä vuonna pellolla voidaan viljellä syysvehnää tai ruista.

Helsingin pelloilta saatavaa satoa ei voi kuitenkaan kutsua luomuksi, sillä ennen luomumerkinnän saamista tilalta vaaditaan kolmen vuoden siirtymäaika. Kaupunki ei myöskään ole rekisteröitynyt luomuviljelijäksi. Kaupunkilaisen korvaan viime vuoden sato kuulostaa reilulta: hehtaarilta korjattiin 1 600 kg kevävehnää, 1 300 kg kauraa, 500 kg rypsiä ja 800 kg ohraa. "Kyllä nämä ovat varsin pieniä määriä", Kuusinen sanoo. *KK*

Risteykset ympyröiksi

Helsingissä on eletty viime vuodet liikenneympyräbuumia. Nyt kaupungissa on 48 liikenneympyrää eli kiertoliittymää. Ne kaikki on rakennettu vuoden 1993 jälkeen lukuun ottamatta 1970-luvulla tehtyä Haagan liikenneympyrää.

Tänä vuonna ohitetaan viidenkymmenen liikenneympyrän rajapyykki, kun Mäkitorpantien ja Siltavoudintien, Vartiokyläntien ja Kukkanitiyntien sekä Vanhanlinnantien ja Brahelinnantien risteykset muutetaan kiertoliittymäksi. Kampissa valmistuu kolme liikenneympyrää Ruoholahdenkadulle ja Malminrinteeseen. Rakentamiselle ei näy loppua, sillä liikennesuunnittelijat kaavailevat muutoksia vielä kymmeniin risteyksiin.

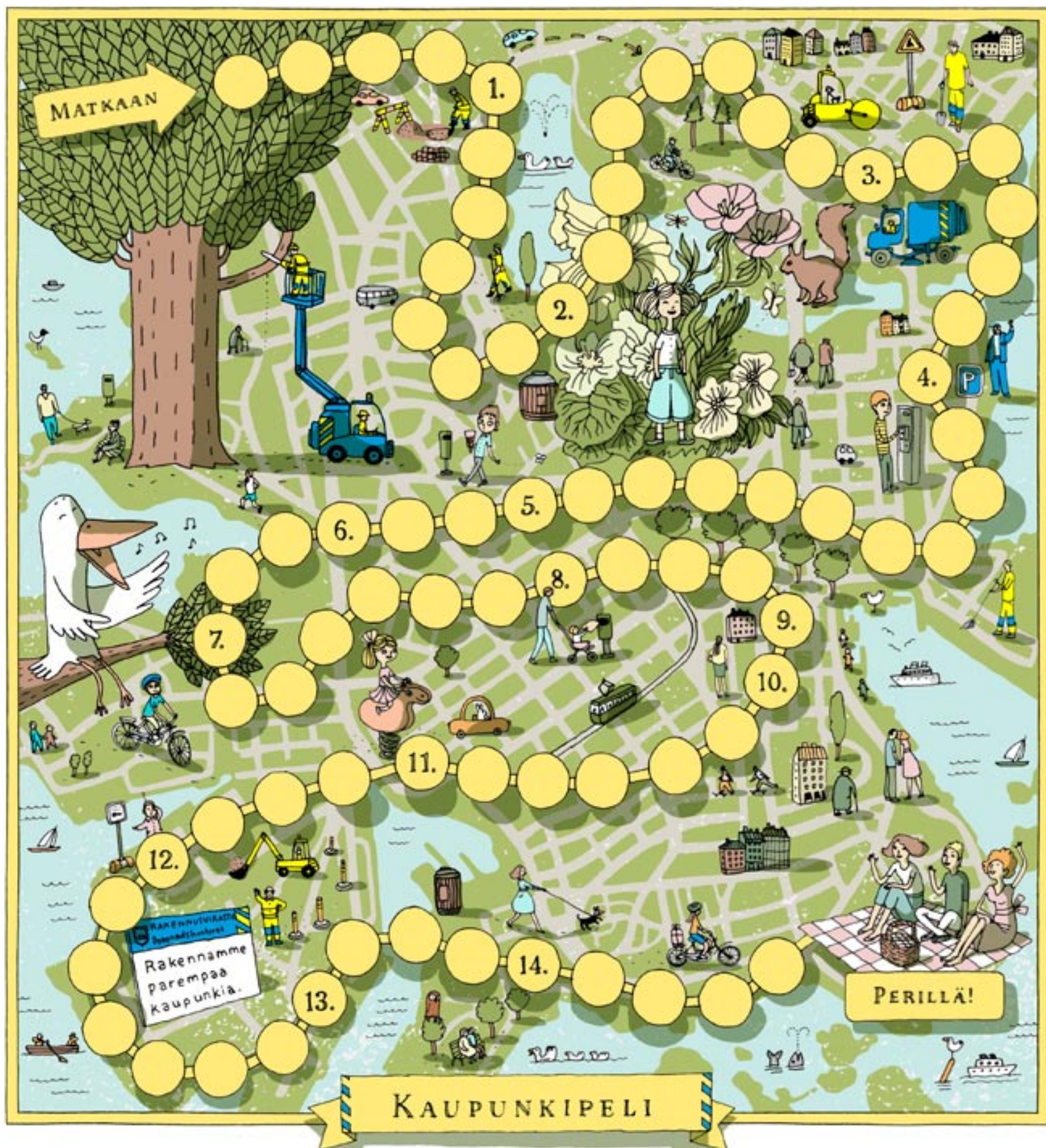
Liikenneympyrät ovat selkeästi vähentäneet liikenneonnettomuuksia ja niistä aiheutuvia henkilövahinkoja. Kiertoliittymässä ajonopeudet ovat matalampia, jolloin mahdollisten kolareiden vahingot jäävät pienemmiksi. Ympyränmuotoisessa liittymässä tapahtuu myös vähemmän nokkakolareita ja suoraa kylkitörmäyksiä, jot-

ka ovat vaarallisimpia kolarityyppejä. Valo-ohjattuun risteyksen verrattuna kiertoliittymät parantavat myös liikenteen sujuvuutta. *MU*

Kuva Mikko Uro

Rakennusvirasto suunnittelee, rakentaa ja hoitaa Helsingin katuja ja puistoja. Rakennutamme ja korjaamme myös taloja. Bongaa työt ja tekijät, pelaa kaupunkipeliä!

1. Edessä työmaa ja käytössä vain yksi kaista. Keksit kiertotien – siirry katkoviivaa eteenpäin!
2. Huumaannut puiston huolitellusta kukkalais-tosta yhden heittokierroksen ajaksi.
3. Tähänhän on juuri laitettu uutta ja hiljaista asfalttia! Tienpinnan huomaamaton suhina siivittää sinut yhteen ylimääräiseen heittokertaan.
4. Olipa taitava taskupysäköinti! Paikalle osunut pysäköinnintarkastaja neuvoa vielä lähimmän

maksuautomaatin. Kylläpä on sujuvaa – kaksi ylimääräistä askelta eteenpäin mars!

5. On aika maistella eväitä. Vaan mitä ihmettä? Jätät käärepaperit kadulle. Sorry nyt, mutta sotta-pyyty palaavat lähtöruutuun!
6. Arboristit hoitavat katupuita. Kiirehdi kaksi askelta eteenpäin, jalkakäytävä suljetaan!
7. Pyörätiessä uusi asfaltti, ja tien laidassa uusi meluste. Polkeminen sujuu kuin unelma – siirry viisi askelta eteenpäin.
8. Viet kadulla pyörivän pahvinpalan roskikseen. Kiitos! Tulet niin hyvälle tuulelle, että heität nopeaa vielä toisenkin kerran.
9. Kirjasto on upea remontin jälkeen. Katselit paikkoja kirjat kainalossa kahden heittovuoron ajan.

10. Haet asukaspysäköintitunnuksen asiakaspalvelusta. Ei jonoa, askel eteenpäin!

11. Mukelo vaatii: leikkipuistoon! Fiksusti suunnitellussa puistossa on sen tuhannen houkutusta, joten jääte tähän yhden heittokierroksen ajaksi.
12. Ai-ai, et siis huomannut siirtokehotuskylttiä! Katujen kevätsiivous on menossa, ja kadulle kiellostosta huolimatta pysäköidyt autot siirretään. Etsit autoasi yhden heittokierroksen ajan.
13. Suojatien maalaus sulkee reittisi, palaat kolme askelta ylittääksesi tien toisesta kohtaa.
14. Musti on tohinoissaan, tempoo kohti koira-puistoa. Etenet kolme askelta.

*Helsingin kaupungin rakennusvirasto
- hyvän kaupungin rakentaja*

Helsingfors **info**

Kör med klass. Henrik Wikström dirigerar sin kör med inlevelse och kören sjunger av hjärtans lust. Akademiska sångföreningen är äldst i Finland.

Akademen ljuder högt och firar 170 år

När skymningen ger himlen en fin mörkblå lyster och trafiken utanför Gamla studenthuset småningom tystnar stämmer femtio sextio röster upp i musiksalen i övre våningen. Det gör kören varje måndag och det har den gjort i decennier.

Kören, Akademiska sångföreningen är äldst i Finland och firar i vår sitt 170-årsjubileum. Och i Gamla studenthuset har kören sjungit de senaste 138 åren, det vill säga sedan huset stod färdigt 1870.

Inramningen i musiksalen är som gjord för kören. På långväggen hänger porträtt på berömda finländska dirigenter och kompositörer. På kortväggarna har **Gallen-Kallela** målat motiv ur Kalevala.

Mitt i står en svart flygel och längs med rummet löper ett band av stolar som placerats relativt nära varandra. Många fler skulle inte få plats i rummet.

De flesta i kören har slängt sina ytterplagg på ett bord, några har ställt sin kaffemugg på golvet och några smuttar på öl.

Tre timmar varje måndag

Stämningen i musiksalen är uppsluppen samtidigt som disciplinen och rutinen gör sig gällande. Det är tydligt att kören sjunger regelbundet, varje måndagskväll och vanligen tar övningarna tre timmar. I vår har kören förlängt tiden till fyra timmar. Den stora jubileumskonserten förestår.

Akademens dirigent sedan 1997, **Henrik Wikström** både står och sitter vid flygeln. Det är han som anger tonen och han som håller ordning på kören.

När kören övar är det inte herrar i frack som står stramt och sjunger. Det är ganska unga killar och lite äldre karlar som sitter på tämligen obekväma stolar. Många är klädda i jeans, colletteröja och gympadojor. Medelåldern är 27 år och

de flesta studerar vid någon av högskolorna i Helsingfors.

"Men ingen behöver sluta i kören bara för att han slutför sina studier", försäkrar Henrik Wikström och tillägger att man ordnar med insjuningningar i september och januari. Det är vid dessa tillfällen som Akademien väljer nya medlemmar i kören.

"Ibland resulterar sångprovet i tio tjugo nya körmedlemmar, ibland blir det inte fler än fem."

Jubileumskonsert 17 maj

Inför den stora jubileumskonserten den 17 maj på Finlandiahuset repeterar kören bland annat manskörklassikern *Ett Bondbröllop*. Sången klingar skönt i musiksalen och efter några omtagningar är Henrik Wikström nöjd.

"Okej! Det lät bra. Nu tar vi *Barcarolle*", hojtar Wikström och låter fingrarna löpa över tangenterna medan han väntar på att alla ska hitta rätta noter. En del har nothäftet prydligt ordnat, andra rotar ett bra tag bland pappren.

Ett bondbröllop och *Barcarolle* är bara några exempel på det digra och variationsrika programmet på jubileumskonserten som bjuder på såväl klassiker som ny körmusik.

"Konserten kulminerar i jubileumskören. Jubileumskören inkluderar både nuvarande Akademien och alla forna akademare som är inbjudna att delta i sången."

Samtidigt som kören övar inför 170-årsjubileet spetsar man sig på inspelningen av en ny skiva med musik av **Pacius**. Skivan ska utkomma 2009 då Finland firar 200-årsminnet av **Pacius** födelse.

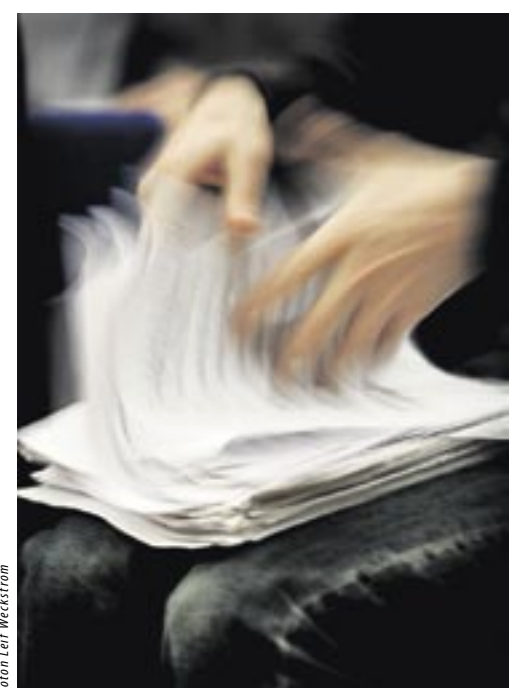
Först att sjunga Vårt Land

Akademiska sångföreningen grundades 1838 av självaste **Fredrik Pacius**. Under hans ledning fick kören uppleva historiens vingslag i verksamheten.

Tio år efter starten som kör hade Akademien äran att uruppföra *Vårt Land* på Floradagen i Gumtåkt. Och några år senare, 1856, sjöng kören i Finlands första opera, *Kung Karls jakt*.

Akademen deltog i finansieringen av studenthuset genom att donera intäkterna från konserter och stod därmed för en sjundedel av kostnaderna. När byggnaden eldhärjades 1970 ställde kören åter upp och även denna gång med de så kallade Sångartolvorna som turnerade i Finland och skänkte vinsten till arbetet med att restaurera huset.

Under årens lopp har kören turnerat en hel del utomlands, i Europa men också Australien, Nya Zeeland, USA och Kanada. Och bara för några dagar sena återvände kören från den nordiska studentsångarstämman i Stavanger i Norge där över tusen sångare stämde upp.

Foton Lef Weckström

Sveps ger tid för tanke

Han är redan utbildad till datanom men är ändå osäker på vad han vill jobba med när han "blir stor". **Joni Vartiainen**, 20 år, personifierar Sveps på många sätt.

"Jag har inte hittat mitt i arbetslivet och vet inte riktigt vad jag vill. För mig är Sveps utmärkt alternativ. Jag får tid att tänka och samtidigt stöd och handledning", säger han och slår sig ner framför en av datorerna på Sveps.

"I synnerhet har jag lärt mig massor om grafik. Och så har jag varit till nytta när Sveps fick sin nya verksamhetsledare. Jag installerade hans dator, alla nätverk, program och printer."

Det är Joni Vartiainen som också står för layouten på årets Sommarkompassen. Ett snyggt och behändigt häfte, späckat med information för barn och unga. Se artikeln nedan.

Sveps ligger mitt i stan, på tredje våningen på Simonsgatan 8 och den långa korridoren kantas av rum för verkstäder och projekt, för lärare och elever och längst nere finns ett kök.

Sveps är en förkortning för svenska produktionsskolan och den grundades för

tolv år sedan. Under årens lopp har hundratals svenska unga i huvudstadsregionen fått hjälp på traven att hitta rätt.

"Sveps uppgift är uttryckligen att vägleda, handleda och stöda och målet är att nå unga i 16–29 årsåldern, säger nya verksamhetsledaren **Peter Rolin** och fortsätter:

"Framför allt vill Sveps förebygga marginalisering. Risker finns när en ung människa kanske först börjar läsa på till exempel Praktikum och sedan avbryter utbildningen av olika orsaker. Då kan Sveps vara ett bra alternativ."

Sveps arbetar utgående från ett verksamhetskoncept. De unga arbetar med media och grafik.

"De färdigställer inte produkter för papperskorgen utan utför riktiga beställningsarbeten. Som Sommarkompassen, Miljödetektivernas broschyr, webbsida för svenska synskadade eller visitkort för någon företagare."

Peter Rolin poängterar att Sveps inte strävar att ge de unga en start i grafiska eller media branschen.

"Snarast ger Sveps de unga tillfälle att reflektera över sin framtid i kombination

☛ *Sveps. Joni Vartiainen tycker att skolan har gett honom tid att gestalta sin framtid. Och han har lärt sig grafisk form, Sommarkompassen nedan är hans layout.*

med stöd, samtal och riktigt arbete som känns meningsfullt. I vår har till exempel två unga män som inte visste vad de ville bestämt sig för att utbilda sig till fiskare. De har sökt om studieplats i yrkesutbildning i Pargas.

Sveps har kapacitet att ta emot tio elever samtidigt. En stor del kommer via Arbetskraftsbyrån men man kan höra sig för om plats på eget initiativ.

"Det vanliga är att de unga stannar två tre perioder på Sveps. En period är tio veckor. Vi följer upp alla efter avslutad tid på Sveps och våra undersökningar tre år senare visar att ungefär 50 procent har arbete eller studerar", säger **Camilla Westerholm** som är personlig handledare.

Hon tillägger att syftet också är att hålla de unga aktiva.

"Och ge dem tillfälle att vara kreativa. Vi håller efter dem och startar klockan nio varje morgon. Det är bättre att gå upp än att bli hemma hela dagen. Det ger innehåll i vardagen."

Största delen av eleverna på Sveps kommer från Helsingfors men verkstaden är öppen för unga från hela huvudstadsregionen. Sveps är eftertraktat och i våras stod två tre unga i kö för plats.

För de unga kostar Sveps ingenting. Helsingfors stad står för en stor del av kostnaderna. Mera information på Sveps, tfn 726 90507.

Navigera i stan i sommar

Sommarkompassen är som vanligt späckad med alternativ till program, läger och andra verksamheter som ordnas för barn och unga under sommaren.

Mest händer det i juni och i Helsingfors står till exempel ungdomscentralen, föreningen Norr om stan och Marthaförbundet för en uppsjö av aktiviteter.

Ungdomscentralens traditionella sommarkolonier pågår på Drumsö, Rastis och Sandels och är riktade till barn i åldern 8–12 år. Det blir sport, pyssel, utfärder och spel. Avgiften är 5 euro per dag och så ska man ha medlemskort som kostar 5 euro för hela året.

Storylabbet på Sandels är sommarens nyhet. Storylabbet är avsett för 13–18-åringar. Deltagarna berättar historier genom drama och media och Storylabbet kulminerar i en miniatyrfestival ute på Sandels amfiteater. Storylabbet pågår 9–13 juni och avgiften är 50 euro. I arrangemangen deltar också Drama och Teater DOT rf samt kulturcentralen.

I augusti ordnar ungdomscentralen ett Kanotäventyr som går på vattendragen i Ekenäs skärgård. Maten tillreds tillsammans och deltagarna paddlar indiankanot och övernattar i tält.

Marthaförbundets M-klubbar är avsed-

da för barn mellan 8 och 15 och bjuder på matlagning varvat med pyssel i lämpliga doser. Det ordnas tre olika M-daycamp-läger i Kokvrån på Stora Robertsgatan 43 och verksamheten pågår mellan kl. 10 och 14.

Norr om stan håller sommarkoloni för lågstadiet barn mellan 2 och 19 juni på Solhem i Malm. Programmet varierar varje dag och priset på 60 euro per vecka täcker allt från mat och mellanmål till utfärder, inträdesavgifter och försäkring.

Därtill står också Solvalla idrottsinstitut och Folkhälsan för tiotals former av läger, inkluderande allt från traditionellt sommarläger med lekar, pyssel och

I korthet

Roligaste landskampen

Sjätte året i rad och det bästa inom ståuppkomik på svenska. Humorlandskampen mellan Finland och Sverige blir olidligt spännande. På scenen står **André Wickström** och **Anders Helenius** från Finland och tävlar om att vara roligast med **Thomas Järvheden** och **Fredrik Andersson** från Sverige. Roligheternas landskamp pågår 9–10 maj på Svenska teaterns stora scen.

Annas sju liv

Nylands CP-förenings teatergrupp för vuxna heter Elämäntaiteilijat, Levnadskonstnärerna och firar 5-årsjubileum med pjäsen *Annas sju liv*. Den bygger på en berättelse av **Kaarina Helakisa**. Anna söker sin plats i världen och den filosofiska och visuella sagan lämpar sig för alla över fem år. På Rastis i Nordsjö den 20 och 27 april kl. 14.

Ung yoga på Verandan

Ung info arrangerar den 26–27 april kl 10–14 en introduktion till Ashtanga yoga på Verandan på Simonsgatan 8. Mera uppgifter på www.unginfo.fi.

Tisdagen den 6 maj är temat för Ung info Skapa själv: Designa dina egna sommarskor. Sommarskor designas mellan kl. 16 och 19 i Luckan.

Vårens sista program i Luckan består i övrigt av Babycfé som ordnas 30.4, 14.5 och 28.5 kl. 11. Träffen inleds med sångstund, sedan finns det tid för lek, diskussioner och umgänge. Den sista gången är träffen utomhus om bara vädret tillåter.

Rådorget den 13 maj kl. 16 i Luckan handlar om passioner och relationer. Hur håller man lågan brinnande och parförhållandet i liv trots vardagstristess?

Allsång på Arbis

Glada folkvisor, vackra melodier och en varierande repertoar gäller allsången på Arbis. Huvudläraren i musik **Anna Weber-Länsman** leder sången och kvar på vårens program står onsdagarna 23.4, 7.5 och 21.5 kl. 15.30–17 samt tisdagarna 29.4 och 13.5 kl. 16–17.30.

Grillmat och kalasmat

Två matlagningsdemonstrationer på Arbis återstår. Den 22 april kl. 13 handlar det om att grilla och den 29 april står mat inför Första maj på programmet. Avgiften är 6 euro, receptblad ingår, ingen förhandsanmälan behövs.

motion till mer målinriktade läger med fotboll, racketspel, innebandy eller dans som tema. Robinsonlägren med öråd är också populära.

Natur och Miljö arrangerar för sin del läger för riktiga miljödetektiver. Barnen och de unga löser miljömysterier och haffar miljöbovar. Miljödetektiverna möts både i juni och i augusti.

Datum, avgifter och kontaktuppgifter för anmälningar ingår i Sommarkompassen som finns att hämta i till exempel Luckan. Skolorna brukar också distribuera häftet som alltså bara upptar verksamheter på svenska.

Viivi och Laura *blir vänner på nya familjekaféet*

Viivi betraktar sin nya kompis Laura med stora ögon och Laura sträcker fram handen för att hälsa. Kontakten mellan flickorna är intensiv men småpratet och bytet av åsikter fungerar ännu inte helt perfekt. Och det lär dröja ett tag innan flickorna samtalar med varandra på riktigt. Det är inte så underligt, Viivi är tre månader gammal, Laura fyra.

Men deras mammor, **Nika Thomson** respektive **Maria Aroluoma**, pratar och samtalar desto ivrigare. Om amning, blöjbyten, tandsprickning och annat som angår små babysar och deras mammor.

Nika Thomson och Maria Aroluoma känner inte varandra från förr. De

Full fart. Familjekaféet är mötesplatsen för alla åldrar. Jessica, 2 år, stortrivs och mamma Heidi Huhta gillar också umgängesformen.

träffades första gången för några veckor sedan på svenska socialservicebyråns nya giv, svenska familjecentret uppe i fjärde våningen på Tavastgatan 13. Den dagen stod Folkhälsans familjekafé på programmet.

Båda har för avsikt att komma på nytt.

☉ *Hej på dej! Ska vi ses igen? Så kommunicerade Viivi och Laura på familjekaféet.*

”Jag känner ingen annan på kaféet men det är fint med ett ställe där man kan träffa andra småbarnsmammor”, säger Nika Thomson.

Maria Aroluoma håller med.

”Ett härligt alternativ för alla som inte vill vara ensamma hemma. Det är bra att få utbyta erfarenheter.”

Och mamman **Heidi Huhta** är av samma åsikt. Hennes bestyr samma dotter **Jessica**, 2 år, leker med tåget på golvet. En liten pojke i ungefär samma ålder slår sig ner i en korg och ger henne en beundrande blick. Jessica fortsätter att leka.

Mor och dotter trivs med motsvarande verksamheter på olika håll i stan och brukar bland annat göra regelbundna besök på Tallen, det populära öppna daghemmet på Drumsö.

Öppet för föräldrar

Familjecentret är en mötesplats för föräldrar och andra vuxna med barn, det är något av ett gemensamt vardagsrum och ett ställe där barnen får träffa andra svenskspråkiga barn.

Kaféet, som är öppet alla torsdagar kl. 10–12, är egentligen ett led av flera verksamheter inom ramen för det svenska familjecentret.

Svenska familjecentret erbjuder olika former av program under flera dagar i veckan. Aktörerna är utöver socialservicen, Folkhälsan, familjelinjen på Barnavårdsföreningen, yrkeshögskolan Arcada och gemensamt svenskt församlingsarbete.

”Till exempel ställer studerande vid Arcada upp och håller på tisdagar lekstunder på familjecentret”, säger projektchef **Mia Montonen** på FSKC, det vill säga Det finlandssvenska kompetenscentret inom det sociala området.

Familjecentret öppnade i vintras och har i det här skedet verksamhet på tisdagar med lekstunden, onsdagar med tumistid och familjerådgivning samt torsdagar med kafé och NeRå som är socialrådgivning varannan vecka.

Till exempel är tumistid är en samtalsgrupp där man både leker under ledning av lekledare och dryftar hur man utvecklar relationen till sitt barn och hur man blir starkare i sin roll som förälder.

• Mera uppgifter om verksamheten ger projektarbetarna **Jenni Wikström** och **Eva af Heurlin** på antingen epost; jenni.wikstrom@hel.fi eller tfn 040 334 7067 respektive eva.afheurlin@hel.fi eller tfn 040 334 7068.

Ung teater Trots Allt

Två föreställningar återstår av pjäsen om reality tv-showen Trots Allt som också är namnet på teaterföreningen bakom pjäsen.

Pjäsen håller ett humoristiskt grepp om ett svårt tema, show business och media i relation till integritet och mänskliga värderingar. Sex flickor deltar i en ny tv-show och målet är att vinna, och vinna nästan till vilket pris som helst. Och priset då? En ny identitet. Ett nytt liv. Frågan är hur långt flickorna vill gå.

Manuset bygger på tankar, funderingar och improvisation i ungdomsgruppen. **Jolin Boldt** skrev sedan texten och **Kaija Pakaslahti** producerade.

De sista föreställningarna ges den 21 och 24 april kl. 18.30 i Luckan. Pjäsen är inte lämplig för barn under 13 år.

Trots Allt är en teaterförening som grundades för fjorton år sedan för att ge teaterintresserade unga i Helsingfors tillfälle att

utveckla sitt intresse genom att repetera och spela egna produktioner. Under årens lopp har omkring tvåhundra barn och unga deltagit i Trots Allt.

”Nya ungdomar är välkomna. Vår medelålder är 16 men lite yngre platsar bra. Däremot har vi ingen egentlig barngrupp nu”, säger **Kaija Pakaslahti** och fortsätter:

”Vem som helst kan ansluta sig. Vi har inga inträdeskrav. Och vi gör allt i grupp och tillsammans. Man behöver inte vara specialist på regi eller scenografi.”

”Vanligen möts gruppen en gång i veckan men när premiären närmar sig blir takten intensivare. Det vanliga är att vi gör en produktion per år men det kan bli fler om vi råkar ha ett färdigt manus.”

Medlemskortet är tio euro men andra avgifter uppbärs inte. Man kan anmäla sitt intresse på trotsallt@gmail.com.

... mut sulle sattuu aina

Piirros Arto Nyssönen

Kylhän mä snaijaan, et mä oon aika sählä, mut seuraava juttu on kyl mulleikki rekka. Tartti taas kerran funtsaa mutsin viisautta: Vahinkoja sattuu kaikille, mut sulle sattuu aina.

Mä olin päättäny rupee duunaan hyvis ajoin snadeille joululahjaskkii. Sukankudin oli kivasti sohvan nurkas venttaamas, et voisoin samalla ku väsään sukkaa, tsiigaa jotain tyhmää telkkarist. Mun on usein snadisti vaikee keskitty yhteen hommaan ja niin mulle nytki tuli yhtäkkii joku siivousvimma. Oli söde ilma – suulis ja sopiva blosis. Tartti muka steedaa oikeen kunnolla. Sohvan pääl on semmonen suojapeitto ja sitä tarttee joskus tvettaa. Mä nappasin peiton sohvan päält vekka ja sysäsin sen pesukoneeseen ja ei ku ohjelma käyntiin. Sit voiski ottaa handuun kutimen siks aikaa, et saa ripustaa pyykit narulle. Mut mis hiivatis se kudin oli? Mä tsiigailin pitkin nurkkii ja sit mä kekkasin. Se oli siel masinas päiväpeiton kans. Masina on semmost mallii, et sitä ei saa stannaan kesken ohjelman. Ei siis auttanu ku venttaa. Ja niihän se oli, et ku mä öpnasin pesukoneen luukun, sielt tuli peitto ja mytty vaaleenpunast villalankaa mut vaan kaks käyrää puikkoo. Ne loput kolme oli menny koneen rummun raoist sisään ja siel ne on sen jälkeen kliffasti kilkuttanu. Jos se masina joku päivä menee kokonaan tuusan nuuskaks, ni tietää ainaki miks.

Jonain vuonna jo parikytä vuotta sitte meil uusittiin tsögee. Vanhempi kundi ja vävy jeesas fajjaa siin hommassa. Duunit suju hyvin ja tuli valmiiks pyhäiltään mennessä. Tartti repii vekka suojapaprut uusien kalujen päält.

Nopeesti mä ne paprut kasasin ja tyrkkäsin semmoseen lodjuun, ku oli pantu kaikki roskat ja maalarinteipit. Läjän mä tungin takkaan ja stidiä perään. Ilonen flekkis siit tuliki. Seuraavan aamuna isäntä tsögäs sen klokuu. Ei ollu missään.

– No kyl se varmaan eteen tulee, mä selitin. Äijä tuli duunist ja väitti mulle ihan pokkana, et se kloku oli takassa ja et mä olin sen sinne stikannu. Mä olin ihan saletti, et ehän mä nyt kelloja eldaa. Äijä avas takan luukun ja sielhän se kloku oli tuhkan seassa. Selityski hiffattiin, ku kimpassa funtsattiin. Meiän friidu oli ottanu illalla skobest fibelii. Suojapapru oli liikkunu sen verran, et kloku oli tippunu kaapin päält ja suoraan roskislodjuun. Mut oli se kumma tiuku. Monta kertaa myöhemmin se ilmesty lappariin, ku pitskul kaivettiin maata. Me oli pantu takan tuhka kompostiin, ku ei siihen aikaan viel tietty, et tuhkaa ei saa kompostiin panna. Ku multaa tarttettiin, se kloku kummitteli siel mullan seassa. Monta kertaa se ilmesty jostain marjapuskan juurest. Et semmonen aikarauta.

Yks juttu on viel pakko kaveeraa. Se kuuluu sarjaan, et suutari pysyköön ja niin eespäin. Mä en oo koskaan ollu mikään kova raivoon, vaik kuin ois ottanu aivoon. Jotenki vaan karjuminen ja kamojen viskominen ei oo ollu mun juttu. Onkse luonnevika vai kasvatuksen tulos, en tiä. Mutsi kyl aina komensi oleen kiltti. Mä oon joskus kuvitellu, et ois vänkä täräyttää lautanen kahtia jonkun knubbiin sillai, et pitäis lautasen reunoist kii ja sit latais vaan. Mut seki on jääny haaveeks. Sillon ku tää juttu sattuu, mä olin mun mielest ihan kunnolla hiilestyny. Mä päätin, et ku kert muutki muijat viskoo kamoja, ni kai mäki jänään.

Meil oli siihen aikaan makkari tsögen vieres. Äijä stondas siel makkaris ja härnäs mua ihan tahallaan, ku mä duunasin safkaa. Jäynän teko oli silt harjittu juttu, mut niin oli multaki se kaman stikkaaminen. Mä en vaan loppuun asti funtsannu, et mitä kandee vippaa. Mul oli handus ketsuppipullo ja panin meneen sen oikeen kiukkusen muijan faartil. Äijä väisti, flinda osu seinään ja räjähti. Ketsuppi levis pitkin makkarii. Sitä oli joka mestas. Kakrujen fotot skoben pääl oli kehykset ketsupis. Sängyl oli mutsin virkkaama peitto, joka silmukka täynnä ketsuppii. Mä spiidasin ja luuttusin. Ja äijä senku griinas. Ei yhtään jeesannu. Siihen kertaan loppu multa tavaroitten viskominen. Ei oo mun juttu. Vieläki mä tiän milt ketsuppi döfaa, ku sitä on tarpeeks.

Joskus ku sattuu pahempi moka, mä lohdutan itteeni sillä, et ei nää oo viel mitään sen rinnalla, ku yks muija tvettas pesukoneessa sen kissan. Katti oli menny goisaan koneeseen, ku luukku oli ollu auki ja siel oli ollu kledjuja venttaamas pesemist. Frouva oli pannu luukun boseen ja koneen käyntiin. Katti meni ohjelman läpi ja jäi henkiin. Ettei muka oo kissalla yheksää henkee.

Raija Tervomaa

Aluesuunnitelmasta asukaskysely

Rakennusvirasto aloittaa aluesuunnitelman laatimisen Vesalan, Kontulan, Kurkimäen ja Kivikon alueelle. Suunnitelma ohjaa puistojen, metsien, katujen ja aukkioiden hoitoa, peruskorjausta ja kehittämistä.

Suunnittelun tueksi kerätään asukkaiden näkemyksiä alueen vahvuuksista ja puutteista kyselyllä, joka on lähetetty tuhannelle satunnaisesti valitulle alueen asukkaalle.

Kyselyyn voi vastata 5. toukokuuta asti myös rakennusviraston verkkosivuilla osoitteessa www.hkr.hel.fi/suunnitelmat. Kaikki kyselyyn vastanneet osallistuvat kymmenien palkintojen arvontaan. Kyselyssä pääsee monipuolisesti arvioimaan viher- ja katualueiden ja metsiköiden nykyistä tilaa, miellyttävyttä, esteettömyyttä ja hoidon tasoa. Samalla voi esittää yhteisen ympäristön käyttöön ja kehittämisen liittyviä ideoita.

Suunnittelun edetessä järjestetään asukastilaisuuksia ja maastokävelyitä, joista tiedotetaan erikseen. Suunnitelman on tarkoitus valmistua vuoden 2009 loppuun mennessä.

Reittiopas palkittiin

Suosittu YTV:n nettipalvelu Reittiopas on saanut Radio Helsingin ja Helsingin Sanomien Nyt-liitteen vuoden 2008 Unelmien Helsinki -palkinnon. Helsingin, Espoon, Vantaan, Kauniaisten ja Keravan joukkoliikenteen reitti-neuvonta löytyy osoitteesta www.ytv.fi/reittiopas. Palkintoraati kiitti palvelua liikkumisen helpottamisesta yleisesti ja lisäksi erityisen maininnan sai uusi kevyen liikenteen reittiopas.

Kaavoituksesta katsaus

Kaupunkisuunnitteluviraston vuosittainen kaavoituskatsaus on huhtikuussa jaettu postitse kaikille helsinkiläisille. Julkaisuun voi tutustua myös viraston verkkosivuilla www.hel.fi/ksv. Kaavoituskatsauksen lisäksi sivuilta löytyy muun muassa Suunnitelmat kartalla -palvelu, joka tarjoaa kattavaa ja ajantasaista tietoa kaikista käynnissä olevista kaavahankkeista.

Lukijakilpailu

Kuva Helsingin kaupunginarkistosta

Helsingin 1950-luvun asutuspulaa poistamaan kohosi uudenaikaisia asuintaloja uusille asuinalueille.

Mihin päin pääkaupunkia valmistuivat nämä talot?

Vastaukset pyydetään lähettämään 12.5. mennessä osoitteella Helsinki-info "Lukijakilpailu" PL 1, 00099 Helsingin kaupunki tai sähköpostitse helsinki-info@hel.fi -osoitteeseen. Muistakaa liittää vastaukseen myös postiosoitteenne.

Vastaus edellisen lehden kysymykseen
Edellinen kysymyskuva esitti helsinkiläisten tekemiä lumiveistoksia, kolmea karhua.

Nämä 1930-luvun lumisen talven taidonnäytteet sijaitsivat Kalliossa, silloisen Agricolan puistikon, nykyisen Karhupuiston

länhistöllä – siitä idea veistoksiin – Helsingin Teknillisen oppilaitoksen edustalla. Nykyisin rakennuksessa opiskelevat Helsingin ammattikorkeakoulun rakennustekniikan opiskelijat.

Martti Helminen

Oikein vastanneiden joukosta arvottiin voittajaksi **Seppo Lehtonen**. Palkintokirja on lähetetty voittajalle. Onnittelumme.

Kuva Helsingin kaupunginmuseo, Väinö Kannisto, 1930

PalveluInfo

Neuvoja eroa harkitseville

Tietoa ja tukea eroa pohtiville, eronneille ja heidän läheisilleen on tarjolla toukokuussa järjestettävissä tilaisuuksissa.

Eroneuvossa voit keskustella erosta ja vanhemmuudesta muiden samassa elämäntilanteessa olevien kanssa. Tilaisuuteen voi tulla myös ainoastaan kuuntelemaan. Mukana on vapaaehtoistyöntekijöitä, jotka ovat eronneita vanhempia.

• **Ke 7.5. klo 17.30–19.30** Erovanhempien tukikeskus Neuvo, Laivurinkatu 33 C 35.

• **Ti 13.5. klo 17.30–19.30** Perhepaikka Hermanni, Saarenkatu 2 (Hämeentie 85-89).

• **Ti 20.5. klo 17.30–19.30** Sovittelutoimisto, Vuorikatu 16 A 3.

• Tilaisuuksiin on vapaa pääsy. Lisätietoja saa myös www.eroneuvo.fi -nettiosoitteesta.

• Eroneuvo on Lastensuojelun Keskusliiton Neuvo-projektissa kehitetty matalan kynnyksen eropalvelu, jolla pyritään tukemaan varhaisessa vaiheessa eroa harkitsevia ja eronneita. Tilaisuudet ovat kertaluonteisia ja maksuttomia. Niihin voi osallistua ilmoittautumatta ja nimettömänä. Tilaisuuksien vetäjinä toimivat ammattilaiset, jotka ovat suorittaneet Neuvo-projektin koulutuksen.

Romujen keräysautot kierroksella

YTV:n keräysautojen kevätkiertoon loppusuoralla. Reilun viikon ajan ehtii vielä tyhjentää nurkistaan turhat rojut keräysautoihin. Alkuviikosta autot liikkuvat muun muassa Marjaniemessä, Roihuvuoressa, Herttoniemessä ja Myllypurossa. Torstaina 24.4. liikutaan Pukinmäessä, Pihlajamäessä, Toukolassa ja Veräjämäessä sekä seuraavan viikon alussa esimerkiksi Käpylässä, Pasilassa, Vallilassa ja Kulosaarissa. Kierros päättyy tiistaina 29.4.

Liikkeellä on kolme keräysautoa, joihin otetaan ongelmajätteiden ohella sähkö- ja elektroniikkaromua sekä metallirojua.

• Tarkat aikataulut ja lisätietoja saa www.ytv.fi -nettisivuilta.

Kuva YTV, Kai Widell

Rottapoika Stadissa

Piirränyt ja käsikirjoittanut Arto Nyyssönen

• Arto "Artsi" Nyyssönen on helsinkiläinen kuvittaja ja sarjakuvapiirittäjä. Hän on tehnyt lehtikuvituksia yli 20 vuotta muun muassa Helsinki-infoon.

"Sisimmältään kaikki ihmiset ovat lämpimiä", Aram Aflatuni puolustaa kylmiksi väitettyjä helsinkiläisiä.

Huhtikuussa Helsinki alkaa tuoksua

Televisiotuottaja Aram Aflatuni ihailee Helsingissä erityisesti jugendarkkitehtuuria ja Eiran pihapiirejä.

Helsinki on mielenkiintoinen ja elävä pieni kaupunki, jonka arkkitehtuurissa on näkyvissä kerrostumia kahdensadan vuoden ajalta. Jugend-aika oli jännittävää, koska silloin Suomi ylsi ensimmäisen kerran arkkitehtuurissa kansainväliseen tasoon. Jugend-ajan arkkitehdit olivat repäiseviä uranuurtajia. Nykyinen kaupunkiarkkitehtuuri on hieman tylsää – julkiseen rakentamiseen tarvittaisiin luovuutta ja estottomuutta", Aram Aflatuni sanoo.

Arkkitehtuuri on yksi arkkitehdiksi opiskelleen Aram Aflatunin lempiaiheista. Muusikonkin uraa suunnitellut mies päätyi toimittajaksi ja TV-tuottajaksi. Nykyinen työpaikka sijaitsee Vallilassa Tarinatulo-tuotantoyhtiössä.

"Helsinki alkaa tuoksua huhtikuussa, etenkin Vallilan kahvitehtaan tuoksu luo mukavaa tunnelmaa. Tuoksut ovat tärkeitä. Kaupunkilaisten viihtyvyyttä lisää esimerkiksi Mannerheimintielle Helsingin kaneli- ja kuminatohdas", Aram Aflatuni sanoo hymyillen.

Helsinkiäkin sisimmältään lämpimiä

Helsingissä kuten muissakin kaupungeissa Aflatunia häiritsevät kiire, hälinä ja kaupallisuus, jotka aiheuttavat stressiä ja tekevät ihmisistä sulkeutuneita.

"Maalaiset näkevät helsinkiläisistä vain kuoren, ja väittävät kylmiksi. Sisimmältään kaikki ihmiset ovat kuitenkin lämpimiä", Aflatuni uskoo.

Aram Aflatunin lempipaikka Helsingissä on Uunisaari ja sen vuokrasauna, josta talvella voi

pulahtaa myös avantoon. Uunisaaren lisäksi hän suosittelee porttikongikävelyä Eiraan ihailemaan piilossa uinuvia kauniita sisäpihoja yksityiskohdineen. "Myös Suomenlinna on hieno alue. On upeaa, että se on avoinna yleisölle."

Suomessa syntyneen Aflatunin sukujuuret ovat Iranissa.

"Isäni halusi aina vappuna Helsingin keskustaan, koska se oli ainoa aika vuodesta, jolloin kaupungissa oli paljon ihmisiä ympärillä. Ahtaus toi hänelle kotoisan olon."

Isänsä tavoin Aram Aflatuni viihtyy myös ison kaupungin tunnelmassa ja vilinässä.

"Kaupunki on ruumiin koti ja työn tehdas, sielun koti taas on maaseutu. Kiireinen kaupunkilaiselämä aiheuttaa helposti itsekkeskeisyyttä ja vieraantuneisuutta kohtaamisiin", Aflatuni analysoi. Hän toivoisi helsinkiläisiltä hieman lisää huomaavaisuutta, joka olisi muutakin kuin oven avaamista.

"Toimittajan ammatissa oppii katsomaan ihmisiä silmiin. Toivoisin Helsinkiin enemmän spontaania katseiden vaihtoa. Olisi hienoa, jos ventovieraiden kanssa olisi 'lupa' keskustella. Sitä kautta puolen miljoonan ihmisen potentiaali saataisiin käyttöön ja viihtyvyys lisääntyisi", Aflatuni sanoo.

Autoton ydinkeskusta asunnoille ja ihmisille

Aram Aflatun toivoisi Helsingin ydinkeskustasta ihmisystävällisempää. Keskustaan tarvittaisiin nykyistä paremmat olosuhteet kävelylle.

"Ratikat pois Aleksilta, ydinkeskusta autottomaksi. Myös pääkonttorit voisi siirtää pois keskustasta ja julkiset rakennukset voisi ottaa asuinkäyttöön."

Myös Pasilan TV-tornin hän muuttaisi monen muun suurkaupungin mallin mukaisesti julkiseksi avoimeksi tilaksi. Kaupunkisuunnitteluun Aram Aflatuni kaipasi luovien ratkaisujen lisäksi myös nykyistä pidempää perspektiiviä.

"Muutamien kymmenen vuoden perspektiivi ei riitä, tarvitaan satojen vuosien näkökulmaa. Vaikkapa kunnan metrolinjojen rakentaminen olisi pitkän tähtäimen kestävä suunnittelua."

Kansainvälisen bahai-yhteisön jäsenenä elävä Aram Aflatuni ei määrittele itseään kansallisuudentiteetin kautta, vaikka myöntääkin suomalaisuuden olevan hänelle tärkeä ja hieno asia.

"Olen kokenut sukulaissieluisuutta kaikkialla kansallisuuksista ja maantieteellisistä sijainneista huolimatta. Olen myös joutunut huomaamaan kantavani itsekkin ennakkoluuloja. Venäjän kieli kuulosti minusta aina karkealta, mutta asuessani Pietarissa siitä tuli kaunis kieli."

Aram Aflatuni tuntuu löytäneen myös onnellisuuden ytimen.

"Itsekkeskeisyys ei johda onnellisuuteen. Onnellisuus ei voi olla tavoite, vaan se on seurausta siitä, että yrittää tehdä muut onnelliseksi", Aram Aflatuni sanoo – ja katsoo rauhallisesti syvälle silmiin.

Päivi Arvonen